

Amit a számok mutatnak az állami erdőgazdaságok gazdálkodásáról 2007–2013

**Lett Béla
Stark Magdolna
Horváth Sándor
Irmes András**

Sopron, 2015

Amit a számok mutatnak
az állami erdőgazdaságok gazdálkodásáról
2007–2013

Amit a számok mutatnak az állami erdőgazdaságok gazdálkodásáról 2007–2013

**Lett Béla
Stark Magdolna
Horváth Sándor
Irmes András**

Sopron, 2015

A kiadvány a Mészáros Károly Erdészeti Felsőoktatási Emlékalapítvány gondozásában és finanszírozásával készült.

ISSN 2064-8049

ISBN 978-963-334-280-0

ISBN 978-963-334-281-7 (online)

Kiadja: Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó
9400 Sopron, Bajcsy-Zs. u. 4.

Felelős kiadó: Prof. Dr. Németh Róbert
tudományos és külügyi rektorhelyettes

© Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, Sopron 2015

Címlap fotó: Horváth Tamás

Nyomda: Lővér-Print Nyomdaipari Kft.
Sopron, Ady E. u. 5.

Felelős vezető: Szabó Árpád

Előszó

Kedves Érdeklődő!

A magyar erdőgazdálkodásról rendszeresen jelennek meg erdészeti naturális adatokat tartalmazó statisztikák, évente leporcellók (Erdővagyon, Erdő- és Fagazdálkodás Magyarországon), éves mérlegadatok (Beszámolók az erdősítésekről és a fakitermelésekről), illetve ötévenként naturális vagyonleltár (Magyarország erdőállományai – remélhetőleg a sor 2010-zel sem szakad meg).

Az erdészet számviteli és pénzügyi témakörében a közelmúltban tájékoztató tanulmány jelent meg „Amit a számvitel mutat az erdőről és az erdőgazdálkodásról” (Lett 2011).

2013 tavaszán „Az erdészeti tartamosság értelmezése és az erdővagyon-gazdálkodás” (Lett – Stark 2013) című kiadványban érintettük a „tartamosság ökonómiai vetületeit”, az állami erdészeti szervezet gazdálkodásának regionális megközelítését, számszerűsítését. Szintén 2013-ban jelent meg az „Amit a számok mutatnak az erdészeti részvénytársaságokról” című kiadvány (Lett et al. 2013), amelyben az állami erdőgazdasági részvénytársaságok egyes ökonómiai területeit ismertettük a nyilvánosan elérhető adatok alapján (2010-ig bezáróan).

A jelenlegi szakanyag „Amit a számok mutatnak az állami erdőgazdaságok gazdálkodásáról 2007–2013” aktualitását az adja, hogy ismét újabb jelentős változások következtek be az állami vállalkozói erdőgazdálkodásban:

- lezárult az ÁV Rt. – ÁPV Zrt. – MNV Zrt.-t követő MFB Zrt. tulajdonosi joggyakorlati korszak is, a cégek állami tulajdonosi jogainak gyakorlója – több mint két évtized után ismét a szaktárca – a Földművelésügyi Minisztérium,
- 1996 után a 2009. évi erdőtörvénnyel az erdőgazdálkodásban – és különösen az állami erdőgazdálkodásban – is további változások kezdődtek, amelyek már 2010-től a pénzügyi módosításokban is hathatnak (az EFJ eltörlése már 2008-tól jelentkezik),
- az erdészeti részvénytársaságoknál 2007-től már rendelkezünk a 22 cég beszámolójával, gazdálkodási adataikat a 2007–2010 és a 2010–2013 átlagokkal is megképezhetjük (üzemági adatok utoljára 2008 évről vannak, ezeket nem érintjük),
- a 2007–2013 időszak egy EU finanszírozási ciklus, a sajátos támogatásaival.

A jelen szakanyagba foglalt négy fejezet:

- az erdészeti portfólió 2007–2013 időszaki fejlődése,
- az erdészeti portfólió három nagyrégiójának 2007–2013 időszaki fejlődése,
- a 2007–2010 és a 2010–2013 időszakok gazdálkodási jellemzői,
- erdészeti portfólió három nagyrégiójában a 2007–2010 és a 2010–2013 időszakok változása.

Erdővel, fával a holnapért!
Jó szerencsét!

Prof. Em. Dr. Lett Béla

Tartalomjegyzék

Előszó.....	5
Bevezetés	11
1. Adatok és módszer	12
1.1. Regionális erdőgazdálkodás.....	12
1.2. Naturális viszonyok – Erdőállomány.....	12
1.3. Naturális viszonyok – Fakitermelés.....	13
2. Az állami tulajdonú erdészeti társas vállalkozások vagyoni helyzete – A mérleg.....	15
2.1. A 2007–2013 évek portfólió szintű mérleg adatai.....	15
2.2. Az erdőgazdálkodási nagyrégiók vagyoni helyzete (2007–2013) – A mérleg.....	18
2.2.1. Hegyvidék.....	23
2.2.2. Domvidék	25
2.2.3. Síkvidék	27
2.3. Az erdészeti portfólió vagyoni helyzete a 2007–2010 és a 2010–2013 időszakban – A mérleg	29
2.4. Az erdőgazdálkodási nagyrégiók vagyoni helyzete a 2007–2010 és 2010–2013 időszakokban – A mérleg	31
3. Az állami tulajdonú erdészeti társas vállalkozások jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás	39
3.1. A 2007–2013 évek portfólió szintű eredménykimutatás adatai.....	39
3.2. Az erdőgazdálkodási nagyrégiók jövedelmi helyzete (2007–2013) – Az eredménykimutatás	48
3.2.1. Hegyvidék.....	48
3.2.2. Dombvidék	51
3.2.3. Síkvidék	54
3.3. Az erdészeti portfólió jövedelmi helyzete a 2007–2010 és a 2010–2013 időszakban – Az eredménykimutatás és a jövedelmezőség.....	57
3.4. Az erdőgazdálkodási nagyrégiók 2007–2010 és 2010–2013 időszakának jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás	64
3.5. A régiók eredménykimutatói hozamainak, ráfordításainak és eredményének változásai	73
Felhasznált irodalom.....	75

Táblázatjegyzék

1. táblázat:	Az erdőgazdasági társaságok térségi besorolása	12
2. táblázat:	Az erdőállomány fafajösszetétele az egyes régiókban	13
3. táblázat:	A fakitermelés fafajonkénti alakulása az állami és a magán szektorban	14
4. táblázat:	Az erdészeti portfólió vagyoni helyzete – Az eszközök (2007–2013).....	15
5. táblázat:	Az erdészeti portfólió vagyoni helyzete – A források (2007–2013).....	17
6. táblázat:	Az erdőgazdálkodási nagyrégiók vagyoni helyzete – Az eszközök (2007–2013 időszak átlaga)	19
7. táblázat:	Az erdőgazdálkodási nagyrégiók vagyoni helyzete – A források (2007–2013 időszak átlaga)	20
8. táblázat:	A vagyon (Eszközök és Források) változása 2013/2007	22
9. táblázat:	A Hegyvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzete – Az eszközök (2007–2013).....	23
10. táblázat:	A Hegyvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzete – A források (2007–2013)	24
11. táblázat:	A Dombvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzete – Az eszközök (2007–2013).....	25
12. táblázat:	A Dombvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzete – A források (2007–2013)	26
13. táblázat:	A Síkvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzet e – Az eszközök (2007–2013).....	27
14. táblázat:	A Síkvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzete – A források (2007–2013)	28
15. táblázat:	Az erdészeti portfólió 2007–2010 és 2010–2013 időszakának vagyoni helyzete – A mérleg	29
16. táblázat:	A portfólió és az erdőgazdálkodási nagyrégiók időszaki arányai – A mérleg	31
17. táblázat:	Az erdőgazdálkodási nagyrégiók 2007–2010 és 2010–2013 időszakainak vagyoni helyzete – A mérleg	32
18. táblázat:	Az erdőgazdálkodási nagyrégiók részletes mérlege a 2007–2010 és 2010–2013 időszakban	33
19. táblázat:	Az erdészeti portfólió jövedelmi helyzetének alakulás (2007–2013) – Az árbevétel és a hozamok	40
20. táblázat:	Az erdészeti portfólió bevételeinek alakulása (2007–2013)	40
21. táblázat:	Az erdészeti portfólió jövedelmi helyzetének alakulás (2007–2013) – A hozamok, a ráfordítások és az üzemi eredmény	41
22. táblázat:	Az erdészeti portfólió jövedelmi helyzetének alakulás (2007–2013) – A pénzügyi, a rendkívüli és az adózás előtti eredmény	42

23. táblázat: Az erdészeti portfólió jövedelmi helyzetének alakulás (2007–2013) – Az eredménykimutatás	42
24. táblázat: Az eredménykimutatás kiemelt adatainak változása a 2007–2013 időszakban ..	43
25. táblázat: Az erdészeti portfólió jövedelmi helyzete – Az eredménymutatók (2007–2013)	44
26. táblázat: A portfólió szintű teljesítmények (hozamok és ráfordítások) 2007–2013	45
27. táblázat: Az erdészeti portfólió jövedelmi helyzete – Teljesítmények és mutatók (2007–2013)	47
28. táblázat: A Hegyvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás (2007–2013)	48
29. táblázat: A Hegyvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzete – Az eredménymutatók (2007–2013).....	51
30. táblázat: A Dombvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás (2007–2013)	51
31. táblázat: A Dombvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzete – Az eredménymutatók (2007–2013).....	54
32. táblázat: A Síkvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzete) – Az eredménykimutatás (2007–2013)	54
33. táblázat: A Síkvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzete) – Az eredménymutatók (2007–2013).....	57
34. táblázat: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás (2007–2013 időszaki átlagok)	58
35. táblázat: A teljesítmények (hozamok és ráfordítások) regionális változása: 2013/2007 ...	60
36. táblázat: Az erdészeti portfólió 2007–2010 és 2010–2013 időszakának vagyoni helyzete – Az eredménykimutatás	61
37. táblázat: Az erdészeti portfólió 2007–2010 és 2010–2013 időszakának jövedelmi helyzete – A teljesítmények és az eredménymutatók	62
38. táblázat: Az erdészeti portfólió részletes eredménykimutatása a 2007–2010 és 2010–2013 időszakban (időszakok átlag értékei)	63
39. táblázat: Teljesítmények és mutatók alakulása az erdészeti portfólió 2007–2010 és 2010–2013 időszakában	64
40. táblázat: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók 2007–2010 és 2010–2013 időszakának jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás.....	66
41. táblázat: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók 2007–2010 és 2010–2013 időszakának jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás.....	68
42. táblázat: Főbb gazdálkodási adatok és mutatók alakulása az erdészeti portfólió 2007–2010 és 2010–2013 időszakában.....	72
43. táblázat: A régiók eredménykimutatási hozamainak, ráfordításainak és eredményének változása	73

Ábrajegyzék

1. ábra:	Az erdőállomány fafajösszetétele régióként és szektoronként	13
2. ábra:	A fakitermelés alakulása az állami és a magán szektorban	13
3. ábra:	A fakitermelés fafajonkénti átlagos mennyisége az állami és a magán szektorban .	14
4. ábra:	Az erdészeti portfólió vagyoni helyzetének alakulása (2007–2013) – Az eszközök	16
5. ábra:	Az erdészeti portfólió vagyoni helyzetének alakulása (2007–2013) – A források...	18
6. ábra:	Az erdőgazdálkodási nagyrégiók vagyoni helyzete – Az eszközök (2007–2013 időszak átlaga)	19
7. ábra:	Az eszközök nagysága és régiók szerinti összetétele (2007–2013 időszak átlaga)..	20
8. ábra:	A források nagysága és összetétele az erdőgazdálkodási nagyrégiókban (2007–2013 időszak átlaga)	21
9. ábra:	Az erdőgazdálkodási nagyrégiók vagyoni helyzete – A források (2007–2013 időszak átlaga)	21
10. ábra:	A Hegyvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzetének alakulása – Az eszközök (2007–2013)	23
11. ábra:	A Hegyvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzetének alakulása – A források (2007–2013).....	24
12. ábra:	A Dombvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzetének alakulása – Az eszközök (2007–2013)	25
13. ábra:	A Dombvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzetének alakulása – A források (2007–2013).....	26
14. ábra:	A Síkvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzetének alakulása – Az eszközök (2007–2013)	27
15. ábra:	A Síkvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzetének alakulása – A források (2007–2013).....	28
16. ábra:	Az erdészeti portfólió 2007–2010 és 2010–2013 időszakának vagyoni helyzete – A mérleg	30
17. ábra:	Az erdészeti portfólió jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás	39
18. ábra:	Az erdészeti portfólió összes hozama és az összetételének alakulása 2007–2013 között	40
19. ábra:	Az erdészeti portfólió értékesítési árbevételének dinamikája (eltérés az előző évitől) és az export értékesítés aránya az árbevételen belül	41
20. ábra:	Az árbevétel, az üzemi és az adózás előtti eredmény alakulása	43
21. ábra:	Az erdészeti portfólió jövedelmi helyzetnek alakulása (2007–2013) – Az eredménykimutatás	44
22. ábra:	A Hegyvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzetének alakulása – Hozamok és ráfordítások (2007–2013).....	50
23. ábra:	A Hegyvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzetének alakulása – Eredmény kategóriák (2007–2013).....	50

24. ábra: A Dombvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzetének alakulása – Hozamok és ráfordítások (2007–2013).....	53
25. ábra: A Dombvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzetének alakulása – Eredmény kategóriák (2007–2013).....	53
26. ábra: A Síkvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzetének alakulása – Hozamok és ráfordítások (2007–2013).....	56
27. ábra: A Síkvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzetének alakulása – Eredmény kategóriák (2007–2013).....	56
28. ábra: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás (2007–2013 időszaki átlagok).....	59
29. ábra: Az erdészeti portfólió 2007–2010 és 2010–2013 időszakának jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás	62

Bevezetés

A könyvvitel-számvitel alapvető jellemzőiről bevezetőül továbbra is indokolt néhány megjegyzés:

- A számvitel, mint emberi szellemi teljesítmény nem tud mindent megoldani, de felvállalja, hogy információi nem teljes körűek, használni is ennek tudatában kell.
- Különösen nehéz leképezni a biológiai eszközök és a természeti folyamatok sajátosságait a más nemzetgazdasági ágaknál lényegesen hosszabb „termelési ciklusú” erdő esetében.
- Az (erdészeti) számvitelt a szakemberek alakítják a gazdasági információs igények kielégítésére, az igények változásával ezt (esetenként jelentősen) módosítják, új szabályokat vezetnek be.
- A multifunkcionális (komplex gazdasági hozamú, közjóléti-rekreációs hatású, védelmi hasznú) erdőgazdálkodás összetettsége és sokszínűsége a természetes és érték adatok, és a folyamatok sokaságát és sajátosságait adják.
- Az erdészeti részvénytársaságok jelenleg nem alkalmaznak speciális erdészeti számvitelt, a számviteli törvényi előírások alapján vezetik a könyveiket. Az erdőgazdálkodási vállalkozások a hazai általános számviteli elvek szerint készítik el az éves beszámolóikat (pénzügyi jelentéseiket) az éves vagyoni, jövedelmi és pénzügyi helyzetre koncentrálva.
- A számviteli beszámoló táblázatos formában a vagyoni helyzetet bemutató mérlegből (aktívák-eszközök és a végösszegében azonos értékű passzívák-források), illetve a jövedelmi helyzetet bemutató eredménykimutatásból (hozamok és ráfordítások) áll. A kötött táblázati séma további bontásában több részletező adat kerül megadásra, amelyek a gazdálkodás pontosabb megismerését, illetve a különböző elemzéseket segítik.
- A jelenlegi beszámolók mérlegében a vagyonban (a jogszabályi előírások ellenére különböző okokra hivatkozva) nem (vagy vitathatóan részlegesen) szerepelnek a vagyonkezelésbe vett természeti eszközök, az állami tulajdonú erdőállomány (termőföld és faállomány). Ennek következtében a beszámoló eredménykimutatásában nem szerepelnek az erdőállomány változásából származó eredménytételek.
- A jelenlegi beszámolóknak szerepelnek a táblázatos adatokat magyarázó és részletező kiegészítő mellékletek, de a számviteli előírásokat teljesítve csak a pénzügyi jelentéshez kapcsolódóan, egyre inkább portfólió szinten harmonizált formában és tartalommal. A kiegészítő melléklet ágazati, erdészeti üzemági bontást nem tartalmaz.

1. Adatok és módszer

1.1. Regionális erdőgazdálkodás

A jelen kiadvány az állami vállalkozói erdőgazdálkodási szervezet nagyrégiós erdőgazdálkodási tájainak a számviteli beszámoló szerinti összegző adatait, jellemzőit is bemutatja az időszaki átlagadatok segítségével (az egyedi erdészeti részvénytársasági specialitásokban való eltérényedés elkerülésével).

Az erdészeti természetes viszonyokhoz illeszkedő erdőgazdálkodási, ökonómiai adatfeldolgozáshoz és a számviteli-pénzügyi mutatók készítéséhez az erdészeti részvénytársaságokat az erdőgazdasági tájak rendszerébe illesztettük, amelyek kompatibilisnek tekinthetők az egyéb igazgatási szerveződésekkel is. (Az erdőgazdaságok maguk is különböző potenciálú és teljesítményű erdészetekből álló konglomerátumok.)

Az erdőgazdasági tájakba besoroltuk az erdőgazdasági részvénytársaságokat, amelyeknél a terület meghatározó részét vettük figyelembe.

1. táblázat: Az erdőgazdasági társaságok térségi besorolása

HEGYVIDÉK (H)	DOMBVIDÉK (D)	SÍKVIDÉK (S)
Északerdő Zrt. Egererdő Zrt. Ipoly Erdő Zrt. Pilisi Parkerdő Zrt. Budapesti Erdőgazdaság Zrt. Vértesi Erdő Zrt. Bakonyerdő Zrt. VERGA Zrt.	Mecsekerdő Zrt. Gyulaj Zrt. SEFAG Zrt. Kaszó Zrt. Zalaerdő Zrt. Szombathelyi Erdészeti Zrt. TAEG Zrt.	NEFAG Zrt. Nyíredő Zrt. DALERD Zrt. KEFAG Zrt. Gemenc Zrt. VADEX Zrt. KAEG Zrt.

1.2 Természetes viszonyok – Erdőállomány

Az elemzésnél a természetes teljesítményeket nem tudjuk figyelembe venni, mert a számviteli-pénzügyi adatok azokhoz nincsenek hozzárendelve. Azt érzékelhetjük, hogy az aktuális pénzügyi értékek változása (növekedése) mögött nincsenek állományi vagy forgalmi természetes módosulások, teljesítmények.

Az erdészeti nagyrégiók bemutatáshoz vázoljuk a természetes állományviszonyokat is (2. táblázat, 1. ábra), de alapjában véve az erdőgazdálkodási (fahasználati és erdőművelési) teljesítmények a meghatározók (állami–magán) (3. táblázat, 3. ábra).

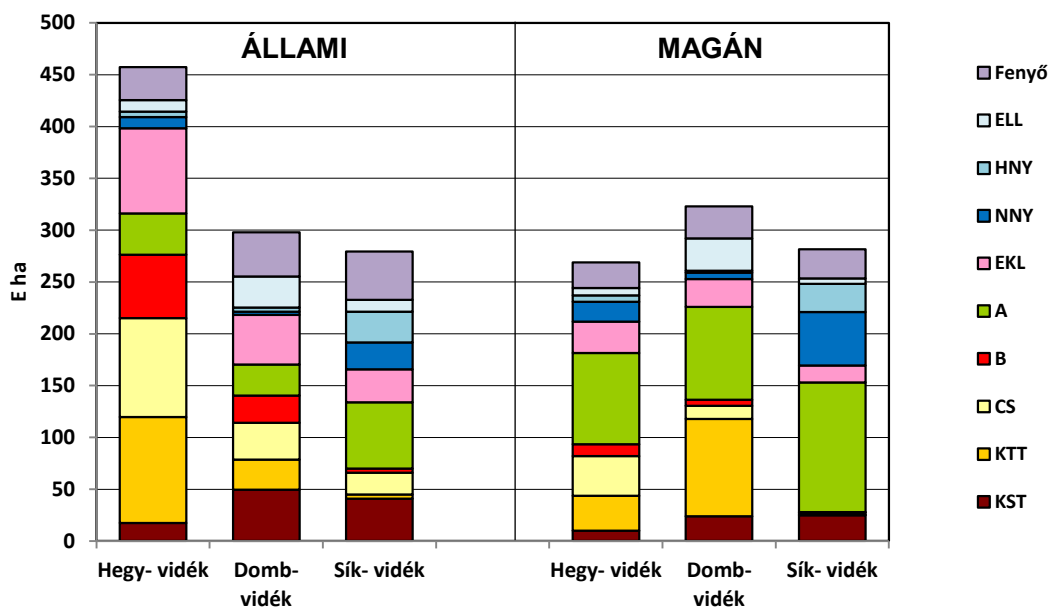
Az erdészeti igazgatás statisztikája szerint az élőfaállomány folyamatosan nő, a kitermelés összességében elmarad a nettó növedéktől, véghasználati lehetőségtől

A területmegosztást tekintve az állami Hegyvidék régió kiemelkedik (kb. másfélszerese a többinek), az egyéb állami és magán régiók nagyjából egyenlő súlyúak. Az állami és a magán erdőgazdálkodás fajajösszetétele alapvetően különbözik. Minden régióban az állami szektorban a keménylombos, hosszú vágáskorú fafajok az uralkodók (a Síkvidéken természetesen a termőhely jelentette korlátokkal). A magán tulajdonú erdőknél az akác (a Hegyvidéken is), illetve a lágylombos (Síkvidéken a nemesnyár) az uralkodó.

2. táblázat: Az erdőállomány fajajösszetétele az egyes régiókban

M.e.: ha

Régió	KST	KTT	CS	B	A	EKL	NNY	HNY	ELL	Fenyő	Összesen
Hegyvidék	17 492	102 151	95 621	61 153	39 617	82 276	10 749	5 307	11 172	31 742	457 279
Dombvidék	49 526	29 139	35 404	26 253	30 089	47 841	3 114	3 949	30 102	42 404	297 822
Síkvidék	40 879	4 207	20 738	4 062	63 903	32 041	25 725	29 751	11 488	46 496	279 291
Összesen	107 997	135 518	151 887	91 694	133 614	162 291	39 587	39 009	53 002	120 666	1 035 266

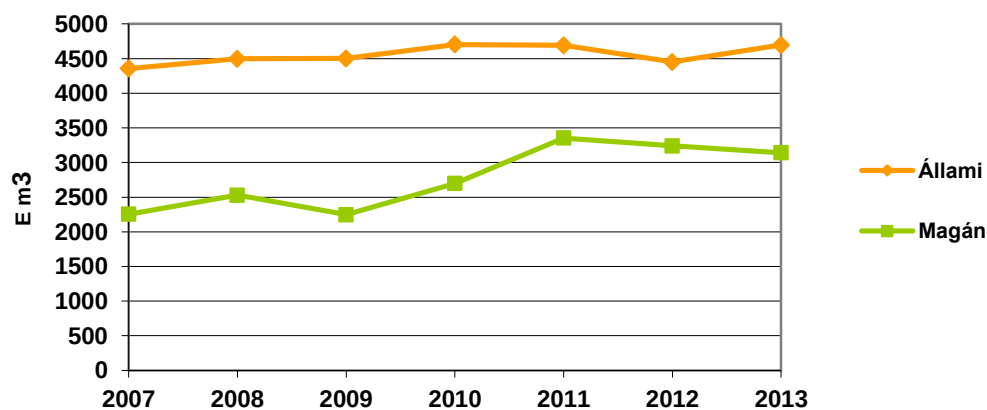
1. ábra: Az erdőállomány fajajösszetétele régióként és szektoronként

Az állami erdőgazdálkodás és régióinak gazdasági viszonyaiban a faállomány nagysága és hasznosítása (fafajszerkezeti jellemzői) visszaköszön.

1.3. Naturális viszonyok – Fakitermelés

A gazdálkodást a területi fajaj összetételnél erőteljesebben befolyásolja az árbevétel (és egyéb kapcsolódó gazdálkodási jellemzőkön keresztül) a fakitermelés nagysága és fajajösszetétele.

Az állami erdőgazdálkodásban a fakitermelés alig ingadozott (0,96–1,03), a magán szektornál határozott növekedés után visszarendeződés (0,81–1,21–1,13) tapasztalható (2. ábra, 3. táblázat).

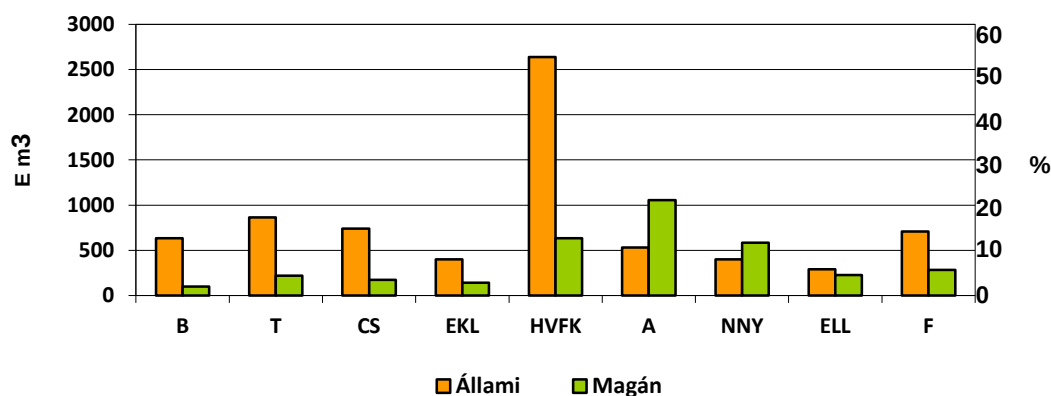
2. ábra: A fakitermelés alakulása az állami és a magán szektorban

3. táblázat: A fakitermelés fafajonkénti alakulása az állami és a magán szektorban

M.e.: E m³

	B	T	CS	EKL	HVFK	A	NNY	ELL	F	Összes	
ÁLLAMI											
2007	572	870	682	434	2558	465	381	301	702	4356	0,96
2008	599	918	751	384	2652	487	432	273	652	4496	0,99
2009	648	858	769	401	2676	492	371	278	686	4502	0,99
2010	804	905	765	367	2841	527	397	255	679	4702	1,03
2011	677	856	756	398	2687	571	444	305	682	4690	1,03
2012	582	831	704	399	2516	555	380	320	680	4451	0,98
2013	565	818	751	405	2539	604	385	291	876	4696	1,03
Össz	4447	6056	5178	2788	18469	3701	2790	2023	4957	31893	
<i>Átlag</i>	635	865	740	398	2638	529	399	289	708	4556	1,00
%	13,9+	19,0+	16,2+	8,7	57,9+	11,6–	8,8–	6,3	15,5	100	
MAGÁN											
2007	77	219	150	118	564	741	494	216	236	2253	0,81
2008	93	248	178	139	658	940	489	214	227	2528	0,91
2009	96	193	167	129	585	980	323	163	197	2248	0,81
2010	112	195	173	125	605	1093	577	194	228	2698	0,97
2011	102	246	189	170	707	1273	757	284	334	3354	1,21
2012	117	221	174	157	669	1225	721	248	378	3241	1,17
2013	105	218	186	151	660	1129	723	253	377	3141	1,13
Össz	702	1540	1217	989	4448	7381	4084	1572	1977	19463	
<i>Átlag</i>	100	220	174	141	635	1054	583	225	282	2780	1,00
%	3,6–	7,9–	6,3–	5,1	22,9–	37,9+	21,0+	8,1	10,1	100	

HVFK= hosszú vágásfordulójú kemény lombos fajok

3. ábra: A fakitermelés fafajonkénti átlagos mennyisége az állami és a magán szektorban

A fajszerkezetet vizsgálva megállapítható, hogy az állami szektorban mind mennyiségben mind arányban a hosszú vágásfordulójú keménylombos fajok (HVFK) a meghatározók.

Az összetétel eltérését jól érzékelhetjük, egyes esetekben (HVFK összes, illetve A) az eltérés gazdálkodást meghatározó szektorjellemző.

Az eredmény jellegű értékek alakulása független az előbbi tényezőktől, folyamatoktól, illetve a vagyon és jövedelem értékváltozásoktól.

Ezek rövid felvázolását szükségesnek éreztük az állami erdőgazdálkodás gazdasági teljesítményének bemutatásához, a regionális különbségek érzékeléséhez.

2. Az állami tulajdonú erdészeti társas vállalkozások vagyoni helyzete – A mérleg

A számviteli beszámoló egyik kiemelt része a vagyoni helyzet bemutatása, az eszközök és a források, illetve ezek változásának számbavétele.

Már a bevezetőben utaltunk arra, hogy

- a jelenlegi beszámolók mérlegében a vagyonban (a jogszabályi előírások ellenére különböző okokra hivatkozva) nem (vagy vitathatóan részlegesen) szerepelnek a vagyonkezelésbe vett természeti eszközök, az állami tulajdonú erdőállomány (termőföld és faállomány);
- az erdőgazdálkodó alapvető termelési eszköze az erdő, amely kívül marad a számviteli értékelésen (az állami erdőgazdaságok nem is szerezhettek erdő tulajdont, és ez a jövőben sem várható);
- az erdővagyon (erdőföld és faállomány vagyon) bevitele a számviteli elszámolásba annak tartalmát és értékét alapvetően, nagyságrenddel megváltoztatná. (Az erdővagyon több alkalommal értékeltük, de jelenleg nincs tudomásunk ilyen tevékenységről.) Megítélésünk szerint az erdővagyon (a működtető vagyonhoz képest sokszoros) értéke akkor kerül be a vagyonkezelő számviteli beszámolójába, ha érdeke a gazdálkodónak a hatalmas vagyonért érzett (nem csak szakmai naturális – ökoszisztéma szolgáltató) felelősségét megerősíteni, és az erdészet, mint integrátor, szerepét elismertetni.

2.1. A 2007–2013 évek portfólió szintű mérleg adatai

Az eszközök

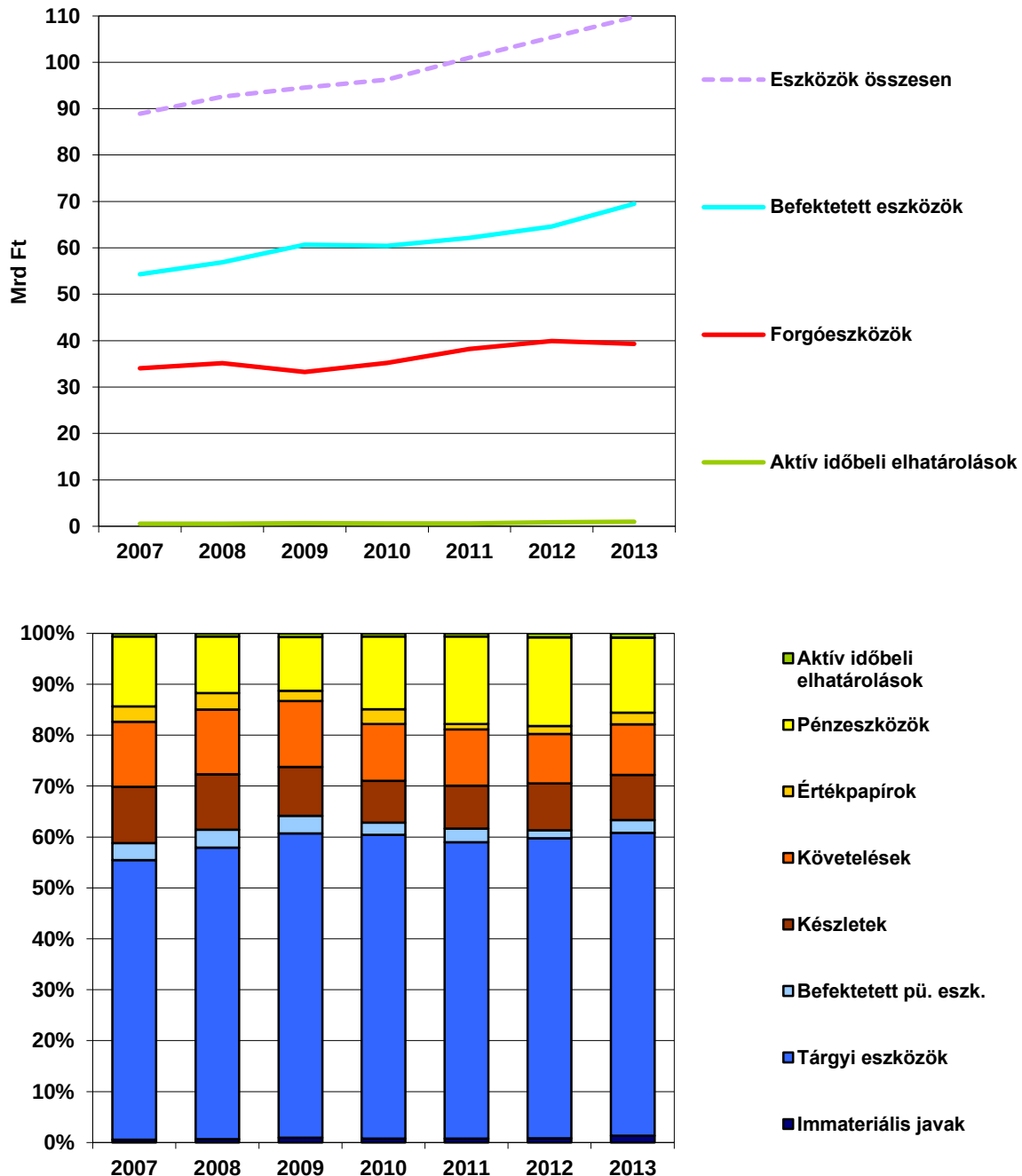
4. táblázat: Az erdészeti portfólió vagyoni helyzete – Az eszközök (2007–2013)

M.e.: M Ft

Eszközök	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag	2013 / 2007
A. Befektetett eszközök	54 325	56 891	60 661	60 452	62 168	64 603	69 482	61 226	1,28
<i>I. Immateriális javak</i>	462	620	865	751	796	895	1 477	838	
<i>II. Tárgyi eszközök</i>	46 110	52 998	56 565	57 412	58 683	62 053	65 268	57 013	1,42
<i>III. Befektetett pénzügyi eszk.</i>	2 825	3 273	3 231	2 289	2 695	1 654	2 747	2 674	
B. Forgó-eszközök	34 055	35 139	33 241	35 229	38 195	39 924	39 334	36 445	1,07
<i>I. Készletek</i>	9 263	10 084	9 113	7 915	8 472	9 699	9 767	9 188	
<i>II. Követelések</i>	10 731	11 765	12 223	10 734	11 138	10 236	10 924	11 107	
<i>III. Értékpapírok</i>	2 543	2 998	1 899	2 818	1 046	1 646	2 501	2 207	
<i>IV. Pénzeszközök</i>	11 518	10 292	10 006	13 762	17 363	18 343	16 143	13 918	1,40
C. Aktív időbeli elhatárolások	519	565	672	576	616	844	941	676	1,81
Eszközök összesen	88 898	92 595	94 574	96 257	100 980	105 370	109 757	98 347	1,23
<i>arány %</i>	100						123,5	110,6	

Az állami erdészeti részvénytársaságok vagyona (eszköze és forrása) jelentősen nőtt a 2007–2013 időszakban is. A mérlegfőösszeg kb. 20 Mrd Ft-tal, több mint 20%-kal tovább nőtt, az eszközöknél a *tárgyi eszköz* állomány folyamatos, erőteljes növelése a meghatározó, a 2008. évi (az erdészetbe is átmenetileg begyűrűző) válság ellenére is. A *forgóeszközöknél* a *pénzeszközök* – hullámmzással – tovább gyarapodtak (4. táblázat, 4. ábra).

A 4. ábra jól szemlélteti, hogy a vizsgált időszakban csak minimális szerkezeti ingadozás történt.

4. ábra: Az erdészeti portfólió vagyoni helyzetének alakulása (2007–2013) – Az eszközök

A források

A források a mérlegfőösszegnek megfelelően, párhuzamosan az eszköz oldal értéknövekedésével gyarapodtak. A forrásokon belül (a *passzív időbeli elhatárolások* mellett) elsősorban a *saját tőke*, a saját forrás növekedett. A *jegyzett tőke* emelése évről évre megfigyelhető (3 Mrd Ft, 10%), de a legjelentősebb az eredmény ágon a tulajdonos által visszahagyott nyereség, amely közel megduplázódott (az osztalék kivétel megszűntével). A mérleg forrás oldali tételeinek a 2007–2013 időszakban bekövetkező változása az 5. táblázat adataiból olvasható ki, a tendenciákat az 5. ábra szemlélteti.

5. táblázat: Az erdészeti portfólió vagyoni helyzete – A források (2007–2013)

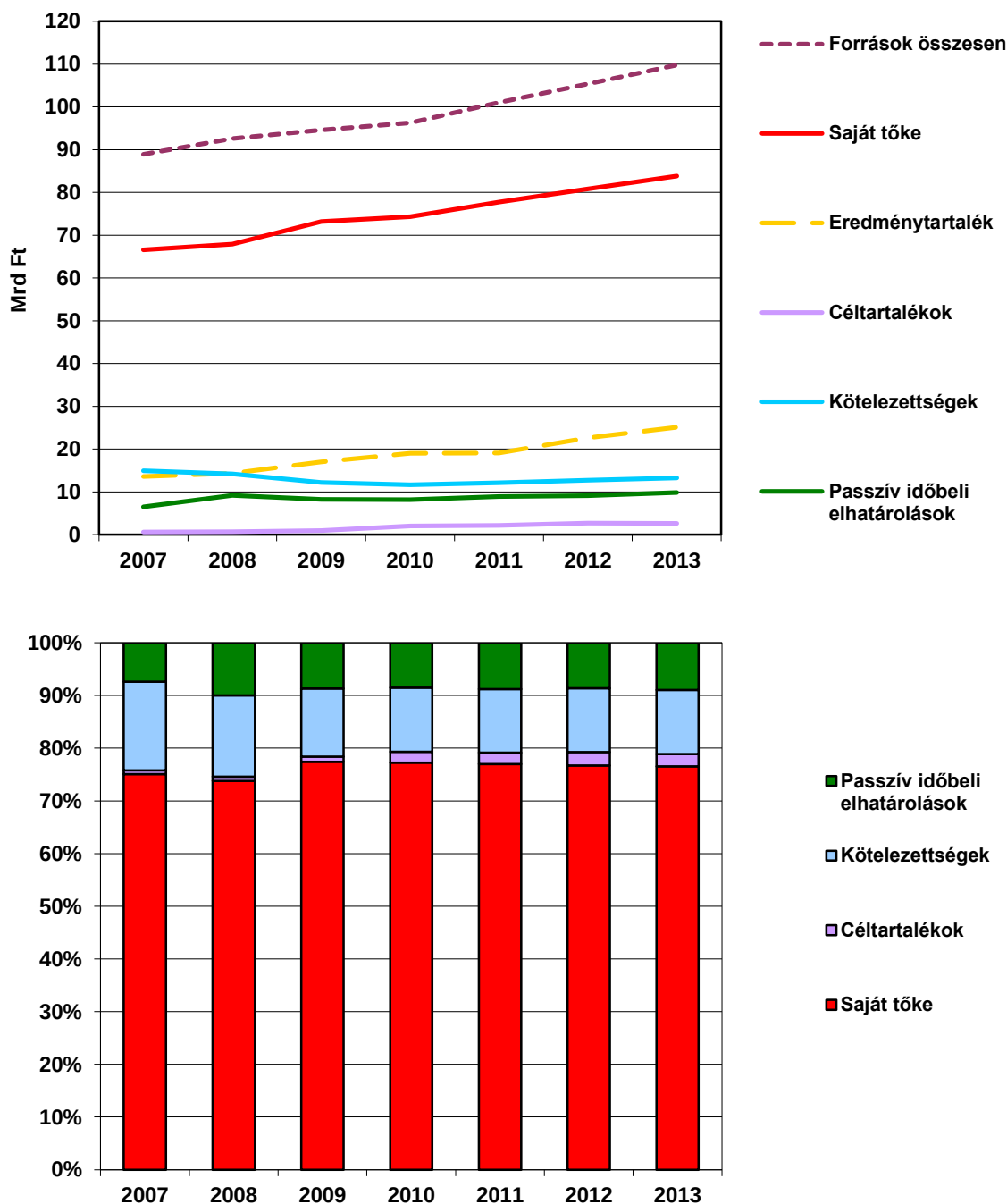
M.e.: M Ft

Források	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag	2013 / 2007
D. Saját tőke	66 590	67 935	73 186	74 358	77 759	80 832	83 840	74 929	1,26
I. Jegyzett tőke	28 088	27 940	30 769	30 791	30 809	30 809	31 039	30 035	1,10
III. Tőketartalék	22 084	22 098	22 468	22 583	22 743	22 938	23 062	22 568	1,04
IV. Eredmény-tartalék	13 571	14 360	17 034	19 024	19 112	22 629	25 117	18 692	1,85
V. Lekötött tartalék	842	1 503	1 009	874	1 177	1 575	2 023	1 286	
VI. Értékelési tartalék	50	51	52	51	0	0	9	30	
VII. Mérleg szerinti eredmény	1 957	1 984	1 854	1 017	3 609	2 882	2 429	2 247	
E. Céltartalékok	625	719	933	2 001	2 194	2 709	2 602	1 683	
F. Kötelezettségek	14 970	14 230	12 180	11 695	12 122	12 730	13 285	13 030	0,89
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	1 905	1 028	1 279	2 125	758	750	337	1 169	0,18
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	13 065	13 724	10 901	10 642	11 365	11 980	12 947	12 089	0,99
G. Passzív időbeli elhatárolások	6 527	9 190	8 222	8 203	8 904	9 099	9 841	8 569	1,51
Források összesen	88 898	92 595	94 574	96 257	100 980	105 370	109 757	98 347	1,23
arány %	100						123,5	110,6	

Az eredmény hullámzó, a tárgyévi mérleg szerinti eredmény 2010-ben mélypontot, 2011-ben maximumot ért el, azóta folyamatosan csökkent.

Megítélésünk szerint az erdőgazdasági részvénytársaságoknál a stabil gazdálkodás feltételei fennállnak. Ugyanakkor az erdőgazdálkodás sajátosságainál fogva a fakitermelésben nincs jelentős növekedési cél, amely a naturáliák szintjén a tartamossági elvnek felel meg. A *kötelezettségek* (különösen a hosszú lejáratú fejlesztési hitelek) leépülése mutatja a gazdálkodók elképzeléseit.

A forrás oldalon a *saját tőke* (és a *passzív időbeli elhatárolások* a fejlesztési támogatások miatt is) nőtt, a *kötelezettségek* (különösen a hosszú lejáratúak) csökkentek. A *saját tőkében* némi *jegyzett tőke* emelés mellett az eredmény ágon következett be az emelkedés (csak 2007–2008-ban vont ki osztalékot a tulajdonos állam) a bennhagyott adózott eredménynek köszönhetően (amely egyébként a működtető vagyonhoz képest is csekély). (2013-ban más módját választották a társaságok keresztfinanszírozásának, de a fejlesztési támogatás átadása a portfólió eredményét csökkentette.)

5. ábra: Az erdészeti portfólió vagyoni helyzetének alakulása (2007–2013) – A források

2.2. Az erdőgazdálkodási nagyrégiók vagyoni helyzete (2007–2013) – A mérleg

Az eszközök és a források részletes összetételét a régiók szintjén a 2007–2013 időszak átlagadataival mutatjuk be.

Az eszközök

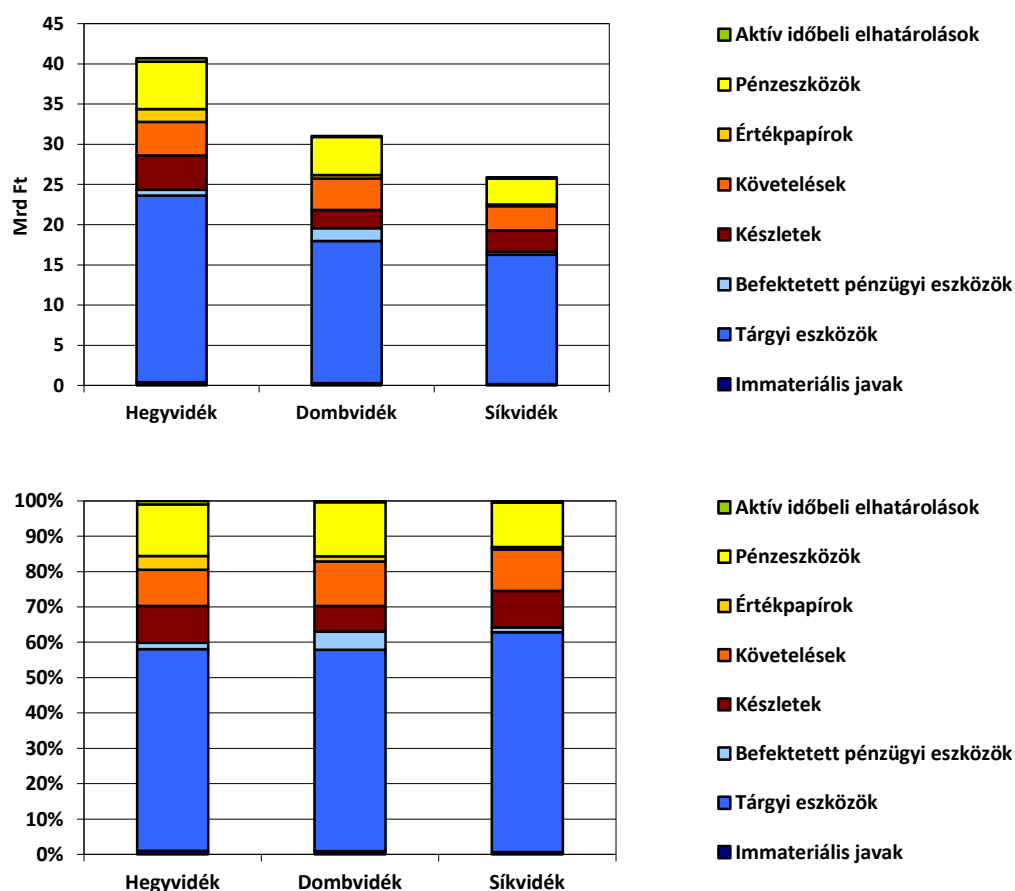
A régiókat tekintve a legnagyobb erdőterület vagyongazdálkodója, a Hegyvidék, mérlegfőösszegben is a legnagyobb (*tárgyi eszközök, készletek, értékpapírok és pénzeszközök*). A dombvidéknél az összeshez képest jelentős a befektetett pénzügyi eszközök és a követelések értéke (6. táblázat).

6. táblázat: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók vagyoni helyzete – Az eszközök
(2007–2013 időszak átlaga)

M.e.: M Ft

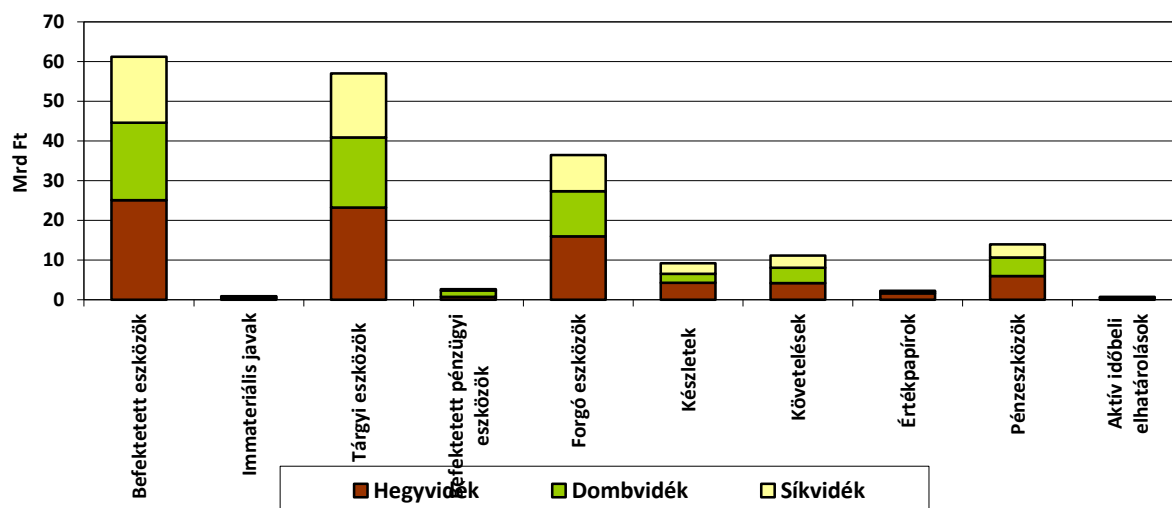
Eszközök	Hegyvidék	Dombvidék	Síkvidék	Összesen
A. Befektetett eszközök	25 048	19 558	16 620	61 226
I. Immateriális javak	397	276	165	838
II. Tárgyi eszközök	23 233	17 690	16 090	57 013
III. Befektetett pénzügyi eszközök	716	1 593	365	2 674
B. Forgóeszközök	15 935	11 361	9 150	36 445
I. Készletek	4 254	2 262	2 671	9 188
II. Követelések	4 179	3 903	3 026	11 107
III. Értékpapírok	1 582	450	176	2 207
IV. Pénzeszközök	5 916	4 746	3 256	13 918
C. Aktív időbeli elhatárolások	419	128	129	676
Eszközök összesen	41 402	31 046	25 899	98 347
<i>arány (%)</i>	<i>42,1</i>	<i>31,6</i>	<i>26,3</i>	<i>100</i>

Az arányokban is jelentkező eltérést jól szemlélteti a 6. ábra. Figyelemre méltó a Síkvidék magasabb tárgyi eszköz aránya, továbbá a Dombvidék és a Hegyvidék jelentős pénzeszköz hányada.

6. ábra: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók vagyoni helyzete – Az eszközök
(2007–2013 időszak átlaga)

A tárgyi eszközök meghatározó része ingatlan, amely a termeléshez biztosítja az infrastrukturális hátterét, de a teljesítmény szempontjából passzívabb elem, a költségképzésben a kisebb értékcsökkenéssel kevésbé vesz részt. A vállalkozási kivitelezés jelentős súlya miatt még mindig alacsony a műszaki és egyéb eszközök (gépek, járművek) aránya és változási dinamikája.

7. ábra: Az eszközök nagysága és régiók szerinti összetétele (2007–2013 időszak átlaga)

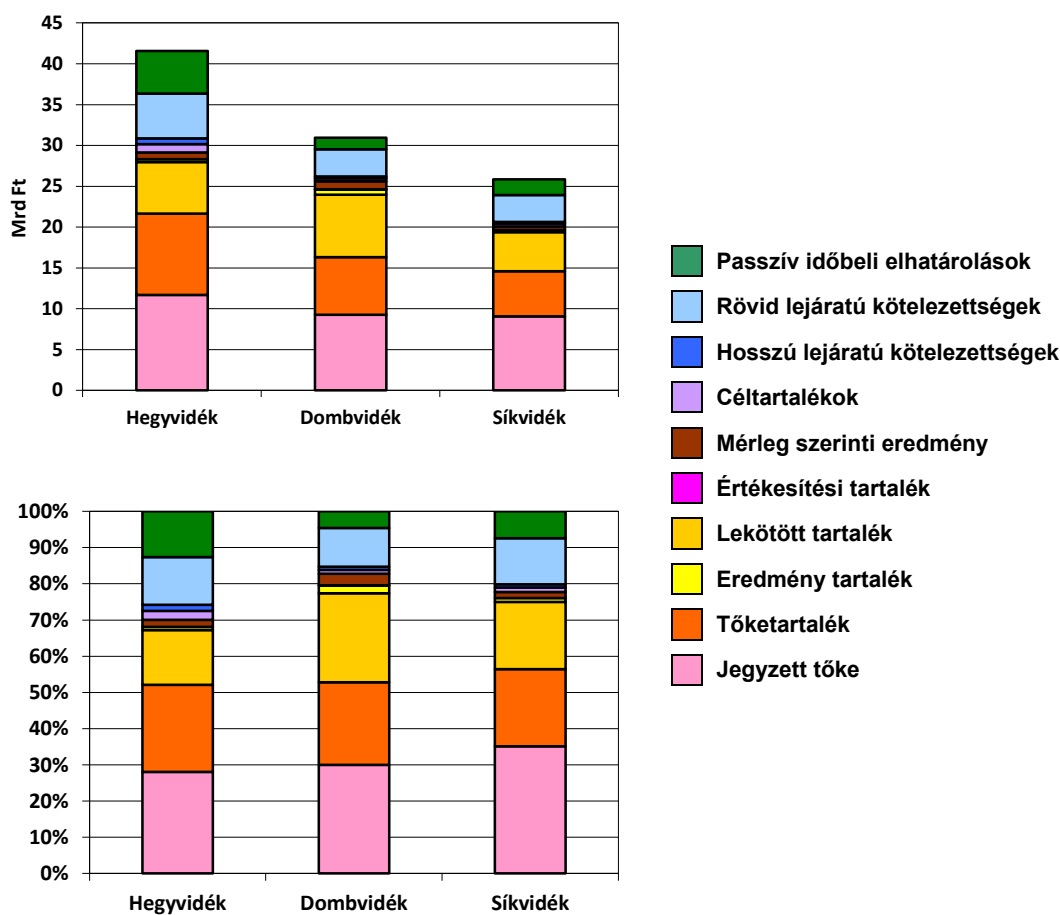
A források

A forrásoknál a *saját tőke* a meghatározó (70–80%) és a *passzív időbeli elhatárolások* sem jelentenek tényleges rövid távú kötelezettséget, az eladósodás minimális (7. táblázat).

7. táblázat: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók vagyoni helyzete – A források (2007–2013 időszak átlaga)

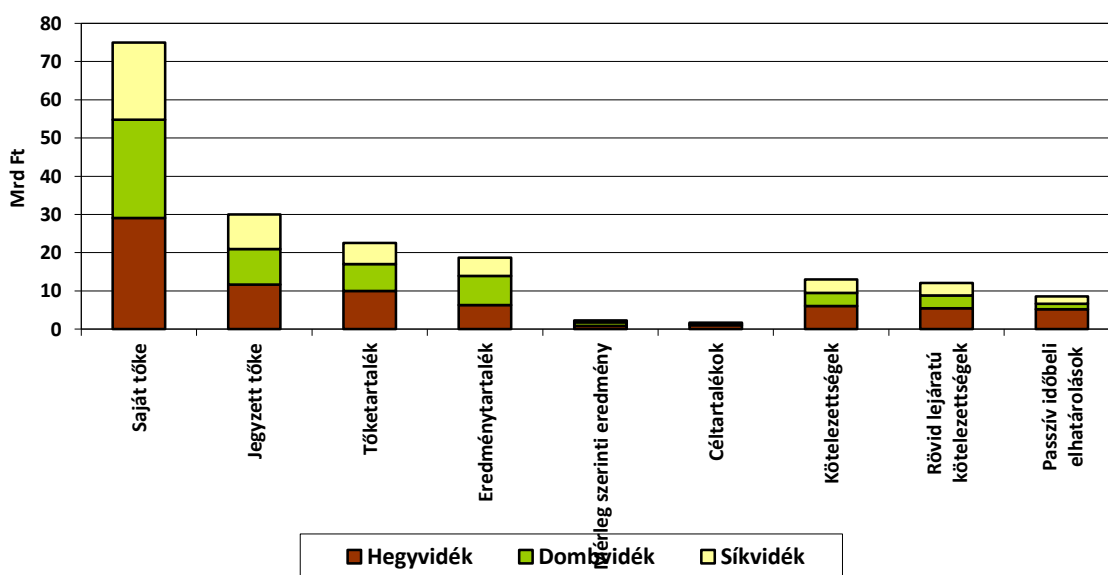
	M.e.: M Ft			
Források	Hegyvidék	Dombvidék	Síkvidék	Összesen
Saját tőke	29 117	25 669	20 143	74 929
Jegyzett tőke	11 678	9 282	9 075	30 035
Tőketartalék	9 991	7 052	5 525	22 568
Eredménytartalék	6 289	7 615	4 788	18 692
Lekötött tartalék	343	660	283	1 286
Értékelési tartalék	0	30	0	30
Mérleg szerinti eredmény	829	988	430	2 247
Céltartalékok	1 032	327	324	1 683
Kötelezettségek	6 021	3 501	3 508	13 030
Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	0	0
Hosszú lejáratú kötelezettségek	686	257	226	1 169
Rövid lejáratú kötelezettségek	5 489	3 318	3 283	12 089
Passzív időbeli elhatárolások	5 232	1 420	1 916	8 569
Források összesen	41 402	31 046	25 899	98 347

A forrásoknál a Hegyvidéknek van a legnagyobb *saját tőkéje* (jegyzett tőke és tőketartalék), az *eredménytartalék* a legnyereségesebb Dombvidéken a legmagasabb. A Dombvidék és a Síkvidék *kötelezettsége* hasonló, és lényegesen alacsonyabb a Hegyvidéknél, ahol a *passzív időbeli elhatárolások* is kiemelkedők (8. ábra).

8. ábra: A források nagysága és összetétele az erdőgazdálkodási nagyrégiókban (2007–2013 időszak átlaga)

Arányukat tekintve a forrásokon belül az *eredménytartalékban* van lényeges különbség (Dombvidék – Síkvidék – Hegyvidék sorrend), a *passzív időbeli elhatárolások* fordítottan alakultak.

9. ábra: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók vagyoni helyzete – A források (2007–2013 időszak átlaga)

A vagyon változásában a régiók között nagy a hasonlóság, a *tárgyi eszköz* állomány növekedése közel van az átlaghoz. A Síkvidéken a *készletek* és a *követelések* az átlag felett növekedtek (a *pénzeszközök* pedig átlag alatt).

A Forrásokban a *kötelezettségek* csökkentek (a Síkvidék kivételével), az *eredmény-tartalékok* növekedtek (legjobban a Síkvidéken) (8. táblázat).

8. táblázat: A vagyon (Eszközök és Források) változása 2013/2007

M.e.: %

	Portfólió összes	Hegyvidék	Dombvidék	Síkvidék
ESZKÖZÖK				
A. Befektetett eszközök	113	112	114	121
II. Tárgyi eszközök	112	118	115	107
- Ingatlanok	115	116	116	113
- Műszaki gépek, járművek	109	106	130	91
B. Forgóeszközök	107	113	105	135
I. Készletek	99	95	102	105
II. Követelések	103	107	99	122
III. Értékpapírok	67	82	132	132
IV. Pénzeszközök	121	155	110	106
C. Aktív időbeli elhatárolások	130	162	76	166
Eszközök összesen	111	113	110	118
FORRÁSOK				
D. Saját tőke	112	111	115	121
I. Jegyzett tőke	107	107	107	107
III. Tőketartalék	102	100	103	111
IV. Eredménytartalék	138	138	137	179
V. Lekötött tartalék	153	–	151	–
VI. Értékelési tartalék	–	–	–	–
VII. Mérleg szerinti eredmény	–	–	–	–
E. Céltartalékok	269	338	461	211
F. Kötelezettségek	87	99	70	101
I. Hátrasorolt kötelezettségek	–	–	–	–
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	61	77	38	44
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	93	106	76	106
G. Passzív időbeli elhatárolások	131	127	212	111
Források összesen	111	113	110	118

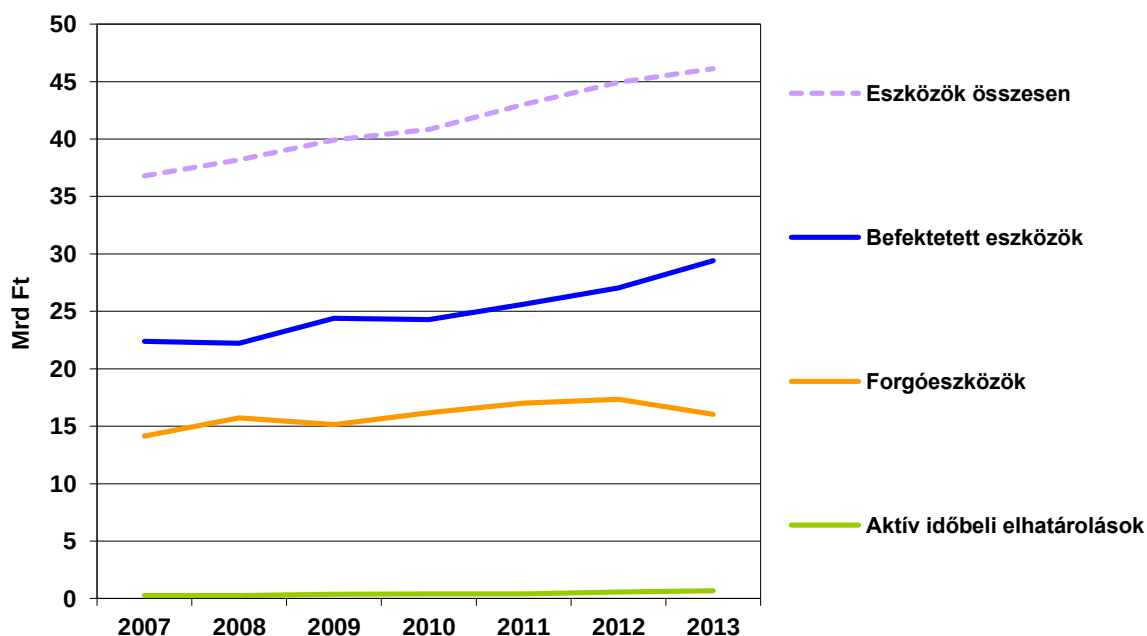
2.2.1. Hegyvidék

A Hegyvidék eszköz fejlesztése erdészeti szinten jelentős, a készlet és követelés állomány menedzselésével a pénzeszközöket (befektetett pénzügyi eszközök) tudta növelni (9. táblázat, 10. ábra).

9. táblázat: A Hegyvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzete –
Az eszközök (2007–2013)

M.e.: M Ft

Eszközök	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag	2013 / 2007	%
A. Befektetett eszközök	22 382	22 208	24 404	24 287	25 617	27 029	29 414	25 048	1,313	60
I. Immateriális javak	283	313	353	313	367	493	654	397		
II. Tárgyi eszközök	16 909	21 378	23 315	23 723	24 567	25 805	26 931	23 233		
III. Befektetett pénzügyi eszk.	263	517	736	251	683	731	1 829	716		
B. Forgó-eszközök	14 142	15 714	15 140	16 160	16 987	17 330	16 039	15 935	1,134	39
I. Készletek	4 501	4 955	4 359	3 642	4 000	4 021	4 301	4 254		10
II. Követelések	3 896	4 595	4 948	4 418	4 271	3 631	3 490	4 179		10
III. Értékpapírok	1 937	2 227	1 584	1 958	535	1 163	1 667	1 582		
IV. Pénzeszközök	3 808	3 937	4 249	6 142	8 181	8 515	6 581	5 916	1,44	14
C. Aktív időbeli elhatárolások	259	272	365	395	390	577	678	419		
Eszközök összesen	36 783	38 194	39 909	40 843	42 994	44 936	46 132	41 402	1,254	100

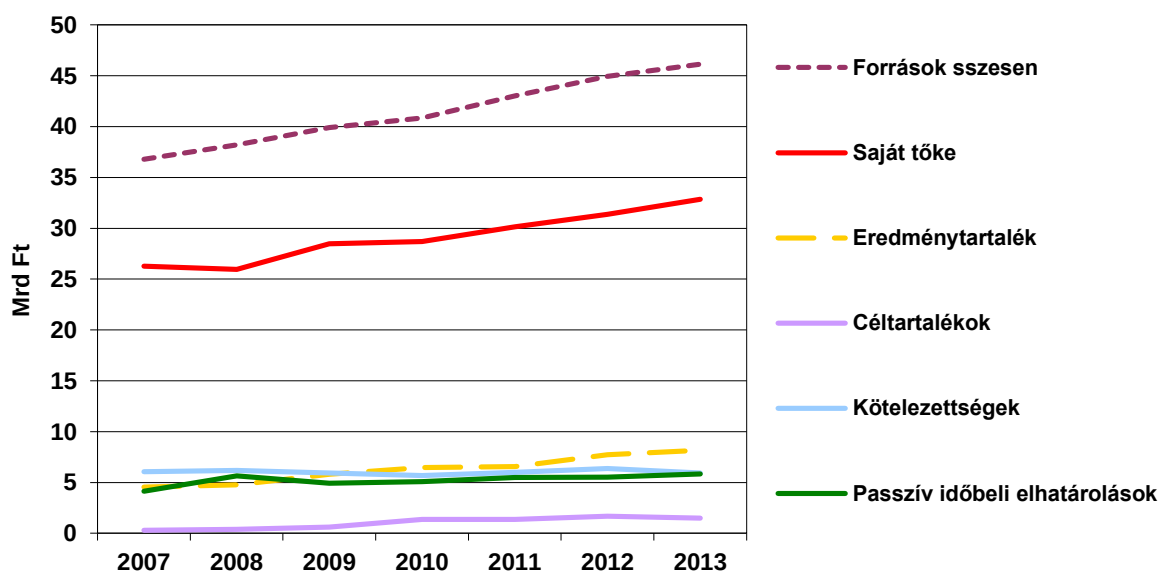

10. ábra: A Hegyvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzetének alakulása –
Az eszközök (2007–2013)

Forrás oldalon a kötelezettség állomány növelését elkerülték, A növekvő eszközállományt (10 Mrd Ft többlet) a forrás oldalon idegen tőke, kötelezettség gyarapodásnak nem kellett ellentételezni, a saját tőke (eredménytartalék és jegyzett tőke – közvetett és közvetlen tulajdonosi tőkejuttatás) fedezi a változást. A többi régióhoz hasonlóan intenzív a passzív időbeli elhatárolás növekedése (nagyreszt fejlesztésekhez kapcsolódóan) (10. táblázat, 11. ábra).

10. táblázat: A Hegyvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzete –
A források (2007–2013)

									M.e.: M Ft	
Források	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag	2013 / 2007	%
D. Saját tőke	26 287	25 965	28 471	28 700	30 155	31 382	32 858	29 117	1,25	70
I. Jegyzett tőke	10 969	10 624	11 931	11 931	11 931	11 931	12 431	11 678	1,06	
III. Tőketartalék	9 966	9 887	10 003	10 014	10 023	10 023	10 024	9 991		
IV. Eredménytartalék	4 546	4 760	5 796	6 454	6 573	7 721	8 174	6 289	1,40	
V. Lekötött tartalék	154	123	68	84	182	482	1 310	343		
VI. Értékelési tartalék	0	0	0	0	0	0	0	0		
VII. Mérleg szerinti eredmény	652	571	673	217	1 446	1 226	1 020	829		
E. Céltartalékok	305	391	597	1 377	1 381	1 668	1 501	1 032		
F. Kötelezettségek	6 067	6 190	5 917	5 676	5 997	6 380	5 923	6 021	0,99	15
I. Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	0	0	0	0	0	0		
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	896	533	627	1 685	350	531	181	686		
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	5 171	5 657	5 290	5 064	5 647	5 848	5 742	5 489		
G. Passzív időbeli elhatárolások	4 124	5 648	4 923	5 090	5 484	5 507	5 851	5 232	1,44	13
Források összesen	36 783	38 193	39 909	40 843	43 017	44 936	46 132	41 402	1,25	100

11. ábra: A Hegyvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzetének alakulása –
A források (2007–2013)

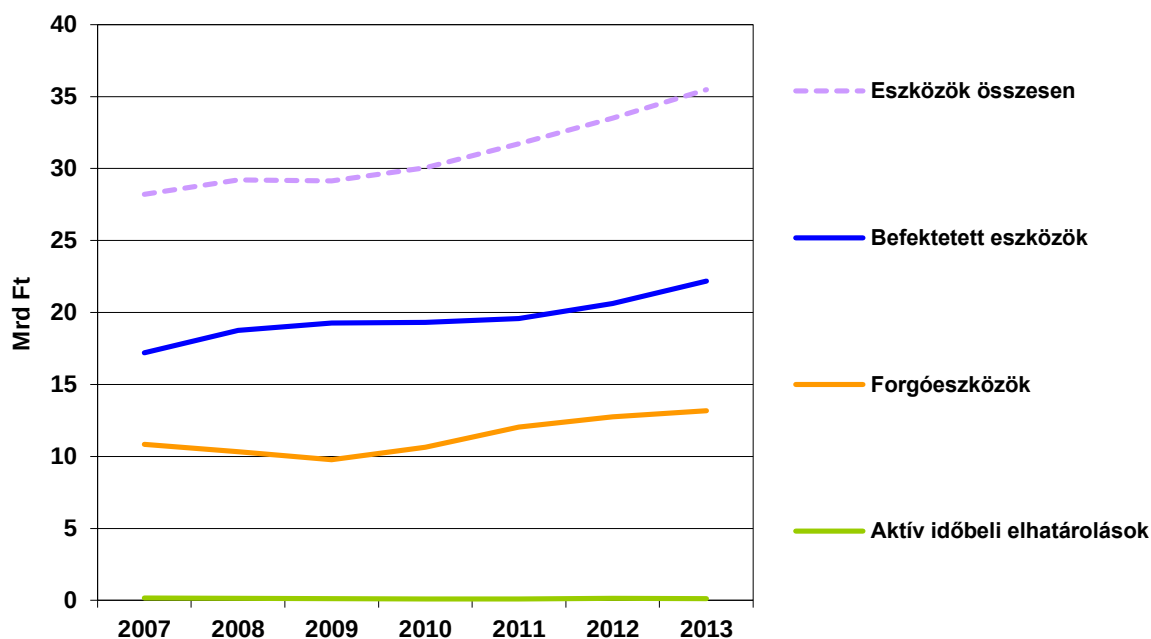
2.2.2. Dombvidék

A Dombvidéken az eszköznövekedést a *tárgyi eszközök* és a *pénzeszközök* jelentették. A befektetett eszközök mellett a *forgóeszközök* (különösen a *pénzeszközök*, de a *készletek* is) gyarapodtak. A befektetett pénzügyi eszköz csökkent (11. táblázat, 12. ábra).

11. táblázat: A Dombvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzete – Az eszközök (2007–2013)

M.e.: M Ft

Eszközök	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag	2013 / 2007	%
A. Befektetett eszközök	17 192	18 750	19 262	19 305	19 584	20 622	22 188	19 558	1,29	63
I. Immateriális javak	76	150	301	270	274	302	559	276		
II. Tárgyi eszközök	15 016	16 289	16 901	17 342	17 587	19 676	21 019	17 690		
III. Befektetett pénzügyi eszk.	2 101	2 311	2 060	1 693	1 723	643	620	1 593		
B. Forgó-eszközök	10 846	10 326	9 765	10 638	12 036	12 741	13 173	11 361	1,22	37
I. Készletek	2 216	2 176	2 165	1 877	1 959	2 648	2 797	2 262	1,27	
II. Követelések	3 960	4 408	4 243	3 670	3 902	3 214	3 923	3 903		
III. Értékpapírok	340	343	299	689	510	483	483	450		
IV. Pénzeszközök	4 331	3 400	3 059	4 403	5 665	6 396	5 970	4 746	1,40	17
C. Aktív időbeli elhatárolások	168	140	122	106	100	147	113	128		
Eszközök összesen	28 206	29 216	29 149	30 049	31 720	33 510	35 474	31 047	1,26	100

12. ábra: A Dombvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzetének alakulása – Az eszközök (2007–2013)

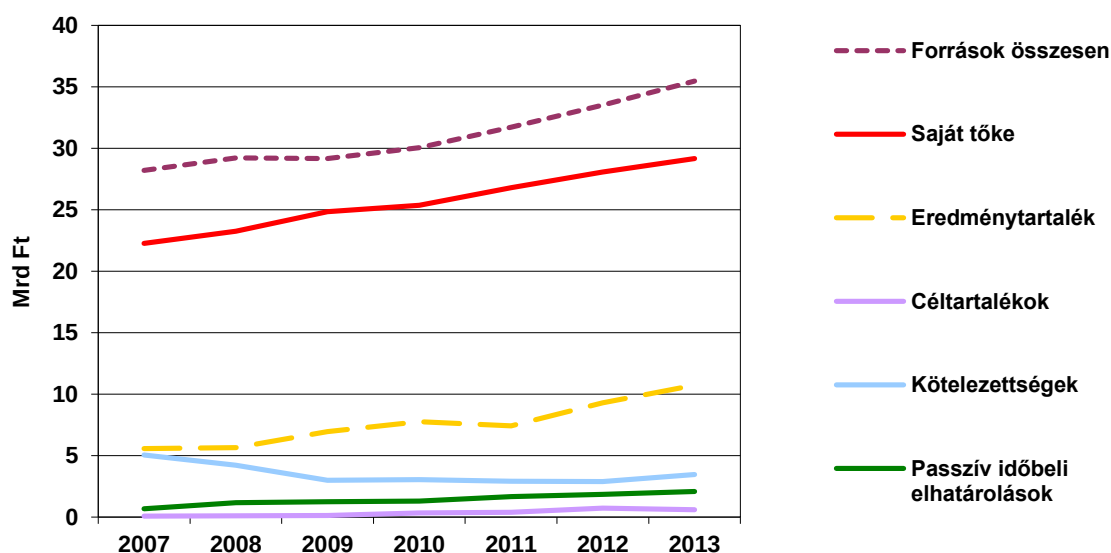
2. Az erdészeti portfólió vagyoni helyzete – A mérleg

A Dombvidéken a kötelezettség állomány jelentősen csökkent. A *saját tőké*nél a legjobb nyereségességből halmozódó *eredménytartalékot* kell kiemelni (és a *passzív időbeli elhatárolások* is folyamatosan nőnek) (12. táblázat, 13. ábra).

12. táblázat: A Dombvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzete –
A források (2007–2013)

M.e.: M Ft

Források	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag	2013 / 2007	%
D. Saját tőke	22 244	23 233	24 841	25 364	26 780	28 062	29 162	25 669	1,32	82
I. Jegyzett tőke	8 664	8 664	9 497	9 537	9 537	9 537	9 537	9 282	1,09	
III. Tőketartalék	6 860	6 897	7 082	7 088	7 117	7 124	7 195	7 052		
IV. Eredménytartalék	5 552	5 652	6 949	7 737	7 416	9 274	10 724	7 615	1,91	
V. Lekötött tartalék	438	994	491	479	683	857	677	660		
VI. Értékelési tartalék	50	51	52	51	0	0	9	30		
VII. Mérleg szerinti eredmény	680	974	770	473	1 718	1 270	1 029	988		
E. Céltartalékok	71	80	107	339	376	721	598	327		
F. Kötelezettségek	5 036	4 215	2 970	3 044	2 904	2 879	3 457	3 501	0,70	11
I. Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	0	0	0	0	0	0		
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	686	264	388	226	129	94	15	257		
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	4 350	4 473	2 582	2 818	2 775	2 785	3 442	3 318		
G. Passzív időbeli elhatárolások	670	1 166	1 231	1 302	1 661	1 847	2 067	1 420	3,09	5
Források összesen	28 207	29 216	29 149	30 049	31 720	33 509	35 473	31 046	1,26	100

13. ábra: A Dombvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzetének alakulása –
A források (2007–2013)

A forrásokból a *saját tőke* arány a Dombvidéken a legmagasabb. A *pénzeszköz* vagyon és az *eredménytartalék* forrás párhuzamosan együtt gyarapszik.

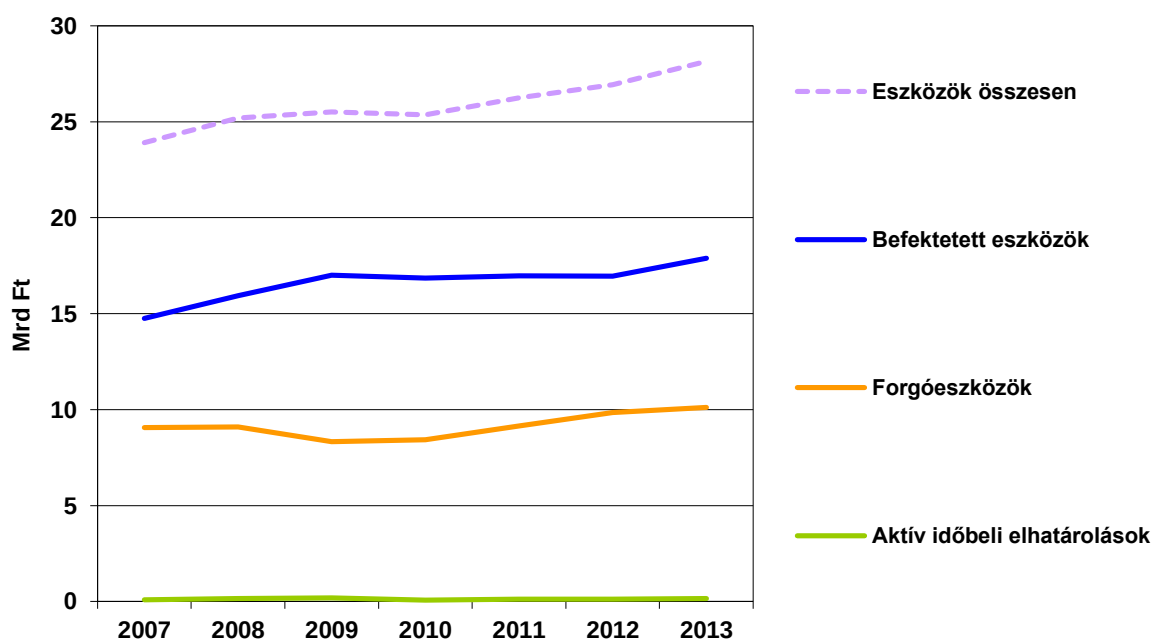
2.2.3. Síkvidék

A Síkvidéken a pénzeszköz állomány alig változott. A Síkvidék régió sajátosságainak megfelelően (a szállító-utakba való beruházás nélkülözhető, a fahasználattal szemben erdőfelújítási nagygép igény) a befektetett eszközöknél kevésbé intenzív a növekedés (13. táblázat, 14. ábra).

13. táblázat: A Síkvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzet e –
Az eszközök (2007–2013)

M.e.: M Ft

Eszközök	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag	2013 / 2007	%
A. Befektetett eszközök	14 750	15 933	16 995	16 860	16 973	16 952	17 879	16 620	1,21	64
I. Immateriális javak	103	156	210	167	15	100	264	165		
II. Tárgyi eszközök	14 185	15 331	16 349	16 348	16 529	16 571	17 318	16 090		
III. Befektetett pénzügyi eszk.	462	446	435	345	289	280	298	365		
B. Forgó-eszközök	9 067	9 098	8 336	8 430	9 144	9 853	10 121	9 150	1,11	35
I. Készletek	2 546	2 953	2 589	2 395	2 513	3 030	2 669	2 671		
II. Követelések	2 876	2 762	3 033	2 646	2 965	3 392	3 511	3 026		
III. Értékpapírok	266	428	16	171	0	0	350	176		
IV. Pénzeszközök	3 379	2 956	2 697	3 218	3 517	3 431	3 592	3 256		13
C. Aktív időbeli elhatárolások	91	154	185	74	126	120	151	129		
Eszközök összesen	23 908	25 185	25 516	25 365	26 243	26 925	28 152	25 899	1,18	100

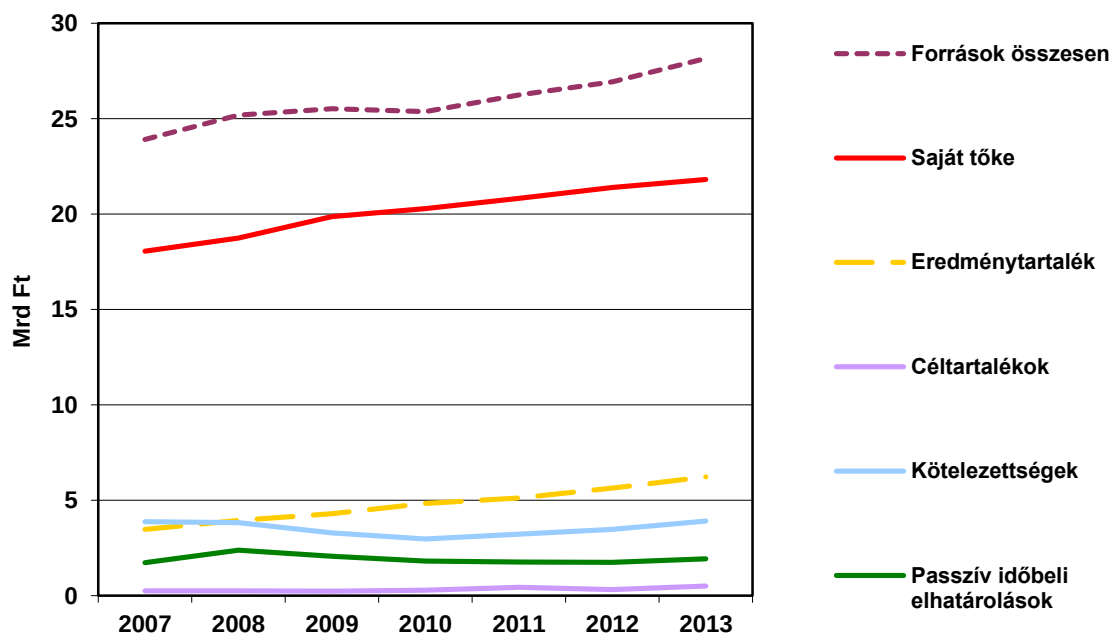
14. ábra: A Síkvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzetének alakulása –
Az eszközök (2007–2013)

A Síkvidéken a forrás gyarapodása a *jegyzett tőkéből* és a felhalmozott *eredményből* (a csekély jövedelmezőségből) származott (14. táblázat, 15. ábra).

14. táblázat: A Síkvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzete –
A források (2007–2013)

M.e.: M Ft

Források	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag	2013/ 2007	%
D. Saját tőke	18 060	18 736	19 874	20 294	20 825	21 389	21 820	20 143	1,20	78
I. Jegyzett tőke	8 455	8 652	9 342	9 324	9 342	9 342	9 072	9 075	1,07	
III. Tőketartalék	5 258	5 314	5 384	5 480	5 604	5 791	5 842	5 525	1,11	
IV. Eredménytartalék	3 472	3 947	4 288	4 833	5 123	5 634	6 220	4 788	1,79	
V. Lekötött tartalék	250	385	450	311	312	237	37	283		
VI. Értékelési tartalék	0	0	0	0	0	0	0	0		
VII. Mérleg szerinti eredmény	625	439	410	328	445	386	380	430		
E. Céltartalékok	248	248	228	285	438	320	503	324		
F. Kötelezettségek	3 867	3 824	3 293	2 975	3 221	3 471	3 905	3 508	1,00	14
I. Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	0	0	0	0	0	0		
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	324	231	264	215	278	125	142	226		
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	3 543	3 593	3 029	2 760	2 943	3 347	3 763	3 283		
G. Passzív időbeli elhatárolások	1 733	2 376	2 068	1 811	1 759	1 744	1 924	1 916	1,11	7
Források összesen	23 908	25 185	25 516	25 365	26 243	26 925	28 151	25 891	1,18	100

15. ábra: A Síkvidék erdőgazdálkodási nagyrégió vagyoni helyzetének alakulása –
A források (2007–2013)

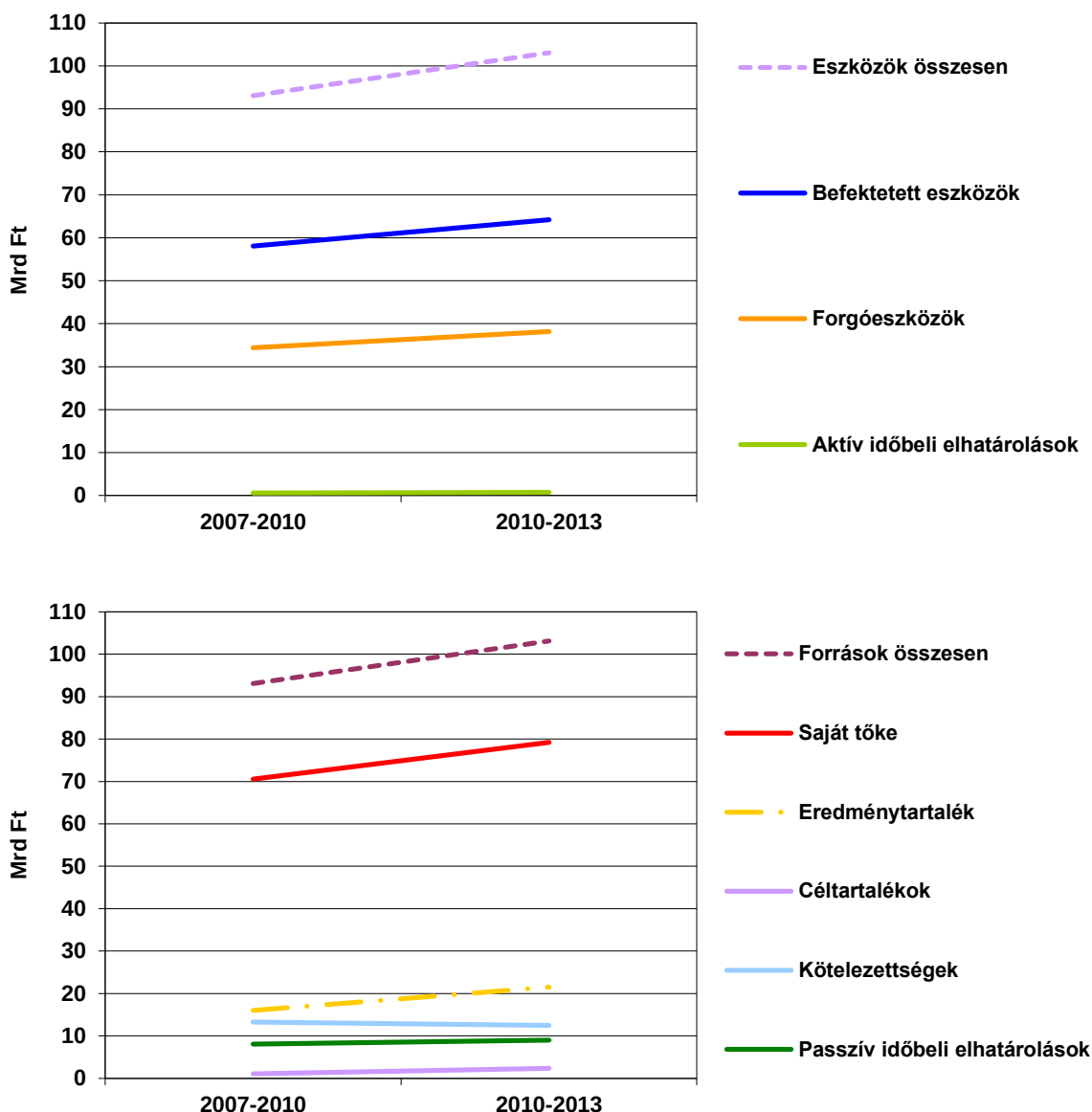
2.3. Az erdészeti portfólió vagyoni helyzete a 2007–2010 és a 2010–2013 időszakban – A mérleg

A 2007–2013 időszakot most más úton közelítjük meg, két periódusra osztjuk: 2007–2010: az ÁPV Zrt. – MNV Zrt., illetve a 2010–2013: az MFB Zrt. tulajdonosi joggyakorlatára, amelyekre külön átlagokat képeztünk. (Az erdővagyon szerepeltetésének hiányára már utaltunk.)

15. táblázat: Az erdészeti portfólió 2007–2010 és 2010–2013 időszakának vagyoni helyzete – A mérleg

	2007–2010	2010–2013	Eltérés	
	M Ft	M Ft	M Ft	%
ESZKÖZÖK				
A. Befektetett eszközök	58 082	64 176	6 094	+10,5
I. Immateriális javak	674	980	306	+45,4
II. Tárgyi eszközök	53 271	60 854	7 583	+14,2
1. Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	39 100	45 080	5 980	+15,3
2. Műszaki berendezések, gépek, járművek	7 962	8 672	710	+8,9
7. Tárgyi eszközök értékhelyesbítése	51	13	-38	-74,5
III. Befektetett pénzügyi eszközök	2 905	2 346	-559	-19,2
B. Forgóeszközök	34 416	38 171	3 755	+10,9
I. Készletek	9 094	8 963	-131	-1,4
II. Követelések	11 363	10 758	-605	-5,3
III. Értékpapírok	2 565	2 003	-562	-21,9
IV. Pénzeszközök	11 394	16 403	5 009	44,0
C. Aktív időbeli elhatárolások	583	744	161	27,6
1. Bevételek aktív időbeli elhatárolása	373	531	158	42,4
Eszközök összesen	93 081	103 091	10 010	10,8
FORRÁSOK				
D. Saját tőke	70 517	79 197	8 680	12,3
I. Jegyzett tőke	29 397	30 862	1 465	5,0
II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke (-)	0	0	0	0
III. Tőketartalék	22 308	22 831	523	2,3
IV. Eredménytartalék	15 997	21 470	5 473	34,2
V. Lekötött tartalék	1 057	1 412	355	33,6
VI. Értékelési tartalék	51	15	-36	-70,6
VII. Mérleg szerinti eredmény	1 703	2 484	781	45,9
E. Céltartalékok	1 069	2 377	1 308	122,4
2. Céltartalék a jövőbeni költségekre	557	1 462	905	162,5
F. Kötelezettségek	13 269	12 458	-811	-6,1
I. Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	0	0
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	1 584	993	-591	-37,3
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	12 083	11 734	-349	-2,9
G. Passzív időbeli elhatárolások	8 035	9 012	977	12,6
1. Bevételek passzív időbeli elhatárolása	2 605	1 647	-958	36,8
2. Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	1 076	1 275	199	18,5
3. Halasztott bevételek	4 429	6 111	1 682	38,0
Források összesen	93 081	103 091	10 010	10,8

A 2007–2010 és a 2010–2013 időszak alapvetően hasonló tendenciák folytatását mutatja (16. ábra).

16. ábra: Az erdészet portfólió 2007–2010 és 2010–2013 időszakának vagyoni helyzete – A mérleg

A 10 Mrd Ft eszköznövekedésből a tárgyi eszközök, ezen belül is a (kevésbé aktív) ingatlanok gyarapodása a meghatározó, illetve a forgóeszközökön belül a pénzeszközök nőttek jelentősen. A vadállatok állománya marginális, nem térünk ki rájuk.

Az eszközök időszaki átlagát bemutató 15. táblázatban jól érzékelhető, hogy pénzürtékben a tárgyi eszközök, ezen belül is az ingatlanok nőttek jelentősen. A műszaki gépek, járművek értéke ennek csak töredéke, és változása is alacsonyabb (az ágazati megoszlást és a naturáliákat nem részletezve). A befejezetlen beruházások állománya csökkent.

A pénzürtékromlás ellenére a készletek és követelések csökkentek. Jelentősen nőttek a pénzeszközök, arányuk eléri a 15%-ot.

A források között a kötelezettségek csökkenése és a passzív időbeli elhatárolások növekedése közel hasonló, jelentős céltartalék képzés is történt (megduplázódott). A saját tőkében a tulajdonosi direkt jegyzett tőke emelésnél lényegesebb az adózott eredmény társaságoknál hagyása (eredménytartalék) (16. táblázat). Az adatok alapján megállapítható, hogy a mérlegfőösszeg növekedésében a Síkvidék lemaradt, csak mintegy fele a másik két régiónak, amely

elsősorban a befektetett (tárgyi, pénzügyi) eszközök alakulásának köszönhető. A forgóeszközök általában csökkentek, a pénzeszközök viszont még jelentősen növekedtek.

16. táblázat: A portfólió és az erdőgazdálkodási nagyrégiók időszaki arányai – A mérleg
M.e.: %

	Portfólió	Hegyvidék	Dombvidék	Síkvidék
	(2010–2013) / (2007–2010)			
ESZKÖZÖK				
A. Befektetett eszközök	1,105	1,140	1,096	1,064
I. Immateriális javak	1,454	1,446	1,764	1,075
II. Tárgyi eszközök	1,142	1,184	1,154	1,073
III. Befektetett pénzügyi eszközök	0,808	1,977	0,573	0,718
B. Forgóeszközök	1,109	1,088	1,169	1,075
I. Készletek	0,986	0,915	1,101	1,012
II. Követelések	0,947	0,886	0,903	1,106
III. Értékpapírok	0,781	0,691	1,294	0,591
IV. Pénzeszközök	1,440	1,622	1,477	1,123
C. Aktív időbeli elhatárolások	1,276	1,579	0,873	0,937
Eszközök összesen	1,108	1,123	1,121	1,067
FORRÁSOK				
D. Saját tőke	1,123	1,125	1,143	1,096
I. Jegyzett tőke	1,050	1,061	1,049	1,037
III. Tőketartalék	1,023	1,005	1,021	1,060
IV. Eredménytartalék	1,342	1,342	1,259	1,319
V. Lekötött tartalék	1,336	4,804	1,123	0,642
VII. Mérleg szerinti eredmény	1,459	1,850	1,551	0,853
E. Céltartalékok	2,224	2,219	3,409	1,536
F. Kötelezettségek	0,939	1,005	0,805	0,972
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	0,627	0,735	0,297	1,203
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	0,971	1,053	0,830	0,991
G. Passzív időbeli elhatárolások	1,122	1,109	1,574	0,906
Források összesen	1,108	1,123	1,121	1,067

A következőkben az egyes régiók változását vizsgáljuk. A regionális vagyoni helyzetet összevont (17. táblázat) és teljes részletességű (18. táblázat) adatokkal dokumentáljuk. A számviteli beszámolóból időszaki átlagértékeket képeztünk az egyes régiókra, mert egyes szervezetek egyes évi értékeinek ismertetése nem értékelhető.

2.4. Az erdőgazdálkodási nagyrégiók vagyoni helyzete a 2007–2010 és 2010–2013 időszakokban – A mérleg

A 2007–2010 közötti (ÁPV Zrt. – MNV Zrt.) időszak a gazdasági pénzügyi válság idejére esik, míg a 2010–2013 között az erdőgazdaságok tulajdonosi vagyon képviselője az MFB volt. (Teljes részletességű beszámoló is rendelkezésre áll.)

Az egyes négyéves időszakok (2007–2010, illetve 2010–2013) mérleg adatainak átlagát képeztük a régiókba tartozó erdészeti társaságokra vonatkozóan, így a változás értékelhető. A mérlegben a vagyonban (eszközknél) természetesen az egyes tételeknél megjelenik az inflációs hatás (tárgyi eszközök), így a tényleges gyarapodás kisebb (az immateriális javak bővültek).

17. táblázat: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók 2007–2010 és 2010–2013 időszakainak vagyoni helyzete – A mérleg

M.e.: M Ft

	Portfólió összesen				Hegyvidék			Dombvidék			Síkvidék		
	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2013	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10
ESZKÖZÖK													
A. Befektetett eszközök	58 082	64 176	1,105	61 226	23 320	26 586	1,140	18 627	20 424	1,096	16 135	17 166	1,064
I. Immateriális javak	674	980	1,454	838	316	457	1,446	199	351	1,764	159	171	1,075
II. Tárgyi eszközök	53 272	60 854	1,142	57 013	21 331	25 257	1,184	16 387	18 906	1,154	15 553	16 692	1,073
III. Befektetett pénzügyi eszközök	2 905	2 346	0,808	2 674	442	874	1,977	2 041	1 170	0,573	422	303	0,718
B. Forgóeszközök	34 416	38 171	1,109	36 445	15 289	16 636	1,088	10 394	12 147	1,169	8 733	9 387	1,075
I. Készletek	9 094	8 963	0,986	9 188	4 364	3 991	0,915	2 108	2 320	1,101	2 621	2 652	1,012
II. Követelések	11 363	10 758	0,947	11 107	4 464	3 953	0,886	4 070	3 677	0,903	2 829	3 128	1,106
III. Értékpapírok	2 565	2 003	0,781	2 207	1 927	1 331	0,691	418	541	1,294	220	130	0,591
IV. Pénzeszközök	11 394	16 403	1,440	13 918	4534	7 355	1,622	3 798	5 608	1,477	3 063	3 439	1,123
C. Aktív időbeli elhatárolások	583	744	1,276	676	323	510	1,579	134	117	0,873	126	118	0,937
Eszközök összesen	93 081	103 091	1,108	98 347	38 932	43 732	1,123	29 155	32 688	1,121	24 994	26 671	1,067
FORRÁSOK													
D. Saját tőke	70 517	79 197	1,123	74 929	27 356	30 773	1,125	23 921	27 342	1,143	19 241	21 082	1,096
I. Jegyzett tőke	29 397	30 862	1,050	30 035	11 364	12 056	1,061	9 090	9 537	1,049	8 943	9 270	1,037
III. Tőketartalék	22 308	22 831	1,023	22 568	9 967	10 021	1,005	6 982	7 131	1,021	5 359	5 679	1,060
IV. Eredménytartalék	15 997	21 470	1,342	18 692	5 389	7 231	1,342	6 473	8 788	1,259	4 135	5 452	1,319
V. Lekötött tartalék	1 057	1 412	1,336	1 286	107	514	4,804	600	674	1,123	349	224	0,642
VII. Mérleg szerinti eredmény	1 703	2 484	1,459	2 247	528	977	1,850	724	1 123	1,551	450	384	0,853
E. Céltartalékok	1 069	2 377	2,224	1 683	668	1 482	2,219	149	508	3,409	252	387	1,536
F. Kötelezettségek	13 269	12 458	0,939	13 030	5 963	5 994	1,005	3 816	3 071	0,805	3 490	3 393	0,972
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	1 584	993	0,627	1 169	935	687	0,735	391	116	0,297	258	190	1,203
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	12 083	11 734	0,971	12 089	5 296	5 575	1,053	3 556	2 955	0,830	3 231	3 203	0,991
G. Passzív időbeli elhatárolások	8 035	9 012	1,122	8 569	4 946	5 483	1,109	1 092	1 719	1,574	1 997	1 810	0,906
Források összesen	93 081	103 091	1,108	98 347	38 932	43 732	1,123	29 155	32 688	1,121	24 994	26 671	1,067

Részletes mérleg táblázat

18. táblázat: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók részletes mérlege a 2007–2010 és 2010–2013 időszakban

M.e.: M Ft

Eszközök	Portfólió összesen				Hegyvidék			Dombvidék			Síkvidék		
	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2013	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10
A. Befektetett eszközök	58 082	64 176	1,105	61 226	23 320	26 586	1,140	18 627	20 424	1,096	16 135	17 166	1,064
<i>I. Immateriális javak</i>	674	980	1,454	838	316	457	1,446	199	351	1,764	159	171	1,075
1. Alapítás-átszervezés aktivált értéke	3,6	0,0		2,1	0,1	0,0		3,5	0,0		0,0	0,0	
2. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke	26,5	119,1		82,1	7,7	104,9		18,9	14,2		0,0	0,0	
3. Vagyoni értékű jogok	544,3	811,6		675,2	224,2	309,3		171,9	334,9		148,2	167,4	
4. Szellemi termékek	99,6	35,2		70,5	83,7	29,0		4,7	2,2		11,2	4,0	
5. Üzleti vagy cégérték	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0	
6. Immateriális javakra adott előlegek	0,3	0,0		0,1	0,0	0,0		0,3	0,0		0,0	0,0	
7. Immateriális javak értékhelyesbítése	3,6	0,0		2,1	0,1	0,0		3,5	0,0		0,0	0,0	
<i>II. Tárgyi eszközök</i>	53 272	60 854	1,142	57 013	21 331	25 257	1,184	16 387	18 906	1,154	15 553	16 692	1,073
1. Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	39 100	45 080		42 097	15 786	18 307		11 888	13 815		11 426	12 957	
2. Műszaki berendezések, gépek, járművek	7 962	8 672		8 303	3 975	4 220		2 103	2 742		1 883	1 710	
3. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	3 042	3 180		3 131	1 234	1 238		866	1 013		942	929	
4. Tenyészállatok	50	55		49	13	14		5	2		33	39	
5. Beruházások, felújítások	4 159	3 750		3 976	1 517	1 439		1 417	1 268		1 225	1 044	
6. Beruházásokra adott előlegek	109	102		112	38	39		56	50		15	13	
7. Tárgyi eszközök értékhelyesbítése	51	13		29	0	0		51	13		0	0	

2. Az erdészeti portfólió vagyoni helyzete – A mérleg

18. táblázat folyt.: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók részletes mérlege a 2007–2010 és 2010–2013 időszakban

M.e.: M Ft

Eszközök	Portfólió összesen				Hegyvidék			Dombvidék			Síkvidék		
	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2013	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10
III. Befektetett pénzügyi eszközök	2 905	2 346	0,808	2 674	442	874	1,977	2 041	1 170	0,573	422	303	0,718
1. Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban	1 813	872		1 309	49	45		1 609	784		154	42	
2. Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban	85	51		65	0	0		75	41		10	10	
3. Egyéb tartós részesedés	443	406		428	110	112		237	198		95	96	
4. Tartósan adott kölcsön egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozásban	6	0		4	0	0		6	0		0	0	
5. Egyéb tartósan adott kölcsön	217	315		279	68	122		97	140		53	53	
6. Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír	338	697		584	215	590		16	6		107	101	
7. Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése	2	0		1	0	0		0	0		2	0	
8. Befektetett pénzügyi eszközök értékelési különbözete	0	0		0	0	0		0	0		0	0	0
B. Forgóeszközök	34 416	38 171	1,109	36 445	15 289	16 636	1,088	10 394	12 147	1,169	8 733	9 387	1,075
I. Készletek	9 094	8 963	0,986	9 188	4 364	3 991	0,915	2 108	2 320	1,101	2 621	2 652	1,012
1. Anyagok	2 181	2 273		2 304	1 243	1 331		464	442		474	500	
2. Befejezetlen termelés és félkész termékek	1 084	1 087		1 100	204	264		383	345		497	478	
3. Növendék-, hízó- és egyéb állatok	687	727		698	162	167		35	39		490	522	
4. Késztermékek	4 658	4 434		4 623	2 474	1 976		1 163	1 418		1 022	1 040	
5. Áruk	438	411		422	251	234		58	73		129	104	
6. Készletekre adott előlegek	44	32		40	30	20		7	4		8	7	

18. táblázat folyt.: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók részletes mérlege a 2007–2010 és 2010–2013 időszakban

M.e.: M Ft

Eszközök	Portfólió összesen				Hegyvidék			Dombvidék			Síkvidék		
	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2013	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10
II. Követelések	11 363	10 758	0,947	11 107	4 464	3 953	0,886	4 070	3 677	0,903	2 829	3 128	1,106
1. Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)	8 791	8 164		8 468	3 870	3 160		2 671	2 480		2 250	2 525	
2. Követelések kapcsolt vállalkozással szemben	697	304		487	5	8		656	292		36	5	
3. Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	265	132		217	74	24		191	108		0	0	
4. Váltókövetelések	0	0		0	0	0		0	0		0	0	
5. Egyéb követelések	1 611	2 239		1 981	515	767		552	797		543	674	
6. Követelések értékelési különbözete	0	37		21	0	0		0	0		0	37	
7. Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete	0	0		0	0	0		0	0		0	0	
III. Értékpapírok	2 565	2 003	0,781	2 207	1 927	1 331	0,691	418	541	1,294	220	130	0,591
1. Részesedés kapcsolt vállalkozásban	0	0		0	0	0		0	0		0	0	
2. Egyéb részesedés	106	43		85	106	43		0	0		0	0	
3. Saját részvények, saját üzletrészek	0	0		0	0	0		0	0		0	0	
4. Forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	2 459	1 960		2 122	1 821	1 288		418	541		220	130	
5. Értékpapírok értékelési különbözete	0	37		21	0	0		0	0		0	37	
IV. Pénzeszközök	11 394	16 403	1,440	13 918	4534	7 355	1,622	3 798	5 608	1,477	3 063	3 439	1,123
1. Pénztár, csekkek	47	52		50	25	24		14	19		8	9	
2. Bankbetétek	11 347	16 351		13 868	4 509	7 331		3 784	5 590		3 054	3 430	

2. Az erdőszeti portfólió vagyoni helyzete – A mérleg

18. táblázat folyt.: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók részletes mérlege a 2007–2010 és 2010–2013 időszakban

M.e.: M Ft

Eszközök	Portfólió összesen				Hegyvidék			Dombvidék			Síkvidék		
	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2013	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10
C. Aktív időbeli elhatárolások	583	744	1,276	676	323	510	1,579	134	117	0,873	126	118	0,937
1. Bevételek aktív időbeli elhatárolása	372,6	530,7		459,3	224,4	415,7		68,3	50,5		79,9	64,5	
2. Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	206,3	213,0		214,3	94,8	94,3		65,3	66,1		46,2	52,7	
3. Halasztott ráfordítások	0,3	0,0		0,2	0,0	0,0		0,3	0,0		0,0	0,0	
Eszközök összesen	93 081	103 091	1,108	98 347	38 932	43 732	1,123	29 155	32 688	1,121	24 994	26 671	1,067

Források	Portfólió összesen				Hegyvidék			Dombvidék			Síkvidék		
	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2013	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10
D. Saját tőke	70 517	79 197	1,123	74 929	27 356	30 773	1,125	23 921	27 342	1,143	19 241	21 082	1,096
<i>I. Jegyzett tőke</i>	29 397	30 862	1,050	30 035	11 364	12 056	1,061	9 090	9 537	1,049	8 943	9 270	1,037
Ebből: visszavásárolt tulajdoni részesedés névértéken	0	0		0	0	0		0	0		0	0	
II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke (-)	0	0		0	0	0		0	0		0	0	
<i>III. Tőketartalék</i>	22 308	22 831	1,023	22 568	9 967	10 021	1,005	6 982	7 131	1,021	5 359	5 679	1,060
<i>IV. Eredménytartalék</i>	15 997	21 470	1,342	18 692	5 389	7 231	1,342	6 473	8 788	1,259	4 135	5 452	1,319
<i>V. Lekötött tartalék</i>	1 057	1 412	1,336	1 286	107	514	4,804	600	674	1,123	349	224	0,642
<i>VI. Értékelési tartalék</i>	51	15		30	0	0		51	15		0	0	51
1. Értékhelyesbítés értékelési tartaléka	51	13		29	0	0		51	13		0	0	51
2. Valós értékelés értékelési tartaléka	0	0		0	0	0		0	0		0	0	0
VII. Mérleg szerinti eredmény	1 703	2 484	1,459	2 247	528	977	1,850	724	1 123	1,551	450	384	0,853

18. táblázat folyt.: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók részletes mérlege a 2007–2010 és 2010–2013 időszakban

M.e.: M Ft

Források	Portfólió összesen				Hegyvidék			Dombvidék			Síkvidék		
	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2013	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10
E. Céltartalékok	1 069	2 377	2,224	1 683	668	1 482	2,219	149	508	3,409	252	387	1,536
1. Céltartalék a várható kötelezettségekre	512	790		642	311	310		145	368		57	113	
2. Céltartalék a jövőbeni költségekre	557	1462		970	356	1048		5	141		196	274	
3. Egyéb céltartalék	0	62		36	0	62		0	0		0	0	
F. Kötelezettségek	13 269	12 458	0,939	13 030	5 963	5 994	1,005	3 816	3 071	0,805	3 490	3 393	0,972
<i>I. Hátrasorolt kötelezettségek</i>	0	0	-	0	0	0		0	0		0	0	
1. Hátrasorolt kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben	0	0		0	0	0		0	0		0	0	
2. Hátrasorolt kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	0	0		0	0	0		0	0		0	0	
3. Hátrasorolt kötelezettségek egyéb gazdálkodóval szemben	0	0		0	0	0		0	0		0	0	
<i>II. Hosszú lejáratú kötelezettségek</i>	1 584	993	0,627	1 169	935	687	0,735	391	116	0,297	258	190	1,203
1. Hosszú lejáratra kapott kölcsönök	26	50		29	25	50		1	0		0	0	
2. Átváltoztatható kötvények	0	0		0	0	0		0	0		0	0	
3. Tartozások kötvénykibocsátásból	0	0		0	0	0		0	0		0	0	
4. Beruházási és fejlesztési hitelek	218	65		142	23	7		99	26		97	33	
5. Egyéb hosszú lejáratú hitelek	811	300		554	407	104		253	49		151	147	
6. Tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben	25	0		14	25	0		0	0		0	0	
7. Tartós kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	0	0		0	0	0		0	0		0	0	
8. Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	237	309		276	188	258		38	40		11	11	

2. Az erdészeti portfólió vagyoni helyzete – A mérleg

18. táblázat folyt.: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók részletes mérlege a 2007–2010 és 2010–2013 időszakban

M.e.: M Ft

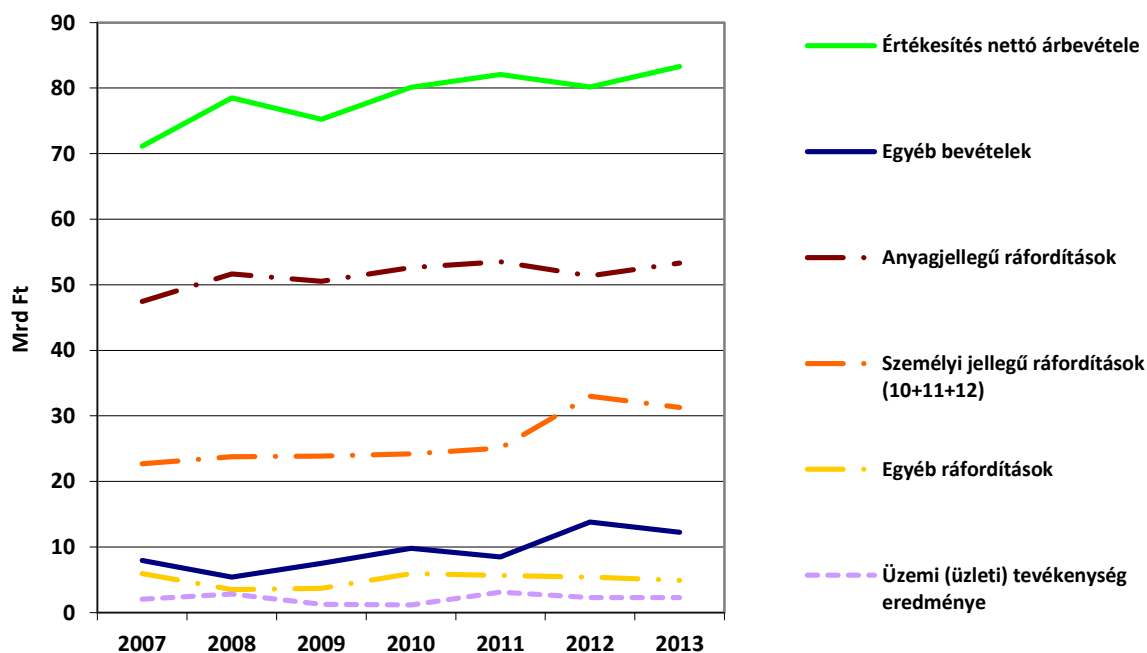
Források	Portfólió összesen				Hegyvidék			Dombvidék			Síkvidék		
	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2013	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	12 083	11 734	0,971	12 089	5 296	5 575	1,053	3 556	2 955	0,830	3 231	3 203	0,991
1. Rövid lejáratú kölcsönök	17	25		24	2	25		2	0		13	0	
- ebből: az átváltoztatható kötvények	0	0		0	0	0		0	0		0	0	
2. Rövid lejáratú hitelek	1 385	791		1 129	423	139		341	65		621	586	
3. Vevőktől kapott előlegek	580	664		625	258	319		263	242		59	102	
4. Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból (szállítók)	5 227	5 799		5 570	2 485	2 676		1 360	1 557		1 382	1 566	
5. Váltótartozások	0	0		0	0	0		0	0		0	0	
6. Rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben	443	148		260	205	125		147	11		91	12	
7. Rövid lejáratú kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	5	2		4	0	1		5	1		0	0	
8. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	4 427	4 269		4 456	1 923	2 254		1 439	1 078		1 065	937	
9. Kötelezettségek értékelési különbözete	0	0		0	0	0		0	0		0	0	
10. Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete	0	0		0	0	0		0	0		0	0	
G. Passzív időbeli elhatárolások	8 035	9 012	1,122	8 569	4 946	5 483	1,109	1 092	1 719	1,574	1 997	1 810	0,906
1. Bevételek passzív időbeli elhatárolása	2 605	1 647		2 138	2 019	1 485		204	75		382	88	
2. Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	1 076	1 275		1 191	452	481		247	511		377	283	
3. Halasztott bevételek	4 429	6 111		5 294	2 474	3 517		703	1 181		1 252	1 413	
Források összesen	93 081	103 091	1,108	98 347	38 932	43 732	1,123	29 155	32 688	1,121	24 994	26 671	1,067

3. Az állami tulajdonú erdészeti társas vállalkozások jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás

A vagyoni helyzetnél már érintettük az erdő sajátos – részleges figyelembe vételét a számviteli beszámolóban, amely az erdő (mint alapvető termelő eszköz) értékelését (nagyságát és változását) kihagyja az elszámolásból. Hasonlóan (a vagyonváltozás miatt is) sajátos és az erdőgazdálkodó tevékenységét alapvetően megítélő a folyamat jövedelmezőségének megjelenítése az eredménykimutatásban. Az erdőállomány változása helyett csak a vagyonkezelési díjon keresztül a bérlet jelleg kap szerepet. Az eredmény számszerűsítésénél is különleges, hogy a folyamatosan növekvő hozam és ráfordítás egyenlegeként lényegében az eredmény (nyereség) mértéke alig változik.

3.1. A 2007–2013 évek portfólió szintű eredménykimutatás adatai

Az összes hozam és ezen belül az *értékesítés nettó árbevétele* nőtt a 2007–2013 közötti időszakban, ez csak a válságos 2009-ben, majd 2012-ben torpant meg. Az *árbevétel* változása független az erdőgazdaságok tevékenységét meghatározó fakitermeléstől (3. táblázat), amely az elmúlt tizenöt évben lényegében alig változott. Az árbevételen belül jelentős az export részaránya, amely a belföldinél dinamikusabban emelkedett. Az *egyéb bevételek* is gyarapodtak, a támogatások nagyon jelentősek (2008-tól megszűnt az erdőfelújítás normatív támogatása). Az eredménycsökkentő tételeknél a *személyi jellegű ráfordítások* gyarapodtak a közfoglalkoztatással (17. ábra, 19. táblázat).

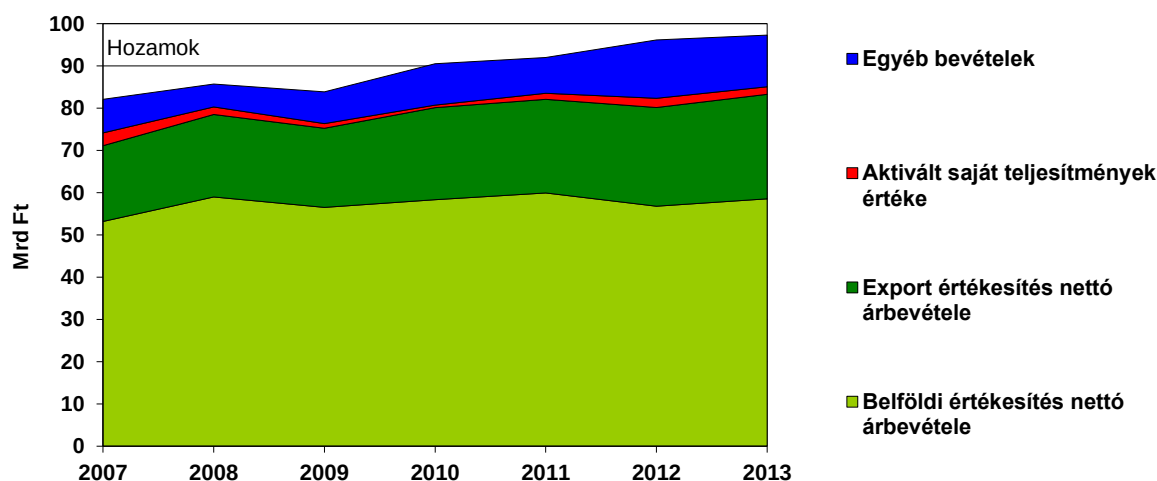
17. ábra: Az erdészeti portfólió jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás

19. táblázat: Az erdészeti portfólió jövedelmi helyzetének alakulása (2007–2013) – Az árbevétel és a hozamok

M.e.: M Ft

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag	2013/ 2007
Belföldi értékesítés nettó árbevétele	53 177	58 981	56 510	58 333	59 927	56 790	58 542	57 466	1,10
Exportértékesítés nettó árbevétele	17 935	19 520	18 731	21 786	22 162	23 361	24 738	21 176	1,38
Értékesítés nettó árbevétele	71 113	78 501	75 241	80 119	82 089	80 151	83 280	78 642	1,17
Saját termelésű készletek állományváltozása	1 347	624	–514	–773	–155	582	338	207	
Saját előállítású eszközök aktivált értéke	1 684	1 164	1 617	1 366	1 591	1 605	1 449	1 496	
Aktivált saját teljesítmények értéke	3 031	1 788	1 102	604	1 435	2 187	1 787	1 705	
Egyéb bevételek	7 946	5 423	7 516	9 793	8 471	13 811	12 225	9 312	1,54
Hozamok	82 090	85 712	83 859	90 516	91 996	96 149	97 292	89 659	1,19
		+3 622	–1 853	+6 657	+1 480	+4 153	+1 143		+15 202

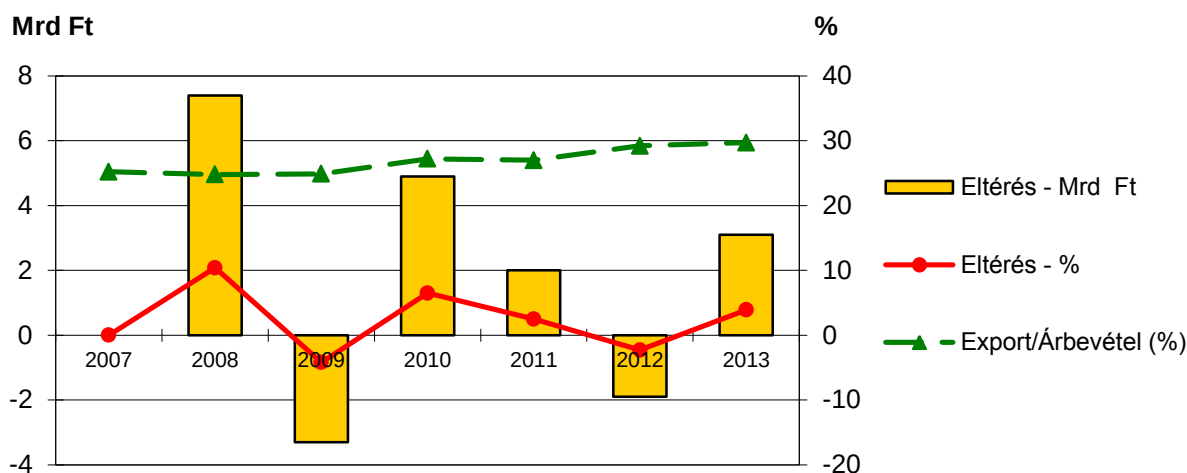
A hozamok és az árbevételek 2007–2013 között eltérően alakultak. A belföldi értékesítés hullámzott, az export és az egyéb bevétel növekedett.

18. ábra: Az erdészeti portfólió összes hozama és az összetételének alakulása 2007–2013 között

20. táblázat: Az erdészeti portfólió bevételeinek alakulása (2007–2013)

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Értékesítés nettó árbevétele	Mrd Ft	71,1	78,5	75,2	80,1	82,1	80,2	83,3
Eltérés (Bázis: előző év)	Mrd Ft	–	7,4	–3,3	4,9	2,0	–1,9	3,1
	%	–	10,4	–4,2	6,5	2,5	–2,3	3,9
Belföldi értékesítés	Mrd Ft	53,2	59,0	56,5	58,3	59,9	56,8	58,5
Export értékesítés	Mrd Ft	17,9	19,5	18,7	21,8	22,2	23,4	24,7
Export / Értékesítés nettó árbevétele	%	25,2	24,8	24,9	27,2	27,0	29,2	29,7
Egyéb bevétel	Mrd Ft	7,9	5,4	7,5	9,8	8,5	13,8	12,2
Egyéb bevétel / Értékesítés nettó árbevétele	%	11,1	6,9	10,0	12,2	10,4	17,2	14,6

19. ábra: Az erdészeti portfólió értékesítési árbevételének dinamikája (eltérés az előző évitől) és az export értékesítés aránya az árbevételen belül

A hozamok, a ráfordítások és az üzemi eredmény alakulásáról a 21. táblázat adataiból alkothatunk képet. A hozamokban abszolút és relatív értékben is felértékelődtek az *egyéb ráfordítások*, a támogatások. Az erdőgazdasági részvénytársaságok *személyi jellegű ráfordításai* a közmunkás foglalkoztatási programba való bekapcsolódással 2012. évtől kezdődően ugrás-szerűen megnövekedtek. Az erdőfenntartási járulék és az erdőfelújítás normatív támogatásának megszüntetésével (2008) az *egyéb ráfordítások* és *bevételek* összege csökkent. 2010 évtől megváltozott a részvénytársasági apparátus (igazgatóság, felügyelő bizottság) tevékenysége és díjazása, amely (szintén) ráfordítás csökkentő tétel.

21. táblázat: Az erdészeti portfólió jövedelmi helyzetének alakulás (2007–2013) – A hozamok, a ráfordítások és az üzemi eredmény

M.e.: M Ft

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag	2013 / 2007
Hozamok	82 090	85 712	83 859	90 516	91 996	96 149	97 292	89 659	1,19
<i>Változás</i>		+3 622	-1 853	+6 657	+1 480	+4 153	+1 143		+15 202
Anyagjellegű ráfordítások	47 444	51 53	50 524	52 612	53 507	51 350	53 320	51 487	1,12
Személyi jellegű ráfordítások	22 699	23 756	23 861	24 216	25 112	33 008	31 308	26 280	1,38
Értécsökkenési leírás	3 788	4 230	4 497	4 598	4 613	4 920	5 406	4 579	1,43
Egyéb ráfordítások	5 951	3 489	3 694	5 961	5 633	5 430	4 929	5 012	0,83
Ráfordítások	79 886	83 128	82 577	87 387	88 866	94 708	94 963	87 358	1,19
<i>Változás</i>		+3 242	-551	+4 810	+1 479	+5 842	+255		+15 077
Hozam – Ráfordítás változása		+380	-1302	+1847	+1	-1689	+888		+125
Üzemi tevékenység eredménye	2 053	2 835	1 282	1 173	3 132	2 283	2 301	2 151	1,12
<i>Változás</i>		+782	-1553	-109	+1959	-849	+18		+248

A hozamok és a ráfordítások (mindkettő növekedésével) különbségeként képezett eredmény kategóriák értéke hullámzik, az üzemi eredmény 2009–2010-ben a válság hatására lecsökkent, majd 2013-ban stagnált (21. táblázat). (Az erdőgazdaságok számvitelében az erdővagyon értékváltozása nem szerepel. Az erdőre és az erdőgazdálkodásra vissza nem forgatott bevétel jelentkezik eredményként a sajátos erdészeti tevékenység során.)

A pénzügyi műveletek súlyát az erdőgazdaságok teljesítményében jelzi, hogy az üzleti eredmény 35%-át jelentik (a 2009-es gyenge teljesítménynél látványosan besegítettek), a

2011–2013 időszakban magas szinten stabilizálódtak (22. táblázat). A bizonytalanságot a devizaárfolyamok alakulása, az árfolyam különbözet iránya és nagysága jelenti, ugyanakkor a kamatrés esése a magas pénzügyi eszközök hozamát rövid – középtávon valószínűleg letöri.

22. táblázat: Az erdészeti portfólió jövedelmi helyzetének alakulás (2007–2013) –
A pénzügyi, a rendkívüli és az adózás előtti eredmény

M.e.: M Ft

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag	2013 / 2007
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	2 053	2 835	1 282	1 173	3 132	2 283	2 301	2 151	1,12
Pénzügyi műveletek bevételei	1267	3214	2037	1255	2046	2125	1536	1926	
Pénzügyi műveletek ráfordításai	739	2721	1203	881	1151	1190	605	1213	
Pénzügyi műveletek eredménye	553	493	1100	373	909	936	931	756	1,68
Szokásos vállalkozási eredmény	2605	3328	2116	1546	4041	3219	3233	2870	1,24
Rendkívüli bevételek	162	115	64	219	42	61	39	100	
Rendkívüli ráfordítások	57	109	146	292	105	153	555	202	
Rendkívüli eredmény	105	0	-83	-73	-63	-93	-516	-102	-
Adózás előtti eredmény	2 711	3 334	2 033	1 473	3 977	3 126	2 717	2 767	1,00
<i>Változás</i>		+623	-1 301	-560	+2 504	-851	-409		

A magyar számvitelben szereplő rendkívüli tételek csak egyes esetekben lehetnek említésre méltók, a portfólión belül 2013-ban végrehajtott jelentős keresztfinanszírozás egyes cégek, egyes régiók eredményét erőteljesen megterhelte, fenntartása a szervezeti válaszok megtalálásáig kényszerre válhat.

23. táblázat: Az erdészeti portfólió jövedelmi helyzetének alakulás (2007–2013) –
Az eredménykimutatás

M.e.: M Ft

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag	2013 / 2007
Adózás előtti eredmény	2 711	3 334	2 033	1 473	3 977	3 126	2 717	2 767	1,00
Adófizetési kötelezettség	254	370	180	445	380	276	297	315	1,17
Adózott eredmény	2 457	2 964	1 853	1 028	3 598	2 850	2 419	2 452	0,985
<i>Változás</i>		+507	-1 111	-825	+2570	-748	-431		
Jóváhagyott osztalék, részesedés	500	932	0	0	0	0	0	205	
Mérleg szerinti eredmény	1 957	2 032	1 853	1 028	3 598	2 850	2 419	2 248	

Az adózás előtti eredmény jellemzi a legjobban a vállalkozások jövedelmezőségét, amely a számviteli szokásos eredménytől alig tér el.

A társasági adó fizetés az adózás előtti eredményen kívül függött az adóalap növelő és csökkentő tényezőktől, és befolyásolta az adókulcs változtatása.

Bár elvileg a közhasznú erdőgazdálkodásból társasági adó útján való forrás kivonás ellen hozhatók fel érvek, de az általános adózás fenntartása az adó nagysága (kicsinysége) miatt finanszírozási gondot nem okoz (a nonprofit irányba elmozdulás nem számviteli téma – az állami finanszírozás az adót más területen bőven kompenzálta).

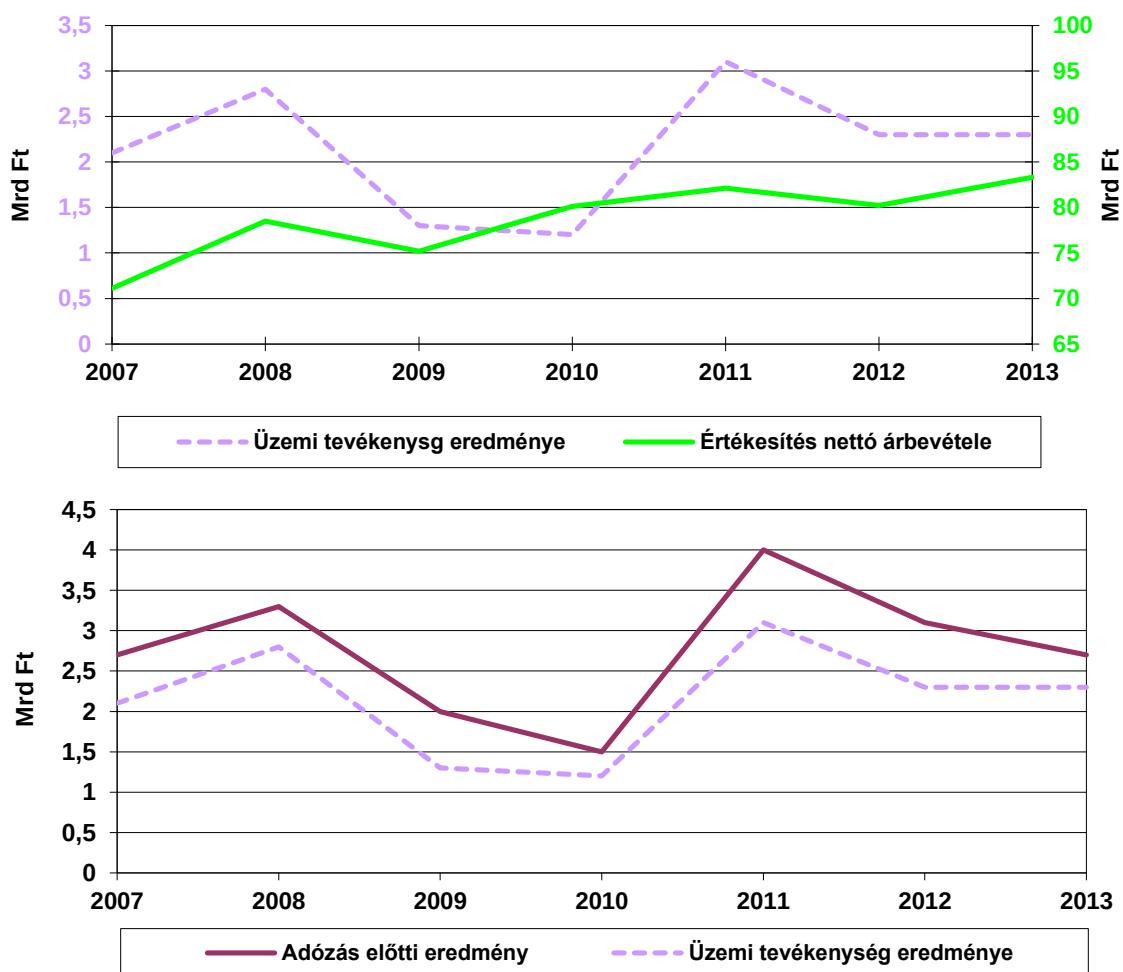
A válságos években történt direkt osztalék elvonás (erdőtelepítési kompenzáció kerülő utas lehetőségével), amelyet 2013-ban az említett (portfólión belüli) közvetett pénzeszköz átadás váltott fel (*rendkívüli ráfordításként*).

Az eredménykimutatás fő tételeit még egyszer áttekintve is az eredmény alakulás sajátosságai húzhatók alá. Az erdészeti társaságok árbevételének nominális növekedési dinamikáját (19., 21. és 24. táblázat) az eredmény jellegű fogalmak értékeinél stagnáló-hullámlás váltja fel (24. táblázat, 20. ábra).

24. táblázat: Az eredménykimutatás kiemelt adatainak változása a 2007–2013 időszakban

M.e.: Mrd Ft

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Értékesítés nettó árbevétele	71,1	78,5	75,2	80,1	82,1	80,2	83,3
Üzemi tevékenység eredménye	2,1	2,8	1,3	1,2	3,1	2,3	2,3
<i>Változás</i>	–	+0,7	–1,5	–0,1	+1,9	–0,8	0
Adózás előtti eredmény	2,7	3,3	2,0	1,5	4,0	3,1	2,7
<i>Változás</i>	–	+0,6	–1,3	–0,5	+2,5	–0,9	–0,4
<i>Adózás előtti eredmény / Árbevétel (%)</i>	<i>3,8</i>	<i>4,2</i>	<i>2,7</i>	<i>1,9</i>	<i>4,9</i>	<i>3,9</i>	<i>3,4</i>
Adózott eredmény	2,5	3,0	1,9	1,0	3,6	2,9	2,4

20. ábra: Az árbevétel, az üzemi és az adózás előtti eredmény alakulása

Az üzemi eredmény abszolút értéke alacsony, 1–3 Mrd Ft értékű, és független az árbevétel növekedésétől. Az üzemi eredményváltozásban növekvő és csökkenő évek váltják egymást, az eltérés értékben is ingadozott. Árbevétel arányos adózás előtti eredményt számítottuk, amely 2–4% között fluktuált (24. táblázat, 20. ábra).

Az erdészeti részvénytársaságok jövedelmezőségében számottevő szerepet játszik a pénzügyi műveletek eredménye is (jelentős pénzkészlet és kevés kötelezettség) és az adófizetési kötelezettség (2010 kivételével) nem túl magas értéke, valamint, hogy osztalék jóváhagyására, elvonására csak 2007–2008-ban került sor (ami egyébként az erdőgazdálkodás finanszírozásából való kivonásnak számít) (21. ábra, 25. táblázat).

21. ábra: Az erdészeti portfólió jövedelmi helyzetnek alakulása (2007–2013) – Az eredménykimutatás

25. táblázat: Az erdészeti portfólió jövedelmi helyzete – Az eredménymutatók (2007–2013)

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag
Saját tőke	Mrd Ft	66 590	67 935	73 186	74 358	77 759	80 832	83 840	74 929
Összes hozam	Mrd Ft	82 090	85 712	83 859	90 516	91 996	96 149	97 292	89 659
Üzemi eredmény	Mrd Ft	2 053	2 835	1 282	1 173	3 132	2 283	2 301	2 151
Korrigált üzemi eredmény	Mrd Ft	58	901	-2 540	-2 659	293	-6 098	-4 995	0
Adózás előtti eredmény	Mrd Ft	2 711	3 334	2 033	1 473	3 977	3 126	2 717	2 767
Hozam / Saját tőke	%	1,23	1,26	1,15	1,22	1,18	1,19	1,16	1,2
Üzemi eredmény / Saját tőke	%	3,1	4,2	1,8	1,6	4,0	2,8	2,7	2,9
Árbevétel arányos üzemi eredmény	%	2,50	3,31	1,53	1,30	3,40	2,37	2,37	2,4
Export-arány	%	25,22	24,87	24,89	27,19	27,00	29,15	29,70	27
Árbevétel arányos adózás előtti eredmény	%	3,81	4,25	2,70	1,84	4,85	3,90	3,26	3
Saját tőke arányos adózás előtti eredmény	%	4,07	4,91	2,78	1,99	5,11	3,87	3,25	4
Pénzügyi eredmény / Adózás előtti eredmény	%	20,39	14,79	54,12	25,33	22,86	29,93	34,28	27
Adófizetési kötelezettség / Adózás előtti eredmény	%	9,38	11,10	8,86	30,21	9,54	8,82	10,95	12
Osztalék / Adózás előtti eredmény	%	18,44	27,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8

Az állami erdészeti részvénytársaságokat is sokszor profitorientált vállalkozásonként jellemzik, ugyanakkor a jövedelmezőség (üzemi eredmény) rendkívül csekély, a korrigált (támogatásokat és elvonásokat kiiktató) üzemi eredmény többnyire negatív. Az eredmény-mutatókat a számviteli beszámolóba be nem vont nagyságrendileg nagyobb erdővagyon figyelembe vételével képezve meghökkentően alacsony értékhez jutnánk.

Az alacsony tőke (vagyon) arányos eredmény a működtető tőkére van számolva és nem veszi számba a nagyságrenddel nagyobb háttér erdővagyon (amelyhez viszonyítva csekély a forgalom, és jóval számítási hibán belüli az eredmény).

A *korrigált üzleti eredményt* (KÜE) számítással kapjuk úgy, hogy az üzleti eredményből lefejtjük az egyéb gazdálkodási tételeket, amelyek nem tartoznak szorosan a terméktermelési és szolgáltatási folyamatokhoz (*egyéb bevétel és egyéb ráfordítás*). A *korrigált üzemi eredmény* már többnyire negatív (25. táblázat).

Részletes teljesítmény adatok

A részletes teljesítmény adatokat (26. táblázat) áttekintve megállapítható, hogy az *értékesítés nettó árbevételén* belül az export bővült jelentősen, egyébként az *egyéb bevételek* növekedése a legnagyobb arányú (az összes hozam 9,9%-kal magasabb).

Az *anyagjellegű ráfordítások* összességében mérsékelt növekedésén belül az *igénybe vett szolgáltatások* erősen növekedtek, míg az *eladott áruk beszerzési értéke* és a *közvetített szolgáltatások értéke* jelentősen csökkent.

A *bérköltség* (és így a *személyi jellegű ráfordítások*) ugrásszerű növekedése a közmunka program bővülésének következménye, az *értékcsökkenési leírás* és az *egyéb ráfordítások* bővülése is meghaladja az árbevétel növekedését.

Az *üzemi eredmény* a válság után is hullámzóan alakul.

26. táblázat: A portfólió szintű teljesítmények (hozamok és ráfordítások) 2007–2013

M.e.: M Ft

Hozamok és ráfordítások	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag
01. Belföldi értékesítés nettó árbevétele	53 177	58 981	56 510	58 333	59 927	56 790	58 542	57 466
02. Export értékesítés nettó árbevétele	17 935	19 520	18 731	21 786	22 162	23 361	24 738	21 176
I. Értékesítés nettó árbevétele (01+02)	71 113	78 501	75 241	80 119	82 089	80 151	83 280	78 642
03. Saját termelésű készletek állományváltozása	1 347	624	-514	-773	-155	582	338	207
04. Saját előállítású eszközök aktivált értéke	1 684	1 164	1 617	1 366	1 591	1 605	1 449	1 496
II. Aktivált saját teljesítmények értéke (±0,+04)	3 031	1 788	1 102	604	1 435	2 187	1 787	1 705
III. Egyéb bevételek	7 946	5 423	7 516	9 793	8 471	13 811	12 225	9 312
Ebből: visszaírt értékvesztés	20	37	31	95	169	54	101	73

26. táblázat folyt.: A portfólió szintű teljesítmények (hozamok és ráfordítások) 2007–2013

M.e.: M Ft

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag
05. Anyagjellegű ráfordítások	10 691	11 078	9 014	9 794	11 451	12 751	12 655	11 062
06. Igénybe vett szolgáltatások értéke	27 947	29 559	30 798	31 916	38 578	31 791	33 957	32 078
07. Egyéb szolgáltatások értéke	813	714	757	736	655	696	912	755
08. Eladott áruk beszerzési értéke	7 182	8 816	8 628	8 766	7 825	5 328	4 882	7 347
09. Eladott (közvetett) szolgáltatások értéke	1 019	1 486	1 328	1 400	1 025	783	941	1 140
IV. Anyagjellegű ráfordítások (05+06+07+08+09)	47 444	51 653	50 524	52 612	53 507	51 350	53 320	51 487
10. Bérköltség	13 529	14 108	14 708	15 348	15 944	22 032	20 947	16 660
11. Személyi jellegű egyéb kifizetések	4 138	4 400	4 028	4 113	4 247	4 544	4 598	4 296
12. Bérjárulékok	5 031	5 248	5 125	4 756	4 920	6 432	5 763	5 325
V. Személyi jellegű ráfordítások (10+11+12)	22 699	23 756	23 861	24 216	25 112	33 008	31 308	26 280
VI. Értékcsökkenési leírás	3 788	4 230	4 497	4 598	4 613	4 920	5 406	4 579
VII. Egyéb ráfordítások	5 951	3 489	3 694	5 961	5 633	5 430	4 929	5 012
Ebből: értékvesztés	234	443	459	1 179	1 001	508	449	610
A. Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye (I±II+III-IV+V+VI+VII)	2 053	2 835	1 282	1 173	3 132	2 283	2 301	2 151
13. Kapott (járó) osztalék és részesedés	46	26	44	30	50	69	22	41
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott	21	9	14	21	29	33	7	19
14. Részesedések értékesítésének árfolyamnyeresége	0	3	1	0	0	0	0	0
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Befektetett pénzügyi eszközök kamatai, árfolyamnyeresége	72	32	52	50	32	62	68	53
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott	0	0	0	1	1	0	0	0
16. Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek	763	767	906	475	1 329	1 100	699	863
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott	9	11	29	7	8	8	1	11
17. Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	411	2 387	1 032	700	1 108	891	748	1 040
Ebből: értékesítési különbözet	25	0	0	0	3	1	0	4
VIII. Pénzügyi műveletek bevételei (13+14+15+16+17)	1 267	3 214	2 037	1 255	2 046	2 125	1 536	1 926

26. táblázat folyt.: A portfólió szintű teljesítmények (hozamok és ráfordítások) 2007–2013

M.e.: M Ft

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag
18. Befektetett pénzügyi eszközök árfolyamvesztése	0	0	0	0	0	0	0	0
Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások	336	302	193	132	100	76	45	169
Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott	0	0	0	0	0	0	2	0
20. Részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékvesztése	0	14	234	157	33	0	0	63
21. Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	403	2 405	776	593	1 018	1 090	560	978
Ebből: értékesítési különbözet	0	0	0	0	0	0	0	0
IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai (18+19+20+21)	739	2 721	1 203	881	1 151	1 190	605	1 213
B. Pénzügyi műveletek eredménye	553	493	1 100	373	909	936	931	756
C. Szokásos vállalkozási eredmény (±A±B)	2 605	3 328	2 116	1 546	4 041	3 219	3 233	2 870
X. Rendkívüli bevételek	162	115	64	219	42	61	39	100
XI. Rendkívüli ráfordítások	57	109	146	292	105	153	555	202
D. Rendkívüli eredmény (X-XI)	105	6	-83	-73	-63	-93	-516	-102
E. Adózás előtti eredmény (±C ±D)	2 711	3 334	2 033	1 473	3 977	3 126	2 717	2 767
XII. Adófizetési kötelezettség	254	370	180	445	380	276	297	315
F. Adózott eredmény (±E-XII)	2 457	2 964	1 853	1 028	3 598	2 850	2 419	2 453
22. Eredménytartalék igénybevétele osztalékra, észesedésre	0	0	0	0	0	0	0	0
23. Jóváhagyott osztalék, részesedés	500	932	0	0	0	0	0	205
G. Mérleg szerinti eredmény (±F+22-23)	1 957	2 032	1 853	1 028	3 598	2 850	2 419	2 248

27. táblázat: Az erdészeti portfólió jövedelmi helyzete – Teljesítmények és mutatók (2007–2013)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag
Saját tőke (mérleg táblából) M Ft	66 590	67 935	73 186	74 358	77 759	80 832	83 840	74 929
Összes hozam M Ft	82 090	85 712	83 859	90 516	91 996	96 149	97 292	89 659
Korrigált üzemi eredmény M Ft	58	901	-2 540	-2 659	293	-6 098	-4 995	-2 148
Korrigált üzemi eredmény / Üzemi eredmény %	2,83	31,79	-198,11	-226,73	9,37	-267,1	-217,04	-99,87
Árbevétel arányos KÜE %	0,08	1,15	-3,38	-3,32	0,36	-7,61	-6	-2,73
Export-arány %	25,22	24,87	24,89	27,19	27	29,15	29,7	26,93
Árbevétel arányos adózás előtti eredmény %	3,81	4,25	2,7	1,84	4,85	3,9	3,26	3,52
Korrigált üzemi eredmény / Adózás előtti eredmény %	2,14	27,03	-124,92	-180,58	7,38	-195,07	-183,85	-77,64
Pénzügyi eredmény / Adózás előtti eredmény %	20,39	14,79	54,12	25,33	22,86	29,93	34,28	27,34
Adófizetési kötelezettség / Adózás előtti eredmény %	9,38	11,1	8,86	30,21	9,54	8,82	10,95	11,37
Osztalék / Adózás előtti eredmény %	18,44	27,95	0	0	0	0	0	7,39
Saját tőke arányos adózás előtti eredmény %	3,69	4,36	2,53	1,38	4,63	3,53	2,89	3,69

3.2. Az erdőgazdálkodási nagyrégiók jövedelmi helyzete (2007–2013) – Az eredménykimutatás

Az eredménykimutatásokat is elkészítettük az egyes erdővagyon-gazdálkodási régiókra, az összefoglaló táblázat mellett közöljük a részletezést is

3.2.1. Hegyvidék

A Hegyvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzetét jellemző adatokat a 2007–2013 időszakra vonatkozóan a 28. táblázatban foglaltuk össze, és az eredménykimutatásban szereplő tételek alakulását a 22. ábrán szemléltetjük.

28. táblázat: A Hegyvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás (2007–2013)

M.e.: M Ft

Hegyvidék	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag	2013 / 2007
HOZAMOK									
Belföldi értékesítés nettó árbevétele	20 951	24 777	25 248	26 325	24 994	21 662	22 144	23 729	1,067
Exportértékesítés nettó árbevétele	5 775	5 821	5 693	7 373	8 428	9 665	9 649	7 486	1,67
Értékesítés nettó árbevétele	26 726	30 599	30 940	33 698	33 422	31 327	31 794	31 215	1,19
Saját termelésű készletek állományváltozása	682	234	–252	–427	–283	37	625	88	
Saját előállítású eszközök aktivált értéke	447	333	424	327	492	602	511	448	
Aktivált saját teljesítmények értéke	1 129	566	172	–90	209	639	1 136	537	
Egyéb bevételek	2 844	1 507	2 970	3 160	3 568	6 168	5 366	3 655	1,89
RÁFORDÍTÁSOK									
Anyagjellegű ráfordítások	17 680	20 132	21 385	22 325	22 031	19 985	21 089	20 661	1,19
Személyi jellegű ráfordítások	8 475	9 059	8 983	9 026	9 481	12 643	12 195	9 980	1,44
Értékcsökkenési leírás	1 571	1 754	1 859	1 885	1 901	2 067	2 266	1 900	1,44
Egyéb ráfordítások	2 323	1 514	1 527	3 156	2 595	2 603	2 040	2 251	0,88
Üzemi tevékenység eredménye	702	464	327	374	1 191	836	706	657	1,006
<i>Változás</i>		–238	–137	+47	+817	–355	–130		

Az árbevételnél a belföldi értékesítés lényegében szinten maradt, az export dinamikusán nőtt, csakúgy, mint az egyéb bevételek.

A költségeknél a személyi jellegű ráfordítások a közmunkás foglalkoztatás céges kezelése miatt, az értékcsökkenések a jelentős fejlesztések miatt emelkedtek

Az üzemi eredmény 2013-ban a 2007. év szintjén volt (elég alacsony értékkel).

28. táblázat folyt: A Hegyvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzete –
Az eredménykimutatás (2007–2013)

M.e.: M Ft

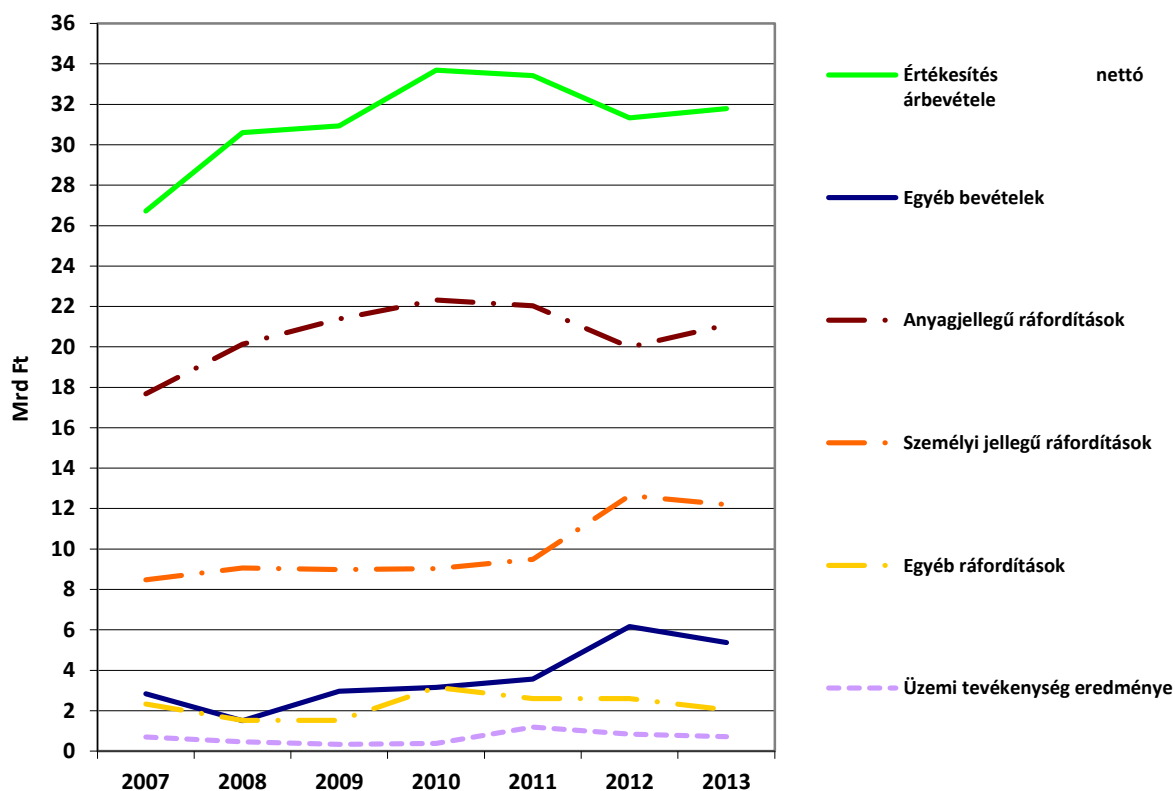
Hegyvidék	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag	2013 / 2007
Üzemi tevékenység eredménye	702	464	327	374	1191	836	706	657	1,006
<i>Pénzügyi műveletek bevételei</i>	435	1 994	823	521	893	1 010	697	910	
<i>Pénzügyi műveletek ráfordításai</i>	263	1 615	365	306	467	480	212	530	
Pénzügyi műveletek eredménye	197	378	458	214	425	530	485	384	2,46
Szokásos vállalkozási eredmény	899	843	785	588	1 617	1 367	1 191	1 041	1,32
<i>Rendkívüli bevételek</i>	33	65	30	32	25	40	17	35	
<i>Rendkívüli ráfordítások</i>	24	38	59	46	46	74	83	53	
Rendkívüli eredmény	9	27	–29	–14	–21	–34	–67	–18	
Adózás előtti eredmény	908	870	756	574	1 595	1 333	1 125	1 023	1,24
<i>Változás</i>		–38	–114	–182	+1021	–262	–208		

A pénzügyi eredmény emelkedett és jelentősen javította a jövedelmezőséget, amelyet a viszonylag magas adószint csökkentett, és a mérsékelt osztalék tovább terhelt.

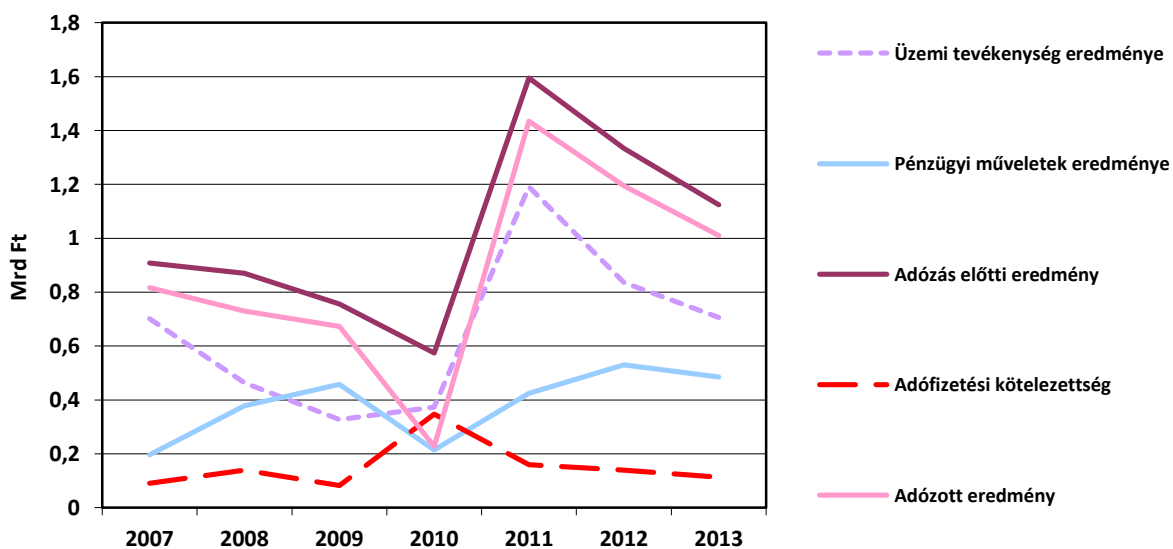
28. táblázat folyt: A Hegyvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzete –
Az eredménykimutatás (2007–2013)

M.e.: M Ft

Hegyvidék	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag	2013 / 2007
Adózás előtti eredmény	908	870	756	574	1 595	1 333	1 125	1 023	1,24
Adófizetési kötelezettség	91	140	83	347	160	139	114	153	1,25
Adózott eredmény	817	730	673	227	1 435	1 194	1 010	870	1,24
Jóváhagyott osztalék, részesedés	165	111	0	0	0	0	0	39	
Mérleg szerinti eredmény	652	619	673	227	1 435	1 194	1 010	830	

22. ábra: A Hegyvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzetének alakulása – Hozamok és ráfordítások (2007–2013)

23. ábra: A Hegyvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzetének alakulása – Eredmény kategóriák (2007–2013)

A legfontosabb eredménykategóriákat (és a saját tőkét) összegyűjtöttük, és ezekből mutatókat képeztünk. Ezen mutatók változását a 29. táblázatban foglaltuk össze.

29. táblázat: A Hegyvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzete – Az eredménymutatók (2007–2013)

Hegyvidék		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag
Saját tőke	Mrd Ft	26 287	25 965	28 471	28 700	30 155	31 382	32 858	29 117
Összes hozam	Mrd Ft	30 699	32 671	34 082	36 769	37 199	38 135	38 296	35 407
Korrigált üzemi eredmény	Mrd Ft	181	472	-1 115	370	218	-2 729	-2 620	-746
Üzemi eredmény	Mrd Ft	702	464	327	374	1191	836	706	657
Adózás előtti eredmény	Mrd Ft	908	870	756	574	1595	1 333	1 125	1 023
Hozam / Saját tőke	%	1,17	1,26	1,20	1,28	1,23	1,22	1,17	1,22
Üzemi eredmény / Saját tőke	%	2,7	1,8	1,1	1,3	3,9	2,7	2,1	2,3
Árbevétel arányos üzemi eredmény	%	2,62	1,52	1,06	1,11	3,56	2,67	2,22	2,1
Export-arány	%	21,61	19,03	18,40	21,88	25,22	30,85	30,35	24
Árbevétel arányos adózás előtti eredmény	%	3,40	2,84	2,44	1,70	4,77	4,26	3,54	3
Pénzügyi eredmény / Adózás előtti eredmény	%	21,67	43,50	60,57	37,30	26,67	39,78	43,16	38
Adófizetési kötelezettség / Adózás előtti eredmény	%	10,06	16,05	10,97	60,41	10,04	10,40	10,17	15
Osztalék / Adózás előtti eredmény	%	18,17	12,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4
Saját tőke arányos adózás előtti eredmény	%	3,11	3,35	2,59	0,80	5,00	3,96	3,07	4

3.2.2. Dombvidék

Az árbevétel növekedését a Dombvidék erdészeti régióban is az export húzta, a hozamot az egyéb bevétel jelentős növekedése is segítette. A költségeknél a személyi ráfordítások erőteljes növekedése mellett az egyéb ráfordítások visszaestek (illetve az erdőfenntartási járulék miatt a bázis volt magas) (30. táblázat).

30. táblázat: A Dombvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás (2007–2013)

M.e.: M Ft

Dombvidék	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag	2013 / 2007
HOZAMOK									
Belföldi értékesítés nettó árbevétele	18 808	19 988	18 206	18 148	19 515	19 933	19 760	19 194	1,05
Exportértékesítés nettó árbevétele	5 452	6 573	7 253	8 318	7 647	7 680	8 733	7 379	1,60
Értékesítés nettó árbevétele	24 260	26 561	25 459	26 466	27 161	27 613	28 493	26 573	1,17
Aktivált saját teljesítmények értéke	1 079	404	492	362	612	587	602	591	
Egyéb bevételek	2 061	1 325	1 780	1 824	2 090	3 586	3 277	2 278	1,59
RÁFORDÍTÁSOK									
Anyagjellegű ráfordítások	15 782	16 517	16 484	17 178	17 190	17 153	17 515	16 831	1,11
Személyi jellegű ráfordítások	7 273	7 715	7 579	7 650	8 045	11 082	10 204	8 507	1,40
Értékcsökkenési leírás	1 296	1 408	1 515	1 549	1 513	1 541	1 854	1 525	1,43
Egyéb ráfordítások	2 248	1 216	1 319	1 751	1 609	1 673	1 576	1 627	0,70
Üzemi tevékenység eredménye	800	1 435	835	524	1 506	1 182	1 196	1 068	1,50
<i>Változás</i>		+635	-600	-311	982	-324	+14		+396

30. táblázat folyt.: A Dombvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás (2007–2013)

M.e.: M Ft

Dombvidék	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag	2013 / 2007
Üzemi tevékenység eredménye	800	1 435	835	524	1 506	1 182	1 196	1 068	1,50
Pénzügyi műveletek bevételei	473	697	625	418	684	690	511	585	
Pénzügyi műveletek ráfordításai	319	472	572	367	283	445	244	386	
Pénzügyi műveletek eredménye	154	225	320	51	401	245	267	237	1,73
Szokásos vállalkozási eredmény	955	1 660	888	575	1907	1 427	1 463	1 268	1,53
Rendkívüli bevételek	80	36	25	170	15	10	9	49	
Rendkívüli ráfordítások	24	51	72	201	44	60	322	110	
Rendkívüli eredmény	56	–15	–47	–31	–29	–51	–312	–61	
Adózás előtti eredmény	1 010	1 645	841	545	1 878	1 376	1 150	1 207	1,14
Változás		+635	–804	–296	+1333	–502	–226		+140

Az üzemi eredményhez hasonlóan nő a pénzügyi tevékenységek eredménye, és jelentős tételt képez, de jövőbeni alakulása bizonytalan (a kamatbevétel mérséklődik).

2013-ban a portfólión belüli pénzeszköz átcsoportosítás miatt jelentősen megnőtt a rendkívüli ráfordítás (amely portfólió szinten összességében eredménycsökkenést okozott).

30. táblázat folyt.: A Dombvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás (2007–2013)

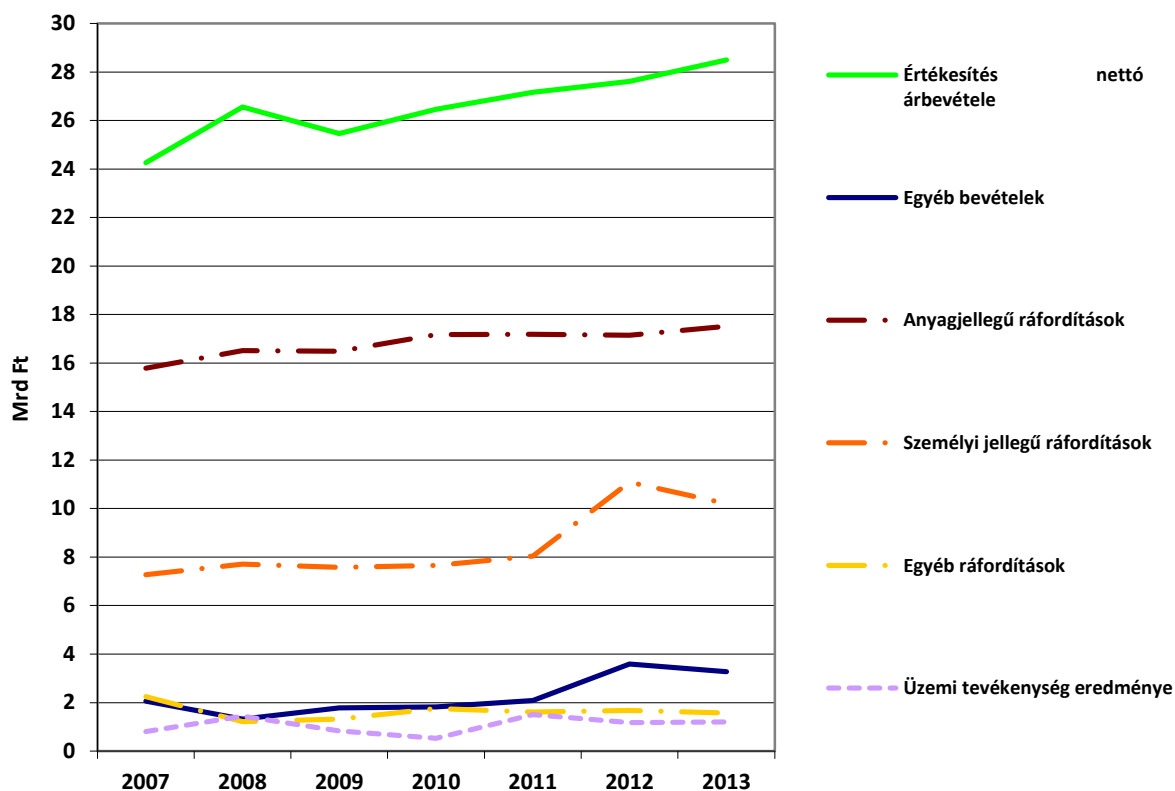
M.e.: M Ft

Dombvidék	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag	2013 / 2007
Adózás előtti eredmény	1 010	1 645	841	545	1 878	1 376	1 150	1 207	1,14
Adófizetési kötelezettség	124	144	71	72	160	106	121	114	0,98
Adózott eredmény	886	1501	770	473	1 718	1 270	1 029	1 093	1,16
Jóváhagyott osztalék, részesedés	206	527	0	0	0	0	0	105	
Mérleg szerinti eredmény	680	974	770	473	1 718	1270	1 029	988	

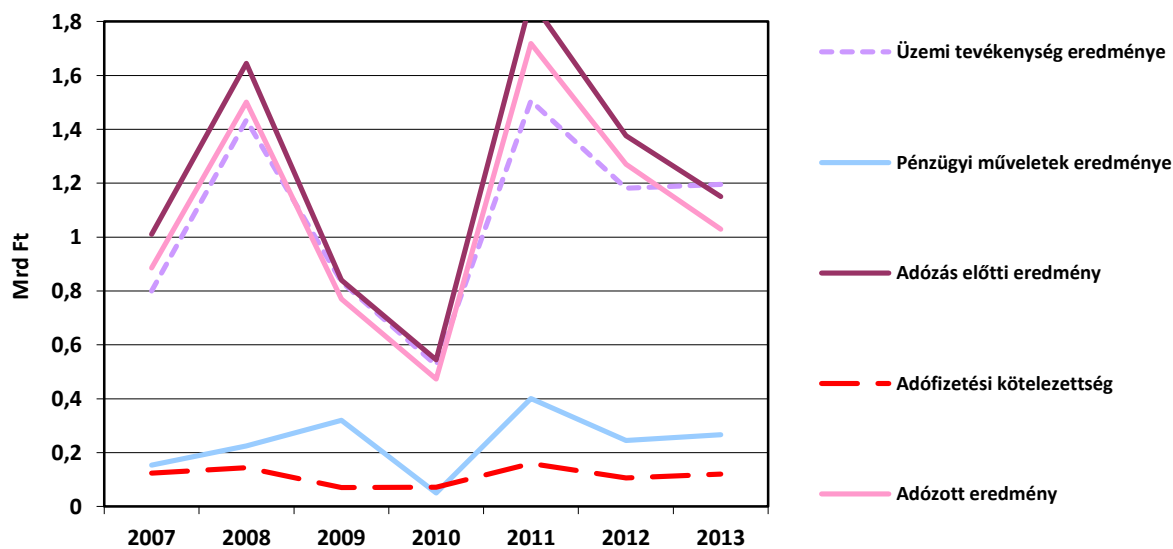
Az adózás előtti eredmény az időszakban (a 2010. évi válságcsökkenést leszámítva) a régiókból kiemelkedett, de ez nem vont magával átlag feletti adózást.

A régióból (különösen 2008-ban) jelentős osztalék kivonás történt (amely nem maradt a portfólióban). A mérleg szerinti eredmény cégeken belüli hasznosítása a jövő feladata is.

Az üzemi eredmény az időszak végére magas szintre emelkedett, a legjövedelmezőbb régióknak tekinthető, és a pénzügyi eredmény további emelést hozott. Az adófizetési kötelezettség kismértékben csökkentette az eredményt, de 2007–2008 években az osztalékfizetés ebben a régióban volt a legmagasabb.

24. ábra: A Dombvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzetének alakulása – Hozamok és ráfordítások (2007–2013)

25. ábra: A Dombvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzetének alakulása – Eredmény kategóriák (2007–2013)

31. táblázat: A Dombvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzete – Az eredménymutatók (2007–2013)

Dombvidék		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag
Saját tőke	Mrd Ft	22 244	23 233	24 841	25 364	26 780	28 062	29 162	25 669
Összes hozam	Mrd Ft	27 400	28 290	27 731	28 652	29 863	31 786	32 372	29 442
Üzemi eredmény	Mrd Ft	800	1 435	835	524	1 506	1 182	1 196	1 068
Korrigált üzemi eredmény	Mrd Ft	987	1 325	373	452	1 026	–731	–505	418
Adózás előtti eredmény	Mrd Ft	1 010	1 645	841	545	1 878	1 376	1 150	1 207
Hozam / Saját tőke	%	1,23	1,22	1,17	1,13	1,12	1,13	1,11	1,15
Üzemi eredmény / Saját tőke	%	3,6	6,2	3,4	2,1	5,6	4,2	4,1	4,2
Árbevétel arányos üzemi eredmény	%	3,30	5,40	3,28	1,98	5,54	4,28	4,20	4,0
Export-arány	%	22,47	24,75	28,49	31,43	28,15	27,81	30,65	28
Árbevétel arányos adózás előtti eredmény	%	4,17	6,19	3,30	2,06	6,92	4,98	4,04	4,5
Pénzügyi eredmény / Adózás előtti eredmény	%	15,26	13,67	37,99	9,35	21,33	17,80	23,21	20
Adófizetési kötelezettség / Adózás előtti eredmény	%	12,32	8,72	8,43	13,20	8,53	7,73	10,54	9
Osztalék / Adózás előtti eredmény	%	20,39	32,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9
Saját tőke arányos adózás előtti eredmény		3,98	6,46	3,10	1,86	6,42	4,53	3,53	4

3.2.3. Síkvidék

Az időszakban a Síkvidéken a többi régiótól eltérő folyamatok játszódtak (32. táblázat).

32. táblázat: A Síkvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzete) – Az eredménykimutatás (2007–2013)

M.e.: M Ft

Síkvidék	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag	2013 / 2007
HOZAMOK									
Belföldi értékesítés nettó árbevétele	13 418	14 216	13 056	13 860	15 419	15 194	16 639	14 543	1,24
Exportértékesítés nettó árbevétele	6 709	7 126	5 785	6 095	6 087	6 017	6 355	6 310	0,95
Értékesítés nettó árbevétele	20 127	21 342	18 841	19 955	21 506	21 211	22 994	20 854	1,14
Saját termelésű készletek állományváltozása	360	461	–210	–194	26	494	–397	77	
Saját előállítású eszközök aktivált értéke	464	357	649	525	588	466	445	499	
Aktivált saját teljesítmények értéke	824	818	439	331	614	960	48	576	
Egyéb bevételek	3 041	2 591	2 766	4 809	2 813	4 057	3 582	3 380	1,18
RÁFORDÍTÁSOK									
Anyagjellegű ráfordítások	13 981	15 005	12 655	13 109	14 286	14 212	14 716	13 995	1,05
Személyi jellegű ráfordítások	6 950	6 983	7 300	7 540	7 585	9 283	8 908	7 793	1,28
Értékcsokkenési leírás	921	1 068	1 123	1 164	1 199	1 312	1 287	1 154	1,40
Egyéb ráfordítások	1 380	759	848	1 054	1 429	1 154	1 313	1 134	0,95
Üzemi tevékenység eredménye	550	936	120	275	434	264	400	426	0,73
Változás		+386	-816	+155	+159	-170	+136		-150

Az export árbevétel stagnált, a belföldi értékesítés emelkedése hozta a növekedést, az egyéb bevétel többlete is alacsony. Megállapítható, hogy az árbevétel dinamizmusa a Síkvidéken a legalacsonyabb.

A régió mindig is költségtakarékos volt, most is a személyi jellegű ráfordítások növekedése mérsékelte, az egyéb ráfordítások még csökkentek is.

Az üzemi eredmény hanyatlott, a válságban zuhant és már nem tudott a bázisra visszaerősödni. A pénzügyi eredmény is csökkent.

A régió sajátossága, hogy a pénzügyi műveletek bevételei és ráfordításai is kedvezőtlenül alakultak, az adózás előtti eredményhez kisebb mértékben tudtak hozzájárulni.

2013-ban portfólión belüli pénzeszköz átcsoportosítás miatt jelentősen megnőtt a rendkívüli ráfordítás (amely portfólió szinten összességében eredménycsökkenést okozott).

32. táblázat folyt: A Síkvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzete) –
Az eredménykimutatás (2007–2013)

M.e.: M Ft

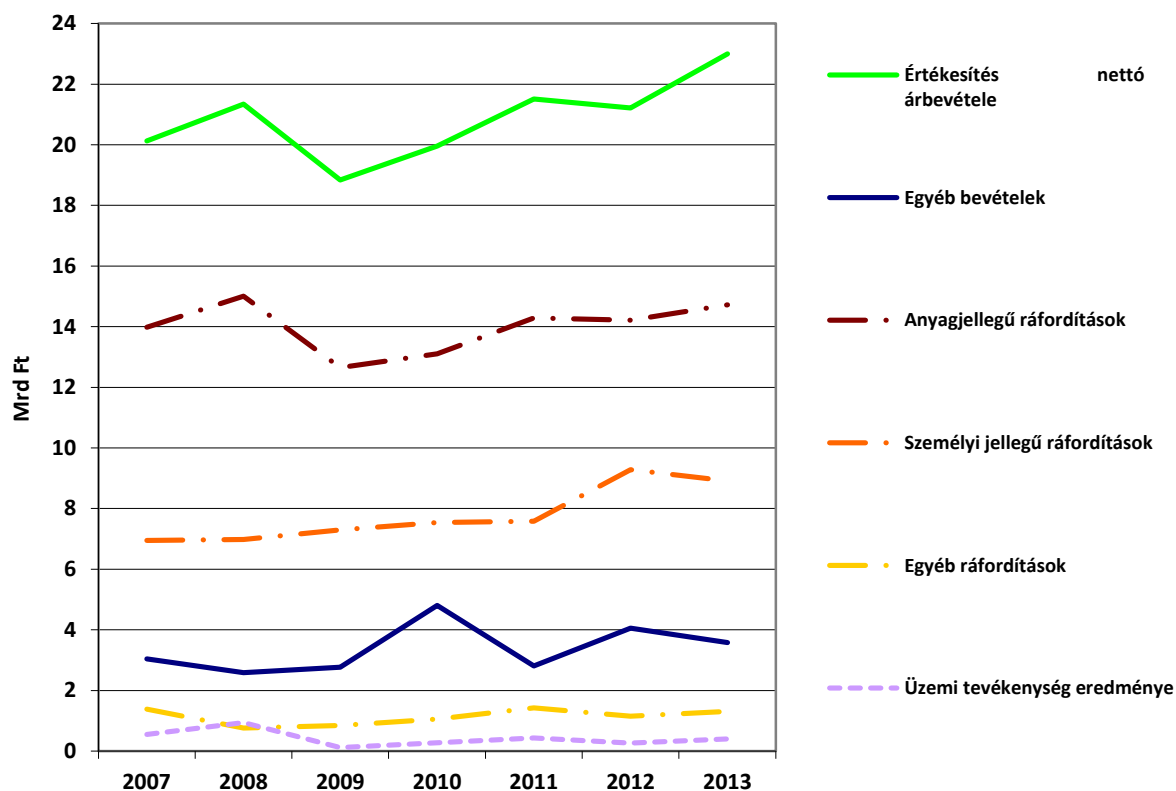
Síkvidék	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag	2013 / 2007
Üzemi tevékenység eredménye	550	936	120	275	434	264	400	426	0,73
Pénzügyi műveletek bevételei	359	524	589	316	469	425	328	430	
Pénzügyi műveletek ráfordításai	158	634	266	208	400	265	149	297	
Pénzügyi műveletek eredménye	202	-110	323	108	83	160	179	135	0,89
Szokásos vállalkozási eredmény	752	826	443	382	517	425	578	561	0,77
Rendkívüli bevételek	49	14	9	17	1	11	13	16	
Rendkívüli ráfordítások	8	0	16	45	15	19	150	39	
Rendkívüli eredmény	40	-6	-7	-29	-13	-8	-137	-23	
Adózás előtti eredmény	792	820	436	353	504	417	442	538	0,56
Változás		+28	-384	-83	+151	-86	+25		-350

Az adózás előtti eredményt vizsgálva megállapítható, hogy az időszak végén mértéke már csak fele a (magas) bázisnak. A társasági adófizetési elvonás szintje nem magas, de a Síkvidéki régióknak ez is teher (csakúgy, mint az időszak elejének osztalék kivonása).

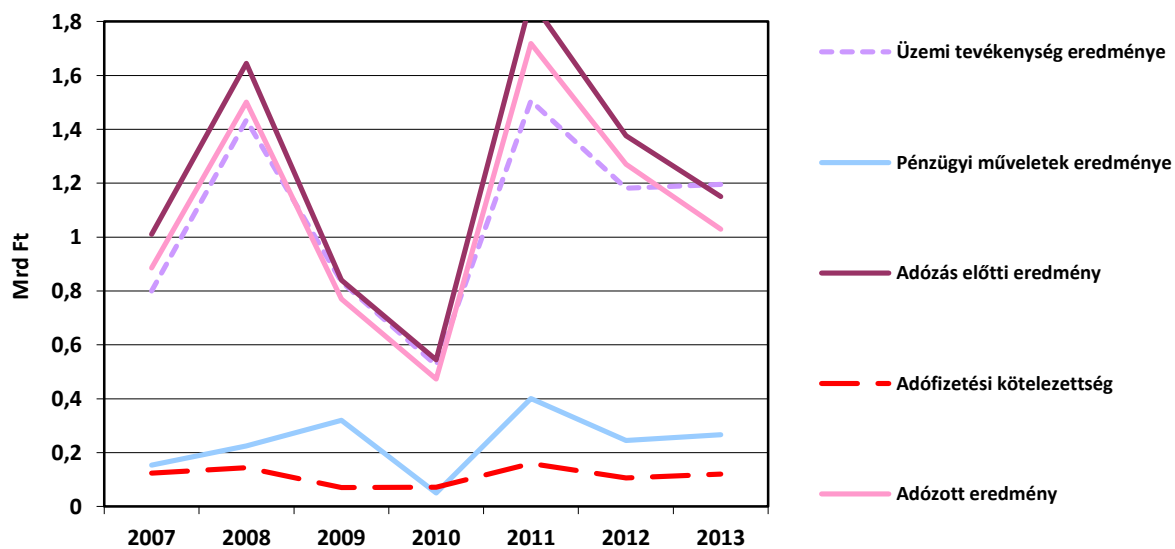
32. táblázat folyt: A Síkvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzete) –
Az eredménykimutatás (2007–2013)

M.e.: M Ft

Síkvidék	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag	2013 / 2007
Adózás előtti eredmény	792	820	436	353	504	417	442	538	0,56
Adófizetési kötelezettség	38	87	26	26	59	31	62	47	1,63
Adózott eredmény	754	733	410	328	445	386	380	491	0,50
Jóváhagyott osztalék, részesedés	129	294	0	0	0	0	–	60	
Mérleg szerinti eredmény	625	439	410	328	445	386	380	430	

26. ábra: A Síkvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzetének alakulása – Hozamok és ráfordítások (2007–2013)

27. ábra: A Síkvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzetének alakulása – Eredmény kategóriák (2007–2013)

33. táblázat: A Síkvidék erdőgazdálkodási nagyrégió jövedelmi helyzete) – Az eredménymutatók (2007–2013)

Síkvidék		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Átlag
Saját tőke	Mrd Ft	18 060	18 736	19 874	20 294	20 825	21 389	21 820	20 143
Összes hozam	Mrd Ft	23 992	24 750	22 046	25 095	24 933	26 228	26 624	24 810
Üzemi eredmény	Mrd Ft	550	936	120	275	434	264	400	426
Korrigált üzemi eredmény	Mrd Ft	–1 111	–896	–1 798	–3 481	–950	–2 638	–1 869	–1 820
Adózás előtti eredmény	Mrd Ft	792	820	436	353	504	417	442	538
Hozam / Saját tőke	%	1,33	1,32	1,11	1,24	1,20	1,23	1,22	1,23
Üzemi eredmény / Saját tőke	%	3,0	5,0	0,6	1,4	2,1	1,2	1,8	2,1
Árbevétel arányos üzemi eredmény	%	2,73	4,39	0,64	1,38	2,02	1,24	1,74	2,0
Export-arány	%	33,33	33,39	30,70	30,54	28,30	28,37	27,64	30,26
Árbevétel arányos adózás előtti eredmény	%	3,94	3,84	2,32	1,77	2,34	1,96	1,92	2,58
Pénzügyi eredmény / Adózás előtti eredmény	%	25,46	-13,41	74,06	30,49	16,53	38,50	40,51	25,11
Adófizetési kötelezettség / Adózás előtti eredmény	%	4,85	10,64	6,04	7,34	11,75	7,34	13,99	8,75
Osztalék / Adózás előtti eredmény	%	16,28	35,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,24
Saját tőke arányos adózás előtti eredmény	%	4,17	3,91	2,06	1,61	2,13	1,80	1,74	2,44

3.3. Az erdészeti portfólió jövedelmi helyzete a 2007–2010 és a 2010–2013 időszakban – Az eredménykimutatás és a jövedelmezőség

Ebben a fejezetben összevetjük a három nagyrégió időszaki átlagadatait (34. táblázat, 28. ábra), amelyek megerősítik a Dombvidékről alkotott kedvező értékelést.

A *belföldi értékesítésben* a Hegyvidéké a legnagyobb bevétel, de az exportban már kiegyenlítődnek az árbevételi viszonyok (a Síkvidék is, bár ott csökkent). Az *egyéb bevételeknél* a Síkvidék ér el jelentős teljesítményt.

A *belföldi értékesítéshez* hasonlóan az *anyag jellegű ráfordításoknál* (és az *egyéb ráfordításoknál*) a Hegyvidék régiójának vannak jelentős költségei, míg a *személyi jellegű ráfordításoknál* a regionális arányok sokkal kiegyensúlyozottabbak (a Síkvidéknél a legmagasabb az arány) (28/1. ábra).

Az *üzemi eredménynél* az eredmény kb. felét a Dombvidék régiója produkálja, a Hegyvidék alig teljesít kedvezőbben, mint a Síkvidék.

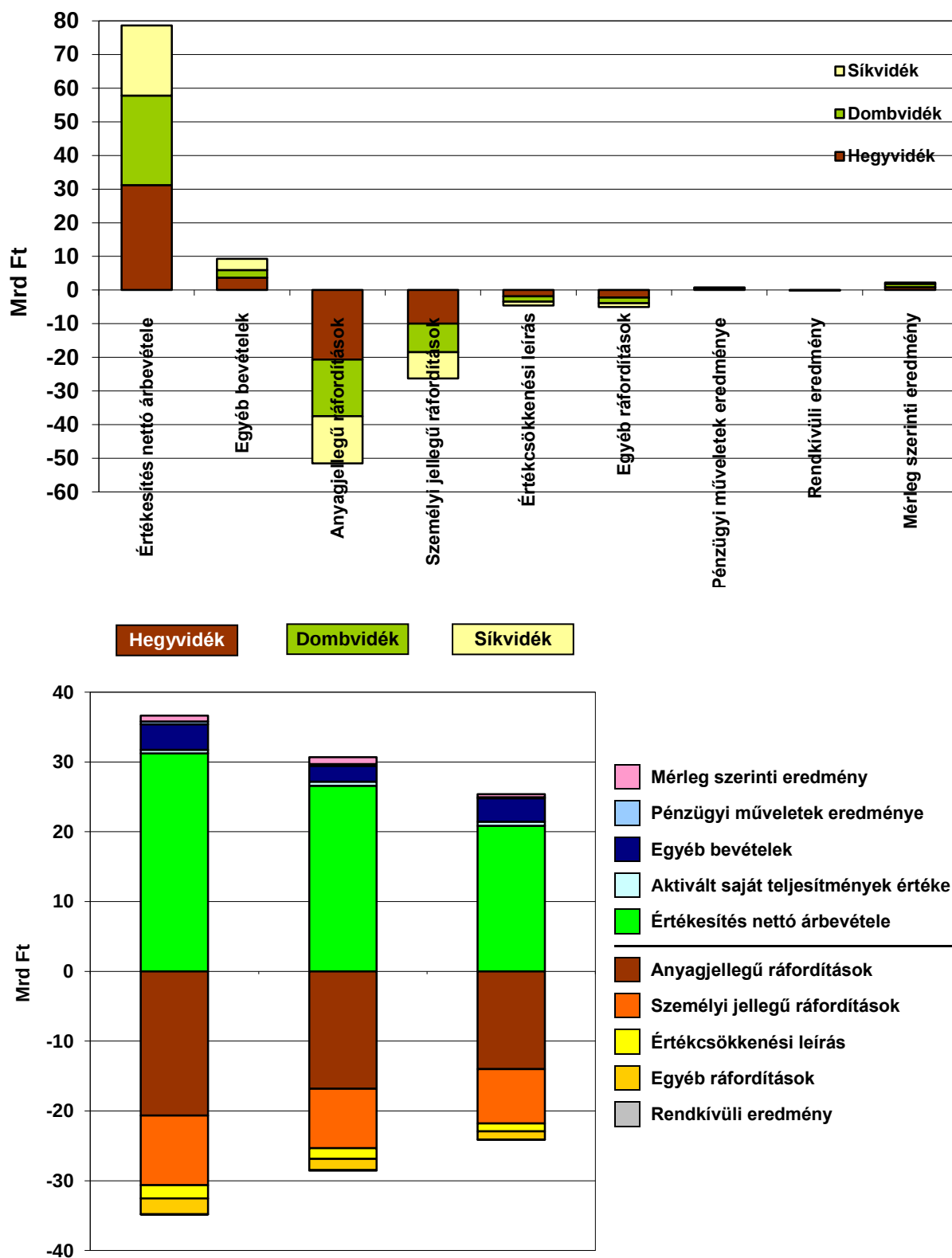
A *pénzügyi műveletek eredményénél* a Hegyvidék régió a leghatékonyabb, így az *adózás előtti eredménynél* megközelíti a Dunántúlt.

A Hegyvidék a legnagyobb *társasági adó* befizető, a Dombvidéktől vonták el a legjelentősebb osztalékot.

34. táblázat: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás (2007–2013 időszaki átlagok)

M.e.: M Ft

	Hegyvidék	Dombvidék	Síkvidék	Portfólió
	2007–2013 időszak átlag értékei			
01. Belföldi értékesítés nettó árbevétele	23 729	19 194	14 543	57 466
02. Exportértékesítés nettó árbevétele	7 486	7 379	6 310	21 176
I. Értékesítés nettó árbevétele (01+02)	31 215	26 573	20 854	78 642
II. Aktivált saját teljesítmények értéke	537	591	576	1 705
III. Egyéb bevételek	3 655	2 278	3 380	9 312
IV. Anyagjellegű ráfordítások	20 661	16 831	13 995	51 487
V. Személyi jellegű ráfordítások	9 980	8 507	7 793	26 280
VI. Értécsökkenési leírás	1 900	1 525	1 154	4 579
VII. Egyéb ráfordítások	2 251	1 627	1 134	5 012
A. Üzemi tevékenység eredménye	657	1 068	426	2 151
VIII. Pénzügyi műveletek bevételei	910	585	430	1 926
IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai	530	386	297	1 213
B. Pénzügyi műveletek eredménye	384	237	135	756
C. Szokásos vállalkozási eredmény	1 041	1 268	561	2 870
X. Rendkívüli bevételek	35	49	16	100
XI. Rendkívüli ráfordítások	53	110	39	202
D. Rendkívüli eredmény (X-XI)	–18	–61	–23	–102
E. Adózás előtti eredmény ($\pm C \pm D$)	1 023	1 207	538	2 767
XII. Adófizetési kötelezettség	153	114	47	315
F. Adózott eredmény ($\pm E - XII$)	870	1 093	491	2 453
22. Eredménytartalék igénybevétele osztalékra, részesedésre	0	0	0	0
23. Jávahagyott osztalék, részesedés	39	105	60	205
G. Mérleg szerinti eredmény ($\pm F + 22 - 23$)	830	988	430	2248

28. ábra: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás (2007–2013 időszaki átlagok)

Az időszaki átlagok mellett érdeklődésre tarthat számot az időszak eleje és vége közötti változás rátája (35. táblázat).

A 2007–2013 időszak eredményadatainak hullámozása következtében a 2013/2007 mutatók csak nagyvonalú tájékoztatásnak minősülnek (nem olyan magyarázó erejűek, mint a mérlegtételek állományi adatainál), ezért az erdészeti régiók teljesítményei csak korlátozottan összevethetők (vagy az összeshez – átlaghoz hasonlíthatók).

35. táblázat: A teljesítmények (hozamok és ráfordítások) regionális változása: 2013/2007

M.e.: %

	Összesen	Hegyvidék	Dombvidék	Síkvidék
Belföldi értékesítés nettó árbevétele	110	106	105	124
Exportértékesítés nettó árbevétele	138	167	160	94
Értékesítés nettó árbevétele	117	118	117	114
Aktivált saját teljesítmények értéke	–	–	–	–
Egyéb bevételek	154	189	159	118
Anyagjellegű ráfordítások	112	119	111	105
Személyi jellegű ráfordítások	138	144	140	128
Értékcsökkenési leírás	143	144	143	134
Egyéb ráfordítások	83	88	70	95
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	112	101	149	73
Pénzügyi műveletek bevételei	121	161	108	91
Pénzügyi műveletek ráfordításai	82	81	77	94
Pénzügyi műveletek eredménye	168	246	173	89
Szokásos vállalkozási eredmény	124	133	153	77
Adózás előtti eredmény	100	124	114	56
Adófizetési kötelezettség	117	125	98	163
Adózott eredmény	99	124	116	50
Jóváhagyott osztalék, részesedés	–	–	–	–
Mérleg szerinti eredmény	124	155	151	61

A 2007–2013 évek, azon belül a két (2007–2010; 2010–2013) időszak számviteli adatainak bemutatása alapján lényeges szervezeti változáshoz köthető módosulására nem lehet következtetni.

A vagyon (tárgyi eszköz és pénzeszközök) és a saját tőke gyarapodás folytatódik, a jövedelmezőség hullámozik (az eredmény növelő és csökkentő elemek tételes hatásvizsgálata portfólió szinten nem lehetséges), tendencia váltás nem történt (14. táblázat).

A mérleghez hasonlóan az eredménynél is bemutatjuk az időszak két részét, illetve a változást (36. táblázat, 29. ábra). A vizsgált 2007–2013 éveket két szakaszra bontottuk:

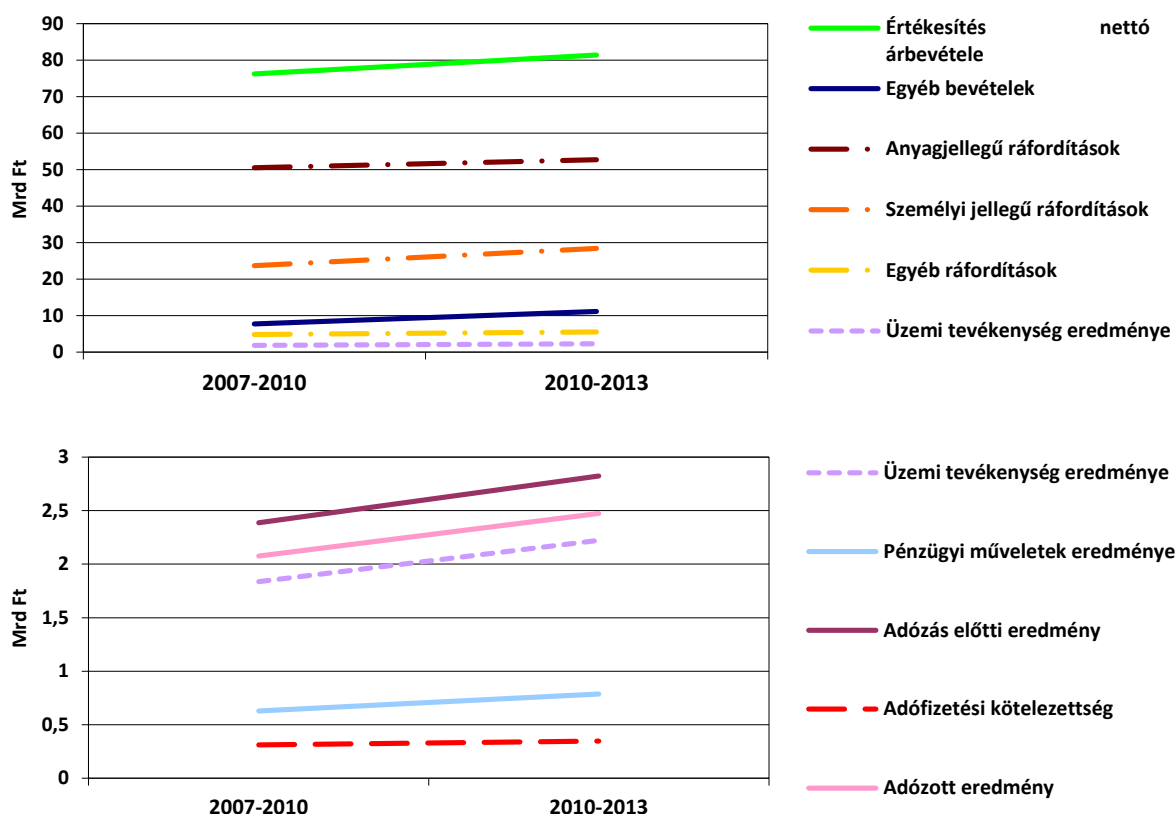
- 2007–2010, az ÁPV Zrt. – MNV időszaka,
- 2010–2013, az MFB Zrt. időszaka.

36. táblázat: Az erdészeti portfólió 2007–2010 és 2010–2013 időszakának vagyoni helyzete – Az eredménykimutatás

	2007–2010	2010–2013	Eltérés	
	M Ft	M Ft	M Ft	%
Belföldi értékesítés nettó árbevétele	56 750	58 398	1648	2,9
Exportértékesítés nettó árbevétele	19 493	23 012	3519	18,1
Értékesítés nettó árbevétele	76 243	81 410	5167	6,8
Saját termelésű készletek ÁV	171	–2	–173	–
Saját előállítású eszközök aktivált értéke	1 458	1 503	45	3,1
Aktivált saját teljesítmények értéke	1 631	1 503	–128	–7,8
Egyéb bevételek	7 670	11 075	3 405	44,4
Anyagköltség	10 144	11 663	1 519	15,0
Igénybe vett szolgáltatások értéke	30 055	34 060	4 005	13,3
Egyéb szolgáltatások értéke	755	750	–5	–0,7
Eladott áruk beszerzési értéke	8 348	6 700	–1 648	–19,7
Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	1 308	1 037	–271	–20,7
Anyagjellegű ráfordítások	50 558	52 697	2 139	4,2
Béreköltség	14 423	18 568	4 145	28,7
Személyi jellegű egyéb kifizetések	4 170	4 375	205	4,9
Bérjárulékok	5 040	5 468	428	8,5
Személyi jellegű ráfordítások	23 633	28 411	4 778	20,2
Értécsökkenési leírás	4 278	4 884	4 606	14,5
Egyéb ráfordítások	4 774	5 488	714	15,0
Ebből: értékvesztés	579	784	205	35,4
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	1 836	2 222	386	21,0
Pénzügyi műveletek bevételei	1 943	1 746	–197	–10,1
Pénzügyi műveletek ráfordításai	1 386	957	–429	–31,0
Pénzügyi műveletek eredménye	630	787	157	24,9
Szokásos vállalkozási eredmény	2 399	3 009	610	25,4
Rendkívüli bevételek	140	90	–50	–35,7
Rendkívüli ráfordítások	151	276	125	82,8
Rendkívüli eredmény	–11	–186	(–)175	–
Adózás előtti eredmény	2 388	2 823	435	18,2
Adófizetési kötelezettség	312	349	37	11,9
Adózott eredmény	2 075	2 474	399	19,2
Jóváhagyott osztalék, részesedés	358	0	–358	–!!!
Mérleg szerinti eredmény	1 717	2 474	757	44,1

A pénzügyi műveletek bevételei és ráfordításai csökkentek (s ez tartósan bizonyulhat), de összességében az eredmény jelentősen növekedett, a Rendkívüli eredmény csökkent.

Az átlagos adózás előtti eredmény és (a lassabban növekvő adófizetési kötelezettség miatt) az adózott eredmény gyarapodott. Még erőteljesebben növekedett a mérleg szerinti eredmény, mivel a jóváhagyott osztalék elvonása 2010 után nem történt meg.

29. ábra: Az erdészeti portfólió 2007–2010 és 2010–2013 időszakának jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás

37. táblázat: Az erdészeti portfólió 2007–2010 és 2010–2013 időszakának jövedelmi helyzete – A teljesítmények és az eredménymutatók

	2007–2010	2010–2013	Eltérés	
Teljesítmények	M Ft	M Ft	M Ft	%
Saját tőke	70 517	79 197	8 680	12,3
Összes hozam	85 544	93 988	8 444	9,9
Korrigált üzemi eredmény	–1 060	–3 365	–	–
Üzemi eredmény	1 836	2 222	386	21,0
Eredménymutatók	%	%	%	%
Hozam arányos üzemi eredmény	2,1	2,4	–	–
Export-arány	0,255	0,283	0,028	11,0
Árbevétel arányos adózás előtti eredmény	0,0315	0,0346	0,0031	9,8
Pénzügyi eredmény / Adózás előtti eredmény	0,287	0,281	–0,006	–2,1
Adófizetési kötelezettség / Adózás előtti e.	0,149	0,149	0	0
Osztalék / Adózás előtti eredmény	0,116	0	–0,116	–100,0
Saját tőke arányos adózás előtti eredmény	0,0299	0,0311	0,0012	4,0

Az eredménymutatók némileg javultak.

38. táblázat: Az erdészeti portfólió részletes eredménykimutatása a 2007–2010 és 2010–2013 időszakban (időszakok átlag értékei)

	2007- 2010	2010- 2013	2010-13/ 2007-10	2007- 2013
	M Ft	M Ft		M Ft
01. Belföldi értékesítés nettó árbevétele	56 750	58 398	1,029	57 466
02. Exportértékesítés nettó árbevétele	19 493	23 012	1,181	21 176
I. Értékesítés nettó árbevétele (01+02)	76 243	81 410	1,068	78 642
03. Saját termelésű készletek állományváltozása	171	-2		207
04. Saját előállítású eszközök aktivált értéke	1 458	1 503		1 496
II. Aktivált saját teljesítmények értéke (+03+04)	1 631	1 503		1 705
III. Egyéb bevételek	7 670	11 075	1,092	9 312
Ebből: visszaírt értékvesztés	46	105		73
05. Anyagköltség	10 144	11 663		11 062
06. Igénybe vett szolgáltatások értéke	30 055	34 061	1,133	32 078
07. Egyéb szolgáltatások értéke	755	750		755
08. Eladott áruk beszerzési értéke	8 348	6 700		7 347
09. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	1 308	1 037		1 140
IV. Anyagjellegű ráfordítások (05+06+07+08+09)	50 558	52 697		51 487
10. Bérköltség	14 423	18 568	1,287	16 660
11. Személyi jellegű egyéb kifizetések	4 170	4 375		4 296
12. Bérjárulékok	5 040	5 468		5 325
V. Személyi jellegű ráfordítások (10+11+12)	23 633	28 411	1,202	26 280
VI. Értécsökkenési leírás	4 278	4 884	1,142	4 579
VII. Egyéb ráfordítások	4 774	5 488	1,150	5 012
Ebből: értékvesztés	579	784		610
A. Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye (I+II+III-IV-V-VI-VII)	1 836	2 222	1,210	2 151
13. Kapott (járó) osztalék és részesedés	36	43		41
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott	16	23		19
14. Részesedések értékesítésének árfolyamnyeresége	1	0		0
15. Befektetett pénzügyi eszközök kamatai, árfolyamnyeresége	52	53		53
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott	0	1		0
16. Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek	728	901		863
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott	14	6		11
17. Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	1 133	862		1 040
Ebből: értékelési különbözet	6	1		4
VIII. Pénzügyi műveletek bevételei (13+14+15+16+17)	1 943	1 741	0,896	1 926
18. Befektetett pénzügyi eszközök árfolyamvesztése	0	0		0
Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott	0	0		0
19. Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások	241	88		169
Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott	0	1		0
20. Részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékvesztése	101	47		63
21. Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	1 044	815		978
Ebből: értékelési különbözet	0	0		0
IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai (18+19+20+21)	1 386	957	0,690	1 213

38. táblázat folyt: Az erdészeti portfólió részletes eredménykimutatása a 2007–2010 és 2010–2013 időszakban (Időszakok átlag értékei)

	2007- 2010	2010- 2013	2010-13/ 2007-10	2007- 2013
	M Ft	M Ft		M Ft
B. Pénzügyi műveletek eredménye (VIII-IX)	630	787	1,249	756
C. Szokásos vállalkozási eredmény ($\pm A \pm B$)	2 399	3 009		2 870
X. Rendkívüli bevételek	140	90		100
XI. Rendkívüli ráfordítások	151	276		202
D. Rendkívüli eredmény (X-XI)	-11	-186		-102
E. Adózás előtti eredmény ($\pm C \pm D$)	2 388	2 823	1,182	2 767
XII. Adófizetési kötelezettség	312	349	1,119	315
F. Adózott eredmény (+E-XII)	2075	2474	1,192	2453
22. Eredménytartálék igénybevétele osztalékra, részesedésre	0	0		0
23. Jóváhagyott osztalék, részesedés	358	0		205
G. Mérleg szerinti eredmény (+F+22-23)	1717	2474	1,441	2248

39. táblázat: Teljesítmények és mutatók alakulása az erdészeti portfólió 2007–2010 és 2010–2013 időszakában

	2007- 2010	2010- 2013	2010-13 / 2007-10	2007- 2013
	M Ft	M Ft		M Ft
Teljesítmények				
Saját tőke (Mérleg táblából)	70 517	79 197		74 929
Összes hozam	85 544	93 988	1,099	89 659
Üzemi eredmény	1 836	2 222	1,210	2 151
Korrigált üzemi eredmény	-1 060	-3 365	–	-2 148
Árbevétel	76 243	81 410	1,068	78 642
Mutatók	%	%		%
Árbevétel arányos üzemi eredmény	2,4	2,7		2,7
Export-arány	0,256	0,283		26,93
Árbevétel arányos adózás előtti eredmény	3,1	3,5		3,52
Pénzügyi eredmény / Adózás előtti eredmény	34,3	27,8		27,34
Adófizetési kötelezettség / Adózás előtti eredmény	13,1	12,4		11,37
Osztalék / Adózás előtti eredmény	15,0	–		7,39
Saját tőke arányos adózás előtti eredmény	3,4	3,6		3,69

3.4. Az erdőgazdálkodási nagyrégiók 2007–2010 és 2010–2013 időszakának jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás

A mérleghez hasonlóan a jövedelmi helyzetről is megvizsgáltuk az időszaki változást regionális szinten. A 2007–2010-es bázist természetesen befolyásolja a gazdasági válság nehézsége (amely eltolódva jelentkezett). Az ágazatok bemutatása adathiány miatt nem történt meg.

A 2007–2013 időszak két szakaszának regionális hozam – ráfordítás viszonyait abszolút értékben és a változás arányában mutatjuk be (40. táblázat).

A gazdasági teljesítménynél (értékesítés nettó árbevétele) a Hegyvidék – Dombvidék – Síkvidék sorrend állandósult, de ezen belül a belföldi – export arány módosult. Az *export aránya* a második időszakra kiegyenlítetté vált (a Hegyvidéknél nőtt, a Síkvidéknél csökkent). Az *egyéb bevétel* dinamikusan nőtt, szintén a Hegyvidék – Dombvidék – Síkvidék sorrendben.

A ráfordításoknál a legnagyobb tételt az *anyag jellegű ráfordítások* képviselte (de az árbevételhez képest kevésbé növekedett), amelyben a meghatározó az *igénybe vett szolgáltatás* (ebben szerepelnek a szakmai vállalkozási díjak is – sajnos nem számszerűen konkretizálva). A forgalmazási tevékenység (ELÁBÉ, közvetített szolgáltatások) intenzitása csökkent (leginkább a Síkvidéken).

Elsősorban a közmunka program növekedése okozta a *bérköltség* (a *személyi jellegű ráfordítások*) erőteljes növekedését, amelynél a Síkvidék változása kisebb a Dombvidéké nagyobb (a bázisban nincs érdemi különbség). A *személyi jellegű egyéb kifizetések* értéke kisebb, a *bérráfordítások* változása is a *bérköltség* növekedése alatt van.

Az *értékcsökkenési leírás* a fejlesztések miatt növekedett, az árbevétel változás mintegy duplájával.

Az *egyéb ráfordítások* az árbevétel változása felett növekedtek (kivéve a Dombvidéket), az *értékvesztés* jelentős tényező, ha az *üzemi eredményhez* viszonyítjuk (a Hegyvidéknél a legmagasabb).

Az *üzemi eredmény* átlaga valamivel meghaladja a 2 Mrd Ft-ot, a válság után emelkedett (árbevétel felett). Az *üzemi eredmény* felét a Dombvidék nyújtja, a Síkvidék *üzemi eredménye* arányában és abszolút értékben is csökkent.

A *pénzügyi műveleteknél* a kapott kamatok többszörösen meghaladják a fizetendő kamatokat, amelyek csökkentek is (további csökkenések várhatók). A kamatnyereség elérte az *üzemi eredmény* egyharmadát is.

A *pénzügyi műveletek* egyéb bevételeinek és ráfordításainak a legnagyobb tételei az árfolyamkülönbségek, alakulásuk bizonytalan. A *pénzügyi műveletek egyéb bevételei* és ráfordításai milliárdos tételt képeznek, némi többlettel (a pénzügyi eredményért a pénzügyi vezetés jelentős erőfeszítéseket tett). A *pénzügyi műveletek eredménye* meghaladta a *szokásos vállalkozási eredmény* egynegyedét, legmagasabb a Hegyvidéken, legalacsonyabb a Dombvidéken. A *szokásos vállalkozási eredmény* nyereség növekedést mutatott, a Síkvidéken csökkent.

Jövedelmezőségi szempontból a részvénytársaságok gazdálkodását a szokásos és még inkább az adózás előtti eredmény jellemzi és minősíti.

A *rendkívüli bevétel és ráfordítás* mértéke a gazdálkodásban alacsony volt, némi veszteséggel. 2013-tól a rendkívüli ráfordítás szerepe megváltozott, összege megemelkedett (Dombvidék, Síkvidék). Az erdészeti társaságok tulajdonosi jogait gyakorlók a portfólión belüli szükséges kiegyenlítések egy részét ezen keresztül oldották meg (fejlesztési pénzeszköz átadás). Ez cég és osztályszintű szinten is jövedelem csökkenéssel járt. Korábban az *osztalék* elvonására is sor került.

A *mérleg szerinti eredmény* – sajátos magyar számviteli kategória – tartalma a tulajdonos erdészeti részvénytársaságban hagyott eredménye, az *eredménytartálékon* keresztül a *saját tőke* közvetett gyarapítása.

A 41. táblázatban a legfőbb gazdasági adatok értékeit, azok változását, illetve az ezekből képzett néhány mutatószámot ismertetjük, időszaki és regionális szinten is. A viszonyítás az összes hozamhoz, a saját tőkéhez és az adózás előtti eredményhez történt.

A válság után a gazdálkodási teljesítmények és arányszámok javultak, de a nagyságok és a mutatók az erdészet sajátosságai alapján az ágazati versenyben szerények (az erdővagyon értékelésbe vonása nélkül is). A következő évekre a gazdálkodásról pozitív előrejelzés nem adható, a Síkvidék és a Hegyvidék az erdőállomány adottságok és az ökonómiai jellemzők alapján lemarad a Dombvidéktől.

40. táblázat: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók 2007–2010 és 2010–2013 időszakának jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás

M.e.: M Ft

	Portfólió		Hegyvidék		Dombvidék		Síkvidék	
	2007-2010	2010-2013	2007-2010	2010-2013	2007-2010	2010-2013	2007-2010	2010-2013
01. Belföldi értékesítés nettó árbevétele	56 750	58 398	24 325	23 781	18 788	19 339	13 638	15 278
02. Exportértékesítés nettó árbevétele	19 493	23 012	6 166	8 779	6 899	8 094	6 429	6 139
I. Értékesítés nettó árbevétele (01+02)	76 243	81 410	30 491	32 560	25 686	27 433	20 066	21 417
Export aránya (%)	25,6	28,3	20,2	27,0	26,9	29,5	32,0	28,7
III. Egyéb bevételek	7 670	11 075	2 620	4 566	1 748	2 694	3 302	3 815
Egyéb bevétel aránya (%)	10,0	13,6	8,6	14,0	6,8	9,8	16,5	17,8
Hozam	85 544	93 988	33 555	37 600	28 018	30 668	23 971	25 720
05. Anyagköltség	10 144	11 663	4 116	4 729	2 510	2 783	3 518	4 152
06. Igénybe vett szolgáltatások értéke	30 055	34 061	11 444	12 505	11 291	13 732	7 319	7 824
07. Egyéb szolgáltatások értéke	755	750	254	270	170	187	331	293
08. Eladott áruk beszerzési értéke	8 348	6 700	3 663	3 134	2 371	1 939	2 313	1 628
09. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	1 308	1 037	904	719	148	134	257	184
IV. Anyagjellegű ráfordítások (05+06+07+08+09)	50 558	52 697	20 381	21 358	16 490	17 259	13 688	14 081
Anyaghányad (%)	0,201	0,221	0,202	0,221	0,152	0,161	0,257	0,295
Elábé-közv. szolg. hányad (%)	0,191	0,147	0,224	0,180	0,153	0,120	0,188	0,129
10. Bérköltség	14 423	18 568	5 409	7 055	4 538	6 135	4 477	5 585
11. Személyi jellegű egyéb kifizetések	4 170	4 375	1 573	1 674	1 440	1 595	1 157	1 107
12. Bérjárulékok	5 040	5 468	1 904	2 107	1 576	1 721	1 560	1 639
V. Személyi jellegű ráfordítások (10+11+12)	23 633	28 411	8 886	10 836	7 554	9 451	7 193	8 329
Bérhányad (%)	0,610	0,654	0,609	0,651	0,601	0,649	0,622	0,671
Személy j. ráfordítás aránya (%)	0,213	0,192	0,214	0,194	0,209	0,182	0,217	0,197
VI. Értékcsökkenési leírás	4 278	4 884	1 767	2 030	1 442	1 614	1 069	1 241
VII. Egyéb ráfordítások	4 774	5 488	2 130	2 598	1 633	1 652	1 010	1 237
A. Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye (I+II+III-IV-V-VI-VII)	1 836	2 222	467	777	899	1 102	470	343

40. táblázat folyt.: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók 2007–2010 és 2010–2013 időszakának jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás

M.e.: M Ft

	Portfólió		Hegyvidék		Dombvidék		Síkvidék	
	2007-2010	2010-2013	2007-2010	2010-2013	2007-2010	2010-2013	2007-2010	2010-2013
A. Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye (I+II+III-IV-V-VI-VII)	1 836	2 222	467	777	899	1 102	470	343
13. Kapott (járó) osztalék és részesedés	36	43	15	12	20	27	2	3
15. Befektetett pénzügyi eszközök kamatai, árfolyamnyeresége	52	53	36	42	4	1	11	10
16. Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek	728	901	305	394	250	370	172	136
17. Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	1 133	862	593	332	278	292	261	238
VIII. Pénzügyi műveletek bevételei (13+14+15+16+17)	1 943	1 741	943	780	553	576	446	384
19. Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások	241	88	76	26	88	19	77	43
20. Részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékvesztése	101	47	1	1	100	47	0	0
21. Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	1 044	815	561	340	245	263	239	212
IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai (18+19+20+21)	1 386	957	637	366	432	335	316	255
B. Pénzügyi műveletek eredménye (VIII-IX)	630	787	312	414	187	241	130	133
C. Szokásos vállalkozási eredmény (+A+B)	2 399	3 009	779	1 191	1 019	1 343	600	476
X. Rendkívüli bevételek	140	90	40	28	78	51	22	11
XI. Rendkívüli ráfordítások	151	276	42	62	87	157	22	57
D. Rendkívüli eredmény (X-XI)	-11	-186	-2	-34	-9	-106	0	-47
E. Adózás előtti eredmény (+C+D)	2 388	2 823	777	1 157	1 010	1 237	600	429
E. Adózás előtti eredmény (+C+D)	2 388	2 823	777	1 157	1 010	1 237	600	429
XII. Adófizetési kötelezettség	312	349	165	190	103	115	44	44
Adóarány	0,13	0,12	0,21	0,16	0,10	0,09	0,07	0,10
F. Adózott eredmény (+E-XII)	2 075	2 474	612	967	908	1 123	556	384
22. Eredménytartalék igénybevétele osztalékra, részesedésre								
23. Jávahagyott osztalék, részesedés	358		69		183		106	
G. Mérleg szerinti eredmény (+F+22-23)	1 717	2 474	543	967	724	1 123	450	384
Saját tőke (Mérleg táblából)	70 517	79 197	27 356	30 773	23 921	27 342	19 241	21 082
Összes hozam	85 544	93 988	33 555	37 600	28 018	30 669	23 971	25 720
Üzemi eredmény	1 836	2 222	467	777	899	1 102	470	343
Korrigált üzemi eredmény	-1 060	-3 365	-23	-1 190	784	60	-1821	-2 235

41. táblázat: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók 2007–2010 és 2010–2013 időszakának jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás

	Portfólió				Hegyvidék			Dombvidék			Síkvidék		
	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2000– 2013	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10
	M Ft	M Ft		M Ft	M Ft	M Ft		M Ft	M Ft		M Ft	M Ft	
01. Belföldi értékesítés nettó árbevétele	56 750	58 398	1,029	57 466	24 325	23 781	0,978	18 788	19 339	1,029	13 638	15 278	1,120
02. Exportértékesítés nettó árbevétele	19 493	23 012	1,181	21 176	6 166	8 779	1,424	6 899	8 094	1,173	6 429	6 139	0,955
I. Értékesítés nettó árbevétele (01+02)	76 243	81 410	1,068	78 642	30 491	32 560	1,068	25 686	27 433	1,068	20 066	21 417	1,067
03. Saját termelésű készletek állományváltozása	171	-2		207	59	-12		8	28		104	-18	
04. Saját előállítású eszközök aktivált értéke	1 458	1 503		1 496	383	483		577	513		498	506	
II. Aktivált saját teljesítmények értéke (+03+04)	1 631	1 503		1 705	444	474		584	541		603	488	
III. Egyéb bevételek	7 670	11 075	1,444	9 312	2 620	4 566	1,743	1 748	2 694	1,541	3 302	3 815	1,155
Ebből: visszaírt értékvesztés	46	105		73	28	52		4	30		14	23	
Hozam	85 544	93 988	1,099	89 659	33 555	37 600	1,121	28 018	30 668	1,095	23 971	25 720	1,073
05. Anyagköltség	10 144	11 663		11 062	4 116	4 729		2 510	2 783		3 518	4 152	
06. Igénybe vett szolgáltatások értéke	30 055	34 061		32 078	11 444	12 505		11 291	13 732		7 319	7 824	
07. Egyéb szolgáltatások értéke	755	750		755	254	270		170	187		331	293	
08. Eladott áruk beszerzési értéke	8 348	6 700		7 347	3 663	3 134		2 371	1 939		2 313	1 628	
09. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	1 308	1 037		1 140	904	719		148	134		257	184	
IV. Anyagjellegű ráfordítások (05+06+07+08+09)	50 558	52 697	1,042	51 487	20 381	21 358	1,048	16 490	17 259	1,047	13 688	14 081	1,029

41. táblázat folyt.: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók 2007–2010 és 2010–2013 időszakának jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás

	Portfólió				Hegyvidék			Dombvidék			Síkvidék		
	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2000– 2013	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10
	M Ft	M Ft		M Ft	M Ft	M Ft		M Ft	M Ft		M Ft	M Ft	
10. Bérköltség	14 423	18 568	1,287	16 660	5 409	7 055	1,305	4 538	6 135	1,352	4 477	5 585	1,247
11. Személyi jellegű egyéb kifizetések	4 170	4 375		4 296	1 573	1 674		1 440	1 595		1 157	1 107	
12. Bérjárulékok	5 040	5 468		5 325	1 904	2 107		1 576	1 721		1 560	1 639	
V. Személyi jellegű ráfordítások (10+11+12)	23 633	28 411	1,202	26 280	8 886	10 836	1,219	7 554	9 451	1,251	7 193	8 329	1,158
VI. Értécsökkenési leírás	4 278	4 884	1,142	4 579	1 767	2 030	1,149	1 442	1 614	1,119	1 069	1 241	1,161
VII. Egyéb ráfordítások	4 774	5 488	1,150	5 012	2 130	2 598	1,220	1 633	1 652	1,012	1 010	1 237	1,225
Ebből: értékvesztés	579	784		610	285	397		178	183		117	204	
A. Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye (I+II+III-IV-V-VI-VII)	1 836	2 222	1,210	2 151	467	777	1,664	899	1 102	1,226	470	343	0,730

.

41. táblázat folyt.: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók 2007–2010 és 2010–2013 időszakának jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás

	Portfólió				Hegyvidék			Dombvidék			Síkvidék		
	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2000– 2013	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10
	M Ft	M Ft		M Ft	M Ft	M Ft		M Ft	M Ft		M Ft	M Ft	
13. Kapott (járó) osztalék és részesedés	36	43		41	15	12		20	27		2	3	
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott	16	23		19	7	11		9	12		0	0	
14. Részesedések értékesítésének árfolyamnyeresége	1	0		0	0	0		0	0		1	0	
15. Befektetett pénzügyi eszközök kamatai, árfolyamnyeresége	52	53		53	36	42		4	1		11	10	
16. Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek	728	901	1,238	863	305	394	1,292	250	370	1,480	172	136	0,791
17. Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	1 133	862	0,761	1 040	593	332	0,556	278	292	1,050	261	238	0,912
VIII. Pénzügyi műveletek bevételei (13+14+15+16+17)	1 943	1 741	0,896	1 926	943	780	0,827	553	576	1,042	447	384	0,859
18. Befektetett pénzügyi eszközök árfolyamvesztesége		0		0					0				
19. Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások	241	88	0,365	169	76	26	0,342	88	19	0,216	77	43	0,558
20. Részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékvesztése	101	47		63	1	1		100	47		0	0	
21. Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	1 044	815	0,781	978	561	340	0,606	245	263	1,073	239	212	0,887
IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai (18+19+20+21)	1 386	957	0,690	1 213	637	366	0,574	432	335	0,775	316	255	0,807
B. Pénzügyi műveletek eredménye (VIII-IX)	630	787	1,249	756	312	414	1,327	187	241	1,289	131	133	1,015
C. Szokásos vállalkozási eredmény (+A+B)	2 399	3 009		2 870	779	1 191		1 019	1 343		601	476	

41. táblázat folyt.: Az erdőgazdálkodási nagyrégiók 2007–2010 és 2010–2013 időszakának jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás

	Portfólió				Hegyvidék			Dombvidék			Síkvidék		
	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2000– 2013	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10
	M Ft	M Ft		M Ft	M Ft	M Ft		M Ft	M Ft		M Ft	M Ft	
C. Szokásos vállalkozási eredmény (+A+B)	2 399	3 009	1,255	2 870	779	1 191	1,529	1 019	1 343	1,318	601	476	0,792
X. Rendkívüli bevételek	140	90		100	40	28		78	51		22	11	
XI. Rendkívüli ráfordítások	151	276		202	42	62		87	157		22	57	
D. Rendkívüli eredmény (X-XI)	–11	–186		–102	–2	–34		–9	–106		0	–47	–
E. Adózás előtti eredmény (+C+D)	2 388	2 823	1,182	2 767	777	1 157	1,489	1 010	1 237	1,225	600	429	0,715
XII. Adófizetési kötelezettség	312	349	1,119	315	165	190	1,152	103	115	1,117	44	44	1,000
Adóterhelés	0	0		0	0	0		0	0		0	0	
F. Adózott eredmény (+E-XII)	2 075	2 474	1,192	2 453	612	967	1,580	908	1 123	1,237	556	384	0,691
22. Eredménytartalék igénybevétele osztalékra, részesedésre	0	0		0	0	0		0	0		0	0	
23. Jávahagyott osztalék, részesedés	358	0		205	69	0		183	0		106	0	–
G. Mérleg szerinti eredmény (+F+22-23)	1 717	2 474	1,441	2 248	543	967	1,781	724	1 123	1,551	450	384	0,853

3. Az erdészeti portfólió jövedelmi helyzete – Az eredménykimutatás

42. táblázat: Főbb gazdálkodási adatok és mutatók alakulása az erdészeti portfólió 2007–2010 és 2010–2013 időszakában

	Portfólió				Hegyvidék			Dombvidék			Síkvidék			
	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2000– 2013	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	2007– 2010	2010– 2013	2010-13/ 2007-10	
	M Ft	M Ft		M Ft	M Ft	M Ft		M Ft	M Ft		M Ft	M Ft		
Saját tőke (Mérleg táblából)	70517	79197	1,123	74929	27356	30773	1,125	23921	27342	1,143	19241	21082	1,096	
Összes hozam	85544	93988	1,099	89659	33555	37600	1,121	28018	30669	1,095	23971	25720	1,073	
Értékesítés nettó árbevétele	76243	81410	1,068	78642	30491	32560	1,068	25686	27433	1,068	20066	21417	1,067	
Korrigált üzemi eredmény	–060	–3365		–2148	–23	-1190		784	60		–1821	–2235		
Üzemi eredmény	1836	2222	1,210	2151	467	777	1,664	899	1102	1,226	470	343	0,730	
Adózás előtti eredmény	2388	2823	1,182	2767	777	1157	1,489	1010	1237	1,225	600	429	0,715	
Adófizetési kötelezettség	312	349	1,119	315	165	190	1,152	103	115	1,117	44	44	1,000	
Mutatók	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Üzemi eredmény / Adózás előtti eredmény	%	77	79	1,14	78	60	67	1,12	89	89	1,00	78	80	1,02
Pénzügyi eredmény / Adózás előtti eredmény	%	26	28	1,25	27	40	36	1,33	14	20	1,29	22	31	1,41
Társasági adó / Adózás előtti eredmény	%	13	12	0,94	11	21	16	0,77	10	9	0,91	7	10	1,41
Árbevétel arányos üzemi eredmény	%	2,4	2,7	1,13	2,7	1,5	2,4	1,56	3,5	4,0	1,15	2,3	1,6	0,68
Árbevétel arányos adózás előtti eredmény	%	3,1	3,5	1,11	3,5	2,6	3,6	1,29	4,1	4,5	1,11	3,0	2,0	0,67
Árbevétel / Saját tőke	%	1,08	1,03	0,95	1,05	1,11	1,06	0,95	1,07	1,00	0,93	1,04	1,06	1,02
Adózás előtti eredmény / Saját tőke	%	3,4	3,6	1,05	3,7	2,8	3,8	1,32	4,2	4,5	1,1	3,1	2,0	0,7

3.5. A régiók eredménykimutatási hozamainak, ráfordításainak és eredményének változásai

Az állami erdészeti gazdálkodásnál a vagyona (mérleg, erdővagyon) és összetételére, változására (a tulajdonos szerepe) kisebb figyelem irányul, az általános érdeklődés a forgalmi (hozam és ráfordítás) és még inkább a jövedelmezőségi teljesítményeket (nagyságrend és változás) kíséri.

43. táblázat: A régiók eredménykimutatási hozamainak, ráfordításainak és eredményének változása

M.E.: %

	Portfólió	Hegyvidék	Dombvidék	Síkvidék
	2010–2013 / 2007–2010			
01. Belföldi értékesítés nettó árbevétele	1,029	0,978	1,029	1,120
02. Exportértékesítés nettó árbevétele	1,181	1,424	1,173	0,955
I. Értékesítés nettó árbevétele (01+02)	1,068	1,068	1,068	1,067
III. Egyéb bevételek	1,444	1,743	1,541	1,155
IV. Anyagjellegű ráfordítások (05+06+07+08+09)	1,042	1,048	1,047	1,029
V. Személyi jellegű ráfordítások (10+11+12)	1,202	1,219	1,251	1,158
VI. Értéksökkenési leírás	1,142	1,149	1,119	1,161
VII. Egyéb ráfordítások	1,150	1,220	1,012	1,225
A. Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye (I+II+III-IV-V-VI-VII)	1,210	1,664	1,226	0,730
VIII. Pénzügyi műveletek bevételei (13+14+15+16+17)	0,896	0,556	1,042	0,859
IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai (18+19+20+21)	0,690	0,574	0,775	0,807
B. Pénzügyi műveletek eredménye (VIII-IX)	1,249	1,327	1,289	1,015
C. Szokásos vállalkozási eredmény (+A+B)	1,25	1,53	1,32	0,79
E. Adózás előtti eredmény (+C+D)	1,182	1,489	1,225	0,715
XII. Adófizetési kötelezettség	1,119	1,152	1,117	1,000
F. Adózott eredmény (+E-XII)	1,192	1,580	1,237	0,691
23. Jávahagyott osztalék, részesedés	–	–	–	–
G. Mérleg szerinti eredmény (+F+22-23)	1,441	1,781	1,551	0,853
Saját tőke (Mérleg táblából)	1,123	1,125	1,143	1,096
Összes hozam	1,099	1,121	1,095	1,073

Sajátos egybeesésnek tekinthető, hogy mindhárom régióban az *értékesítés nettó árbevétele* hasonló értékkel növekedett az időszakok átlagainál. Az összetétel azonban már eltér, a Dombvidék az átlagon teljesített. A Hegyvidék esetében azonban a *belföldi értékesítés* némileg csökkent és az *exportértékesítés* kiugróan, több mint 40%-kal növekedett (de itt volt a legalacsonyabb az exporthányad). A Síkvidéknél fordított a helyzet, az *exportértékesítés* lassult (itt volt a legmagasabb), a *belföldi értékesítés* dinamikusán (10%) felett gyorsult. (Üzemági összetétel vizsgálata további információkkal szolgálna.) Ezzel az exportarány a régiók között lényegében kiegyenlítődött.

Az *egyéb bevételek* dinamikusán emelkedett, a Síkvidék (itt volt a legmagasabb) kivételével a növekedés meghaladta az 50%-ot. Az *egyéb bevételeknél* jelennek meg a költség és egyéb támogatások, tehát az eredmény befolyásoló hatás nagyon jelentős.

A *személyi jellegű ráfordítások* elsősorban a közmunka miatt növekedtek (az erdészeti közfoglalkoztatás külön szakanyagot igényel), elsősorban a munkabéreket érintette, az *egyéb személyi ráfordítások* és a *bérfizetések* az arányosnál kevésbé nőttek.

A vizsgált időszakban kitüntetett szerep jutott a pénzgazdálkodásnak (jelentős pénzállomány) az eredményességet befolyásoló *pénzügyi eredménynek* (a Síkvidéken stagnált), de a jövőbeni változások itt a legbizonytalanabbak.

A szakanyag jellegének megfelelően az állami erdészeti részvénytársaságok összevont gazdasági értékein túl különös figyelmet fordítottunk a nagyrégiókra (az egyedi vizsgálat csak régióon belül lenne racionális). Megállapítottuk, hogy a régiók (a természetes adottságoknak és a teljesítményeknek megfelelően) gazdálkodásilag külön csoportokat alkotnak, és a változások is differenciáltak.

Összefoglalásul a két tulajdonosi joggyakorló időszak változását ismertettük. Megállapítható, hogy nem a tulajdonosi joggyakorló szervezet, annak szemlélete és elvárása, hanem a makró gazdasági környezet (válság és kilábolás) módosulása a döntő befolyásoló. Az eltérés a portfólión belüli eredmény kezelésénél tapasztalható, az ágazatból pénzkivonást okozó osztalék terhelés (a jövedelmezőséget nem befolyásolja), illetve az ágazaton belüli keresztfinanszírozás (a rendkívüli ráfordítás az ágazat jövedelmezőséget csökkenti).

Felhasznált irodalom

Erdészeti Zártkörűen működő részvénytársaságok számviteli beszámolói 2007–2013
<http://e-beszamolo.kim.gov.hu/kereses-Default.aspx>

Lett B. (2011): Amit a számvitel mutat az erdőről és az erdőgazdálkodásról. Számviteli tanácsadó 2011/2 : 2–13.

Lett B. – Stark M. (2013): Az erdészeti tartamosság értelmezése és az erdővagyon gazdálkodás. Múlt – Jelen – Jövő az erdővagyon gazdálkodásban. Erdővagyon-gazdálkodási közlemények 1. Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, Sopron : ISBN 978-963-334-119-3: 84 p.

Lett B. – Stark M. – Horváth S. – Juhász I. – Szabó Zs. – Vágyi F. (2013): Amit a számok mutatnak az erdészeti részvénytársaságokról. Erdővagyon-gazdálkodási közlemények 2. Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, Sopron : ISBN 978-963-334-120-9 : 110 p.

